

Ortaköy yazlık sinemasında dün geceki facia

20 ağır ve hafif yaralı!

Sinemada gösterilen filmin tutuşması halk arasında müthiş bir panik uyandırdı, çığlıklar içinde kapılara hücum edenlerden bir kısmı ayaklar altında kalarak ezildiler

Yangın 10 dakika sürdüğü halde paniğin önu bir saatte alınabildi

Dün gece Ortaköyde yazlık Emek sinemasında Kadınlar Gölü kordelâsı gösterilirken, film ateş alarak yanmağa başlamış, yangın halk arasında panik husule getirmiş ve bu sırada seyircilerden biri ağır olmak üzere 13 ü muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Bundan başka 6 kişi de panik esnasında kol ve bacaklarından hafif surette yaralanmışlardır.

Geceyarısından sonra hâdis mahallinde yaptığımız tahkikata göre faciyanın tafsilâtı şudur: Ortaköyde Ahmedin idaresinde bulunan, etrafı duvarla çevrili ve üstü açık olan yazlık Emek sinemasında gösterilen (Kadınlar Gölü) filmi saat 11,15 te filmin bitmesi ne bir çeyrek kala makineye arz

olan bir sakatlık yüzünden tutuşmuştur.

Filmin yanmağa başladığını gören ve adedleri beş yüzü geçen seyirciler arasında derhal dehşetli bir panik başlamış, halk çığlıklar kopararak kapılara hücum etmiş tir. Bu sırada elektrikler de sönmüş, ekseriyetini kadın ve çocuk teşkil eden seyirciler, birbirlerinin üzerinden atılarak mevcut iki kapıdan sokağa çıkmak istemişler ve bu kaçışma esnasında çocuklardan ve kadınlardan bir kısmı ayaklar altında kalarak ezilmişlerdir.

Yangın başladıktan birkaç dakika sonra Ortaköy merkezi polis memurları ve itfaiye yangın yerine gelmişler, icab eden tedbirleri

almaya başlamışlardır.

Zabita bir taraftan dehşetli bir korku ve heyecan içinde bulunan halkı teskine çalışırken diğer taraftan yaralıları hastaneye kaldırmıştır.

Yangın, filmin tamamen yanması suretile 10 dakika kadar devam ettikten sonra söndürülmüş, fakat yangının sebep olduğu panik bir saatten fazla devam etmiştir.

Ağır yaralılarından 1 kişi imdadı sıhhi otomobille Beyoğlu Belediye hastanesine, beşi çocuk, 8 i kadın ve erkek olmak üzere 13 kişi de Şişli Çocuk hastanesine ve Şifa Yurduna kaldırılmışlardır. Kol ve bacaklarından hafif surette yaralanan altı kişi de Ortaköy eczahanesine (Devamı 3 üncü sayfada)

İngiliz-Fransız askerî heyetleri Moskovaya hareket etmek üzere!

Çemberlayn dün "Artık geçen Eylûldeki vaziyette değiliz!," dedi

Londra gazeteleri Rusya ile anlaşma olunca Almanyaya sulh şartlarının tebliğini istiyorlar

İngiliz Başvekilinin parlamento tatilinin kısaltılması isteğine cevabı: "İki, üç hafta içinde, yahud daha sonra vahim hâdiseler cereyan edeceğini gösteren hiçbir emare yoktur,"

Varşovada İngiliz ve Leh askerî erkân görüşmeler esnasında

Londra 31 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn, Avam Kamarasının bugünkü toplantısında İngiltere ve Fransanın Moskovaya birer askerî heyet göndereceklerini bildirmiştir.

Başvekil demiştir ki: «— Sovyet hükümeti, Moskovada yapımakta olan müzakereleri kolaylaştıracağı mülahazasıyla Fransaya ve bize, bir askerî heyet göndermemizi teklif etti. Fransa ve biz de bu teklifi kabul ettik.

Bu haftanın sonunda Moskovaya hareket edecek olan askerî heyetler, siyasî görüşmelere müvazı olarak, askerî müzakerelere başlayacaklardır.»

Moskovaya gidecek İngiliz askerî heyetinin reisi Amiral Reginald

Moskovaya gidecek askerî heyetler

Amerita, Reginald, hava vis mareşali Çarls Benet ve General Heyvuddan müteşkil İngiliz heyeti birkaç güne kadar Parise hareket edecek ve burada Fransız heyetine mülâki olduktan sonra, birlikte Moskovaya gideceklerdir.

Fransız heyetine, General Dumond'un riyaset edeceği anlaşılmaktadır.

Muhaliflerin Çemberlayna hücumları

Başvekilin beyanatını müteakib, hükümetin harici siyaseti hakkında bazı sualler sorulmuş, ve bu meydana muhalif liberal meb'usu Arçibald Sinkier ile muhalif işçi meb'usu Dalton söz alarak, Moskova müzakerelerinin süruncemede kalmasından, Danzig meselesinde kat'î bir vaziyet alınmadığından dolayı hükümeti şiddetle tenkid etmiş ve Sovyetlerle yapılan müzakereleri tesri etmek üzere, hariciye nazırı Lord Halifaxın Moskovaya gönderilmesini veya Molotofun Londra'ya davet edilmesini istemişlerdir.

Bu iki muhalif Hatib, halen Danzigde hüküm süren vaziyeti geçen sene Çekoslovakya'da hâkim olan vaziyete benzeterek, bunun mes'uliyetini de hükümete yükletmiş ve böyle bir zamanda parlamentonun uzun müddet tatil yapmasının doğru olmayacağını tebarüz ettirmişlerdir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sivil devlet baremi izahnamesi hazırlandı

Çok uzun olan izahname yarın tabı ve teksir ediliyor, izahnamenin hülâsasını veriyoruz

Ankara 31 (Hususî) — Bir müddet tenberber Maliye Vekâletile Divanı Muhabebat tarafından müştereken hazırlan-

makta olan devlet memurları ayıklanmanın tevhid ve teadülüne dair olan kanun (Devamı 11 inci sayfada)

Bohemya ve Moravyada Almanlarla Çeklerin arası gittikçe açılıyor

Prag 31 (Hususî) — Bohemya ve Moravyada, Almanlarla Çekler arasındaki münasebat gittikçe gergin bir mahiyet almaktadır. Bu vaziyeti bizzat Almanlar da itiraf etmektedirler. Çek siyasileri, Münih anlaşmasını imzalayan devletlere müracaatla Bohemya ve Moravya'nın beynelmîl bir protektora altına konmasını talep etmeğe düşünmektedirler.

(Devamı 3 üncü sayfada)

İnhisarlar Vekili Ankaraya döndü

Meclis Reisi ve Hariciye Umumî kâtibi şehrimize geldiler

Bir müddettenberi şehrimizde tetkik ve tetfişler yapmakta olan Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün öğleden evvel İnhisarlar umum müdürlüğünde meşgul olmuştur. Vekil İnhisarlar idaresinde umum müdür Adnan Hâlet Taşınardan muhtelif meseleler üzerinde izahat almış ve kuvvetli içkilere karşı yapılacak mücadele etrafında bazı direktifler vermiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Denize uçan motosiklet

Bir genç boğuldu, birisi de müşkülâta kurtarıldı

Dün bir motosiklet kazası bir genç feci şekilde boğulması neticelenmiştir.

Nişantaşında Kodaman sokağında oturan ve Galatasaray lisesinin ikinci sınıfında okuyan 20 yaşlarında Sabahaddin, arkadaşları Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Suriye apartmanında oturan Hâbil ile bir gezinti yapmağa karar vermiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Eyüblüler dün İstanbul meb'uslarına derdlerini ve isteklerini anlattılar

"Vali geldi geleli semtimize uğramadı,"

Bir Eyüblü: "Her sene bu derdleri dökeriz, hep talep halinde kalır," dedi. Meb'uslar iddiasının doğru olmadığını izah ettiler

İstanbul meb'usları dün Eyüb halkı ile görüşürken

İstanbul meb'usları, İstanbulluların dileklerini, derdlerini, şikâyetlerini dinlemeğe devam ediyorlar. Saat 14 vapurle Eyübe geçti. Dün de, Eyüb Halkevinde, Eyüblülerin

(Devamı 11 inci sayfada)

İyi haberler

Sulhün bozulmıyacağından artık tamamen emin olacağımız günlere doğru gidiyoruz

YAZAN

Emekli General
H. Emir Erkilet

Taymis gazetesinin siyasi muharriri birkaç gün evvel her şey yolunda gittiği takdirde İngiliz ve Fransız hükümetlerinin gelecek haftanın başında «yani dün», Moskova müzakerelerine dair beyanatta bulunmalarının muhtemel olduğunu haber vermişti.

Filvaki İngiliz başvekil Çemberlayn, vâdi vechile, dün Avam Kamarasında Moskova müzakerelerine dair söz söyledi. Ve İngiltere ile Fransanın Moskovaya birer askerî heyet göndereceklerini bildirdi. Bu heyetler, devam edecek olan siyasî konuşmalara müvazı olarak askerî müzakerelerde bulunacaklar, ve siyasî müzakereler belki de bundan faydalanacaklardır.

(Devamı 2 nci sayfada)

Hergün

Uzakşarkın
Yakın hâdiseleri

Yazan: Muhittin Birgen

— Budapeşte, 29 Temmuz —

İngilterenin Japonya ile, muayyen bir sahaya münhasır da kalsa, geniş bir miyasta bir anlaşma yapmaya oturduğu sırada şimalî Amerika hükümeti, birdenbire Japonya ile olan ticaret muahedelerini feshetti. Sade fesh ile de kalmıyarak, fesh kararının mer'iyete girmesi için muahede mucibince, geçmesi lâzım gelen altı ay zarfında, Japonya ile yeni bir ticaret muahedesini akdi zımında yeni bir müzakereye girişmeyeceğini de bildirdi. Demek oluyor ki, Amerika hükümeti, Japonya ile olan ticari ve iktisadî münasebetlerini daha ziyade kesmeğe mütemayil bir hareket içindedir.

Amerika, bu kadar mühim bir kararını neden aldı? Pek uzun bir müddettenberi iki memleket arasındaki geniş iktisadî münasebetleri tanzim eden bir muahedeyi neden dolayı birdenbire ortadan kaldırdı? Bu sualler, şu dakikada bütün Avrupa efkârını işgal ediyor. Uzakşarkta cereyan eden her hâdisenin bizzat Avrupa hayatı üzerinde tesiri malûm olduğu için, şimdiki dünya içinde, Avrupa efkârının bu gibi hâdiselere karşı lâkayd kalmaması mümkün değildir.

Acaba, bu karar ile Amerika cümhuriyeti Amerika senatosunda, bitaraflik kanununun tadifine dair olan muhalif harekete karşı geniş bir siyaset manevrası mı yapmak istedi? Acaba, İngilterenin Japonya ile anlaşmaya doğru giden siyasetine karşı aleyhdarane bir mümayiş yapmak fikrine mi düştü? Acaba, İngiltere ile anlaşığı takdirde Japonya'nın kendisini daha rahat hissetmesi ihtimalini düşünerek onu rahat bırakmamak gayesine mi gidiyor? Yoksa, bu işte, bir takım müşterek maksad için İngiltere ile anlaşarak mı hareket etmiştir?

Avrupa efkârı ve matbuat, birkaç gündüldenberi, meydana bu tarzda sualler atıyorlar ve bunların cevaplarını aramaya çalışıyorlar. Şimdilik bu nevi suallere cevap vermeğe çalışmak beyhüde emek sarfetmektedir; Avrupada ve Uzakşarkta cereyan etmekte olan hâdiseler inkişaf eylemedikçe Amerikanın maksadını anlamak güçtür.

Japonya ile Amerika arasındaki iktisadî münasebetler çok geniştir. Bu münasebetlerin genişliği şimdiki kadar daima Japonya'nın lehine idi. Bilhassa garbi Amerikayı dolduran Japon mamulâtı, Japonya'nın gene aynı sahadan çektiği ham maddelerle karşılaşmak suretile, büyük bir sanayi memleketi haline gelmiş olan Japonya için çok faydalı bir mübadele unsuru vücude getiriyordu. Bundan dolayı, hatıra gelebilir ki Amerika, Japonya'yı iktisaden taziy için böyle bir karar almış olsun. Fakat, Japonya, bugün eski vaziyette değildir. Bütün Mançuko sahasını kendisine bir pazar olarak açmış, Çin'in iktisaden en mühim sahalarını da buna ilâveye çalışmakla meşgul bulunuyor. Bundan böyle mütemediyen alacağı tedbirlerle Çinde İngilterenin, Fransanın, Amerikanın sahib oldukları iktisadî mevkiileri kendi kendisine yeni ve geniş bir faaliyet sahası açacaktır.

Aynı zamanda, Amerikanın bozduğu bir ticaret muahedesini yerine, Japonya, aynı günlerde Almanya ile bir ticaret anlaşması imzaladı. Bu ticaret anlaşması, Japonya ile Almanya arasındaki mübadele işlerini, hesablaşma bakımından Almanyanın altınsız alış veriş sistemine uyduracaktır. Şu halde, Japonya Amerika gibi mühim bir ticaret partönerini kaybedenken bunun yerine Almanya gibi, o da mühim olan, diğer bir partöner ilâve etmiş bulunacaktır. Bu hâdiseye dikkati celbeden Alman matbuatının dediklerine bakılırsa Japonyada kuvvetle aktif olan Alman ihracatı, Mançukoda aynı derecede passif imiş. Şu halde, biri diğeri için ikmal edecek olan iki muhtelif sahaya dayanmak suretile Almanya ile Japonya arasında mübadelelenin kuvvetle inkişafı mümkün olacak gibi görünüyor ve bu başlangıç arkasından, gene sırf Japonya'ya dayanmak suretile, Almanlar, Çin ile olan alış verişlerini artırmak ümidlerini besliyorlar.

Şu halde, Amerika, neden dolayı bu ti-

Resimli Makale:

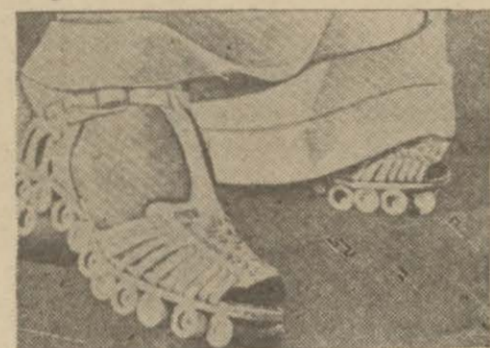
≡ Yarım tedbirden kaçınız ≡

Muhittinizde yaşayanları iki sınıfa ayırınız, birinci kısma «idareî maslahat» politikasını takib edenleri koyunuz, ikinci kısma da her teşebbüsü tam, kat'i, mutlak olarak yapmak isteyenleri düzünüz. Her zaman, her yerde ilk kısmın daha kalabalık olduğunu görürsünüz.

İnsan, daima işin kolayını seçmeye mütemayildir. Bunun içindir ki idareî maslahatı her vakit için cazib görür. Halbuki idareî maslahat ile, yarım tedbirle iş görülmez, muvaffakiyet tam tedbire, kuvvetli tedbire, hele «fikri takibe» ihtiyaç vardır. Hiç bir zaman idareî maslahatçı olmayınız.

SÖZ ARASINDA

Yepgeni
Bir kadın sandalı

Fransada açılan kadın ayakkabıları sergisinde, resmini gördüğümüz sandal modelleri teşhir edilmektedir. Zarif ve hoş olduğunu elbette ki bayanlar daha iyi takdir ederler.

caret muahedesini feshetti? Sualin cevabını vermeğe, hiç olmazsa, şimdilik imkân yoktur.

Bu cevabla zihnimizi yormaktan vazgeçerek, şimdilik şu müşahedeleri yapmaya yer kalır: Bir müddet evvel yazmış olduğum gibi, dünya, siyaseten olduğu gibi, iktisaden de ikiye ayrılmaya doğru süratle inkişaf ediyor. Almanya ile Japonya arasında şiktedilmiş olan yeni anlaşma ve bilhassa bunun muhtemel neticeleri hakkında Alman matbuatının verdiği malûmata inanmak icab ederse, bilhassa Amerikanın bu son kararından sonra, Japonya'nın Alman alış veriş sistemine doğru bir inkişaf hareketi içine gireceğini kabul etmek, zarurî gibi görünür. Bu, Fransız - İngiliz - Amerikan iktisadî sistemi karşısında bir Alman - İtalyan - Japon iktisadî sistemi vücude getirmeğe doğru giden bir harekettir. Dünyayı ikiye ayıran bu hareket, aynı zamanda, muhalif ve zid iki iktisadî sistemini, günün birinde birbirine, silâh kuvvetile çarpacak olan hareketin de tâ kendisidir. Şu halde, Uzakşarkın yakın hâdiselerini müteale ederken, Amerikanın ne yapmak fikrinde olduğu bahsi üzerinde zihin yormaktansa bu kaydettiğimiz harekete dikkat etmek daha faydalı görünür: Dünya siyaset bakımından ne kadar yumuşak görünürse görürsün, iktisadî bakımından, iki zid kuvvet halinde, günden güne karşı karşıya geliyor!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Gayritabiî

Tiyatro muharriri yazdığı piyesi tiyatrosun rejisörüne okumuştur. Rejisör:

— Piyes fena değil, yalnız gayri tabii kısımlar var!

Muharrir şaşırılmıştı:

— Gayri tabii hiç bir nokta yok.

— Nasıl olmaz, piyesin birinci perdesinde üçüncü perdesi arasında bir ay geçmiş oluyor. Üçüncü perdedeki hizmetçi birinci perdede var.. Bir hizmetçi bir ay bir evde kalır mı? Ya hizmetçiyi değiştirdin, yahud birinci perdedeyle üçüncü perde arasında geçen zamanı on güne indirin!

60 franga,
Eski İngiliz Kralını
Görebilirsiniz

Kan (Paris - Soir) — Vindsor dükkânı hiddetlidir.

Büsbütün haksız sayılmaz.

Nis şehrinin kayıkçıları 60 frank mukabilinde bir deniz tenezzühü tertib ettirir. Seyyahları Crocé şatosunun karşısına götürüyorlar. Müşterileri teşvik için de Vindsor Dükkânı ve refikası banyo yapırlarken göstereceklerini söylüyorlar.

Herkes dürbün götürüyor, sandal şatonun önünde duruyor ve gerçekten sandalın içinde bulunanlar sabık İngiliz kralının bahçesinde güneş banyosu yaptığını, yahud sahil kayaları arasında balık tuttuğunu görüyorlar.

Dük vali nezdinde bir turistik tecessüsü derecesine çıkarılan bu hususi hayata bakmayı protesto etmiştir. Fakat maalesef deniz umumun malıdır ve sandalcıları şatonun karşısında istedikleri kadar uzun müddet demir atıp durmak utan menedebilecek hiç bir vasıta yoktur.

Eski Arnavudluk
kraliçesinin teyzesi

Eski Arnavudluk kraliçesi Jeraldinin teyzesi Kontes Apponyi kraliçeyi görmek üzere Pariste tevakkuf edecek, oradan Budapeşteye gidecektir. Şimdi Londrada bulunmaktadır.

Kadınlardaki taklid
Kudretine bir misal

Meşhur Amerikan sinema yıldızı Constance Bennett geçenlerde Londraya geldi. Artist yukarıda solda gördüğünüz yepgeni ve orijinal bir şapka ile saat 10,30 da şehre çıkmış, bir saat sonra da, yani saat 11,30 da, Hyde Parkta bir İngiliz kadın aynı model şapka ile görünmüştür.

Kadınlardaki taklid kudretini görüyor musunuz?

Dünyanın en eşsiz boroşu
kayboldu

Londrada bir dükkânda siyah, beyaz ve pembe ve dünyada eşsiz üç iri inci ile sayısız elmaslardan yapılmış ve paha biçilmeyen bir boroşu unutulmuş kaybolmuş tur. Vakitle zamanın en güzel kadınlarından birine aid olan bu boroş, ressam Sargent tarafından aynı İngiliz kadının yaptığı bir yağlı boya resmi ile sanat tarihine geçmiştir.

Şimdiki halde Leydi Dunn da, o mağazada bluzunu değiştirirken, boroşu tez gâha koymuş, sonra da unutmuştur.

Bir falcı kadının rüyası:
Hitler Londraya gitmiş!

Londrada Dolles Hilde oturan bir İrlandalı kadının söylediklerinin ekserisinin çıktığına dikkat edenler, bu falcı, daha doğrusu kâhin kadının son günlerde yeni bir iddiasına şahid olmuşlardır. Kadın güya rüyasında Hitlerin Londraya geldiğini ve Lord Halifaks ile birlikte başvekkâlet dairesinden içeriye girdiğini görmüştür. Kadın bu rüyasını Avrupada uzun sürecek bir sulh başlangıcı olarak tâbir etmektedir.

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıVekiller heyeti dün
bir toplantı yaptı

Ankara 31 (Hususi) — Vekiller Heyeti bugün doktor Refik Seydamın reisliğinde geç vakte kadar devam eden bir toplantı yapmıştır.

Bankalar ve müesseseler baremi
izahnamesi hazırlanıyor

Ankara 31 (Hususi) — Maliye Vekâleti Divanı Muhasebatla müştereken bankalar ve müesseseler barem kanununun izahnamesini hazırlamağa başlamışlardır. Bu izahname hafta sonuna kadar tamamlanabilecektir. Bu izahnamenin hazırlanması tamam olduktan sonra bir de nizamname projesi kaleme alınacaktır.

İzahnamede kanunda derece tesbitinde esas olarak gözönünde tutulacak hizmet mahalleri sayılırken zikredilmekte olan «fabrikalar» dan maksadın teşviki sanayi kanunundan istifade etmekte olan müesseseler bulunduğunu tasrih edilmektedir.

iyi haberler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İngiliz askeri heyetinin başında bir amiralin bulunması İngiltere ile Sovyet Rusya arasında yakında başlıya - cak olan askeri konuşmaların yalnız hava ve kara sahalarına inhisar etmiyerek aynı zamanda denizlerde de işbirliği edilmek istendiğini gösterir.

Velhasıl İngiliz ve Fransız askeri heyetlerinin Moskova'ya gönderilmelerinin resmen takarrür etmesi siyasi müzakerelerin çok ilerlemiş olduklarını göstermek itibarile ehemmiyetlidir. Bununla beraber üç aydan beri sürüp giden Moskova müzakerelerinde hangi meselelerin görüşül - düğü ve bunlardan hangilerinin hal - ledilerek anlaşmamazlığın bugün hangi noktalara inhisar ettirildiği malûm değildir. Çünkü bütün bunlar şiddetle mahrem tutulmaktadır. Yalnız Fransız hariciye nazırı Bonenin geçen hafta nazırlar meclisinde Moskova müzakerelerine dair verdiği izahattan İngiltere, Fransa ve Sovyet Rusya arasında esaslı siyasi noktalarda mutabakat hâsıl olduğu ve siyasi sahada halle muhtaç yalnız bazı nüans ve tefferât meselelerinin kaldığını ve bu sebeble askeri müzakerelere başlanabileceğini öğrenmiştik.

Her ne kadar Çemberlayn dün Moskova müzakerelerine dair yeni ve müsbet bir şey söylemediyse de bütün müteferrik malûmatla beraber onun Avam Kamarasında askeri heyetlerin gönderileceğine dair vaki resmî beyanını gösteriyor ki, Moskova müzakerelerinde bir gerilik değil, bilakis bir ilerlik vardır. Ve üç devlet arasında esaslı siyasi meselelerde, askeri meselelerin müzakeresine hemen başlanabilecek kadar mutabakat hâsıl olmuştur.

Şüphe yok ki bu netice Avrupa barışı üzerinde müessir olmaktan hali kalmıyacaktır. Bahusus İngiliz meclisinin mutad yaz tatilinin tehiri veya kısaltılmasına Büyük Britanya hükümetince lüzum görülmemesi ve bu husustaki muhalefetin suallerine hükümetin verdiği nikbinane cevaplar Çemberlaynın sulhün muhafazası hususunda hiç te bedbin olmadığını gösterirler.

İngiliz başvekkilinin bu hususta gösterdiği deliller geçen sene Eylül nazaran sulh cephesinin daha kuvvetli olduğu ve bilhassa Leh ve Türk ittifaklarıyla sağlanmış bulunduğu - dur. Filvaki İngiltere ve Fransa bugün, bir harbden korkmıyacak kadar kuvvetlenmişlerdir. Üstelik doğuda Lehistan ve cenub doğuda Türkiye müvazenesi sulh cephesi lehine tadil etmişlerdir. Moskova siyasi ve askeri müzakereleri de nihayet beklenen neticeye iktiran ederlerse Avrupa barışının herhangi asabi bir hareketle bozulmıyacağından artık tamamilen emin olabiliriz.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Dün hemen bütün gazeteler ayrıca bir başlık altında: — Şehrimize 100 seyyah geldi, diye haber veriyorlardı. Tesadüfen aynı günde bir Fransız gazetesinde küçük bir seyahat istatistiği gördük ve öğrendik ki, senenin en kuru aylarında dahi Paris şehrine günde 300,000 seyyah gelir, bir o kadarı da geri gider.

Parise gelen seyyahların sayısı 300,000 dir. Bunlar Parise şehrinin lokantasında yemek yerler, eğlence yerlerinde eğlenirler, otellerinde yatarlar.

İstanbul şehrine gelen seyyahların sayısı ise işte bazan böyle 100 k'sidir. Bunlar gemilerinde yerler, orada yatarlar ve şehirde sadece bir gezinti yaparlar. Aradaki farkın küçük olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Rumen ve Bulgar kralları görüşecekler

Romanya ile Bulgaristan arasındaki münasebatta salâh emareleri görülüyor

Bükreş 31 — Son zamanlarda Romanya ile Bulgaristan arasındaki münasebetlerde hafif salâh görülebilmektedir. Veliâhîd Mişel'in Sofyadan geçerek Prens Kiril tarafından selâmlanması Bükreşte azçok hayrete karşılanmıştır ve matbuatta geniş tefsirata yol açmıştır.

Bükreşte dönen şayialara göre, Kral Karol'un, doğu Akdenizindeki seyahatinden dönünce Bulgar Kralı ile mülâkatta bulunması müstebad değildir.

50.000 Japon vatanperveri Tokyoda İngiltere aleyhinde nümayişler yaptılar

Halk İngiliz sefarethanesi önünde: "Siyasetinizi değiştiriniz, kahrolsun Büyük Britanya!," diye bağırды

Londra 31 (A.A.) — «Stefani»:

Tokyodan bildirildiğine göre bu sabah İngiliz sefarethanenin önünde halk şiddetli tezahürlerde bulunmuştur. Polis birçok kişileri tevkif etmiştir.

Hibiya parkta toplanan ve İngiliz siyaseti aleyhinde hazırlanan karar suretlerini kabul eden muhtelif vatani teşeküllere mensub 50,000 kişi İngiliz sefarethane doğru yürümeye başlamıştır. Nümayişçiler ellerinde: «İngilizler, siyasetinizi değiştiriniz», «Kahrolsun Büyük Bri-

tanya» ve «Craigie Asyanın düşmanıdır» ibarelerini havi levhalar taşımakta idiler. Japonların işgali altında bulunan ve Şantungun merkezi olan Tsingfou'daki İngiliz aleyhtarı komite bu şehirde oturan İngilizlere bir mektub göndermiştir. Mektubda şöyle denilmektedir:

«10 Ağustostan sonra vukua gelecek hâdiselerden mes'ul değiliz. İsterseniz Çang-Kay-Şeke yardım etmeğe devam ediniz. Fakat Çang-Kay-Şekin idaresi altındaki Çine giderseniz daha iyi edersiniz.»

İnhisarlar Vekili Ankaraya döndü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili dün akşam saat 19 da ekspresle Ankaraya hareket etmiş ve Haydarpaşa istasyonunda İnhisarlar umum müdürü Adnan Hâlet Taşpınar, gümrük, muhafaza ve İnhisarlar erkânı ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Vekil Ankaraya hareketinden evvel İnhisarlar aîd muhtelif işler hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Kuvvetli içkilerle mücadele için edebilen tedbirleri alıyoruz. 40 derece-lik rakı piyasaya çıkarılmak üzere bugün İnhisar toptan satış depolarına gönderilmiştir. Perakende satışlara iki üç güne kadar başlanacaktır. Şişeleri 25, 50, 75 santilitre olmak üzere üç boyda yapılmıştır. Fiyatı 45 derecelik rakıya nazaran daha ucuz olacaktır. Bunların diğer rakılara tercih edileceğini umuyoruz.

Biranın ucuzlatılması hakkındaki neşriyatta yanlışlıklar vardır. Vekâlet bu husustaki tetkikatını bitirmiş, biranın maliyet fiyatını, İnhisar resminin ne kadar indirilmesi lâzım geldiğini tesbit etmiştir.

Hazırladığımız tenzilât projesi Vekiller heyetinden geçtikten sonra tatbikata geçilecektir. Henüz günü belli olmakla beraber yakın zamanda biranın ucuzlaştırılmasını kaydedebilirsiniz. Yeni fiyat henüz kat'î olarak malum değildir. Fakat her halde 20 kuruştan fazla olmayacak ve belki daha ucuz olacaktır.

Ankaradaki bira fabrikasının İnhisar idaresine devri muamelesi bugün tamamlanacaktır.»

Büyük Millet Meclisi Reisi dün şehrimize geldi

Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda dün muhtelif trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Meclis reisi Haydarpaşa istasyonunda vilâyet, belediye ve parti erkânı, dostları tarafından karşılanmıştır. Abdülhalik Renda şehrimizde bir müddet istirahat edecektir.

Hariciye Vekâleti umumî kâatibi Numan Rifat Menemencioglu da dün sabah ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Nafia Vekili yakında Hataya gidecek

Birkaç gündenberi hafif bir surette rahatsız bulunan Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy dün Perapalans otelinde istirahat etmiş, bir yere çıkmamıştır.

Nafia Vekili General Ali Fuadın yakında Hataya gideceği haber verilmektedir.

Ortaköy sinemasında dün geceki facia

(Baştarafı 1 inci sayfa)

nesine kaldırılarak ilk tedavileri yapılmıştır.

Beyoğlu Belediye ve Şifalı Çocuk hastanesinde Şifa Yurdunda tedavi altına alınan yaralıların ifadelerini tesbit etmiştir.

Ortaköy Kapalı Sokak 3 numarada oturan Manoel oğlu Şevarel, Sadi oğlu Rüstem, Mehmed kızı Güzin, Rüstem kızı Saadet, Rüstem oğlu Coşkun, Yasef oğlu Avram, İsak oğlu Nesim, Nimet, Niyazi; Ahmed; Melâhat ve Yasef.

Zabita dün gece yarısından sonra tahkikata devam ederek sinema sahibi, makinist ve yaralıların ifadelerini tesbit etmiştir. Zabita tahkikat sırasında sinemanın her türlü fenni şeraiti haiz olduğu ve hâdisenin yangını gören halkın korkuya kapılarak birdenbire kapılara hücum etmesinden İleri geldiği anlaşılmıştır.

Dün gece hâdis'e yerinde kendisiyle görüşen bir muharririmize sinemanın elektrikçisi Niyazi vak'aya şöyle anlatmıştır:

— Filmin bitmesine bir çeyrek kala serid birdenbire ateş alarak yanmağa başladı, yangının sebebi filmin gösterilirken durmuş olmasıdır.

Yangın çıkar çıkmaz makinist derhal beton olan makine dairesinin kapısını kapamış ve dışarı çıkmıştır. Biz de derhal elektrik cereyanını kestik. Halk bu sırada karanlık içinde filmin yanmağa başladığını görünce büyük bir heyecana kapıldı ve kapılara hücum etti. Biz yangın başlar başlamaz sinemanın iki kapısını açtık, sinemada ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere 500 seyirci vardı. Ben de kolumdan hafif surette yaralandım.»

Ankara mntakası Parti Müfettişi işe başladı

Ankara 31 (Hususî) — Ankara mntakası Parti müfettişliğine tayin edilen Esad Uraz şehrimize gelerek vazifesine başlamıştır. Önümüzdeki Çarşamba günü Ankara vilâyet parti idare heyeti reisi seçilecektir.

dir. General Ali Fuad Cebesoy Hatayda Nafia işleri üzerinde tetkiklerde bulunacak, bilhassa İskenderun limanı ve Amuk gölü işle meşgul olacaktır. Vekilin Hataydan sonra Suriyeyi de ziyaret edeceği söylenmektedir.

İngiliz - Fransız askeri heyetleri Moskovaya hareket etmek üzere!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Müzakerelerdeki müşkül nedir?

Bu tenkid ve istizahlara cevap veren başvekil Çemberlayn, demiştir ki:

«— Moskova müzakerelerinde rastlanan başlıca müşkülün hangisi olduğu bir sır değildir. Bu müşkül, «bilvasita tecavüz» ün tarifi meselesidir. Müzakerelere iştirak eden üç devlet, «bilvasita tecavüz» ün doğrudan doğruya yapılan tecavüz kadar tehlikeli olduğunu müdrük bulunmakta ve bundan dolayı da vaziyetin sarahaten tesbit edilmesini arzu etmektedir.

Sovyetlerin, bu meseleye verdikleri ehemmiyeti tamamen takdir ediyoruz.»

Danzig ve İngiltere

Danzig meselesine gelince, 10 Temmuzda yapmış olduğum beyanata hiç bir şey ilâvî etmiyeyceğim. Danzig statüsünün zorla değiştirilmesi, mahalli bir mesele değil, Polonyanın istiklâline müteveccih bir hareket sayılarak, İngilterenin fiilî müdahalesini intaç edecektir.

«Geçen Eylül vaziyetinde değiliz»

Bu münasebetle bilhassa kaydetmek isterim ki, İngiltere geçen Eylüldeki vaziyetinde değildir. Bugün, herhangi bir ihtimali kendimizden emin olarak karşılayabiliriz. Hususile ki, Fransa da beraberimizde olduğu halde Türkiye ve Polonya ile mütekebil yardım anlaşmaları akdetmiş bulunuyoruz.

Danzig hakkında gazeteler tarafından verilen haberlerin de hayli mübalâğalı olduğunu ayrıca kaydetmek isterim.»

İngiltere ve Japonya

Bundan sonra İngiliz - Japon müzakerelerine temas eden Çemberlayn, İngilterenin herhangi bir ecebi devletten tersi altında siyasetini değiştirmeyeceğini tekrarlamış ve Çindeki İngiliz menfaatlerinin hiç bir vehile fedâ edilmeyeceğini ve Japonyaya muharib hakkı verilmeyeceğini söylemiştir.

Propaganda ve söz harbi

Başvekil sözlerine devamla, demiştir ki:

«— Bugün korkunç bir mahiyet almış bulunan propaganda ve söz mücadelesine nihayet verilemedikçe, hakiki bir sulhün teessüs edebileceğine inanmıyoruz. Sulhün başlıca âmîli, milletler arasındaki mütekebil itimaddır. Bu itimad her kesse telkin etmeliyiz. En müşkül meselelerin dahi müzakere yolile halledilebileceğine de kani bulunuyoruz.

Bütün bu kanaatlerimize ve hüsnü niyetimize rağmen bir harb patlarsa, galib veya mağlûb her kim olursa olsun, bu harbin insanîyet için en feci ve en zalim bir ıztırah membaî teşkil edeceği şimdiden bilinmemelidir.

Binaaleyh temenni edelim ki, gerek milletler, gerek bu milletlerin idarecileri bütün bunları gözönünde tutarak, henüz vakit geçmemiş iken, sulhün nurlu yoluna dönsünler!»

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra 31 (Hususî) — Moskovada yapılan müzakereleri mevzuubahs eden «News Chronicle» gazetesi şunları yazıyor:

«— İngiliz - Fransız - Sovyet anlaşması imzalandıktan ve bu suretle sulh cephesi tamamlandıktan sonra ne olacak ve ne yapılması icab edecektir?»

Yalnız bu anlaşmanın tahakkuku kâfi değildir. Avrupa, bugün içinde yaşamakta olduğu harb iktisadiyatından çıkarılmali ve tekrar eski sulh yoluna getirilmelidir.

Sovyet Rusyanın da iştirakile sulh cephesi tamamlandıktan sonra, bu cepheyi teşkil eden milletler, harbin patlamasını beklemeksizin kendi sulh şartlarını Almanyanaya bildirmelidirler.

Çemberlayn veya Hudson tarafından münferiden yapılan böyle bir teklif ne kadar yersiz sayılırsa, sulh cephesi devletlerinin müştereken yapacağı teklif te o kadar makul ve düşündürücü telâkki edilecektir.

Ancak, bunun için Sovyetlerin de sulh

İtalya, Yugoslav hududundaki gölü niçin kurutuyor?

Londradan bildiriliyor: İtalyan mütehassısları şimalî Arnavudluk ile Yugoslavya arasındaki hududu teşkil eden Üsküp gölünü kurutmak imkânını aramaktadırlar. Yugoslavlar askeri sebeplerden dolayı bu karardan memnun olmuş görünmüyorlar. İtalyanlar buralarda hububat yetiştireceklerini söylemektedirler.

Alman ordusu erkânı arasında çıkan ihtilâl

Londradan bildiriliyor: Alman yüksek kumanda heyeti azaları arasında, bir şimşek harbinin neticeleri hakkında nokta nazar ihtilâfı bağöstermiştir. General Milch başta olmak ve İtalyan meslektaşları tarafından müzaheret görmekte olan bazı hava generalleri, daha hâlâ müstakbel harbde hava silâhlarının en müessir silâh olacağı ve bunların başrolü oynayacağı bir şimşek harbinin kazanılacağı fikrinde ısrar etmektedirler.

Başta General Keitel ve birçok Alman tabiiyecileri olmak üzere kara ordusu ise aksi kanaatte bulunmakta dır.

İngiliz donanması 130 parça gemi ile manevralara başlıyor

Londra 31 (Hususî) — Ağustosta başlayarak Eylülin sonlarına kadar devam edecek olan İngiliz ana vatan filosunun büyük manevralarının hazırlıkları tamamlanmıştır.

Manevralara iştirak edecek olan harb gemileri, bugünden itibaren mahallî mürettebelerine hareket etmişlerdir.

Asrı bir şekilde tadil ve teçhiz edilmiş olan ihtiyat donanma da birkaç güne kadar ana vatan filosuna ilthak edecektir.

Sayı 130 u aşacak olan bütün bu harb gemileri, 9 Ağustosta Veymuth körfezinde Kral tarafından teftiş edilecektir.

Diğer taraftan İngiliz kara ordusuna mensub 130 bin asker de, gene Ağustos ayında kara manevraları yapacaktır.

Bohemya ve Moravyada Almanlarla Çeklerin arası gittikçe açılıyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Alman matbuatının birkaç kere Çekleri kansızlık ve ataletle itham etmesi üzerine «Poledni List» gazetesi bugün Çeklerin Almanlarla işbirliği yapmak istediklerinin bir delili olmak üzere Südet partisinin kanun lâyhaları ile metalibatının iki millet arasındaki münasebetlerde esas olarak kabul edilmesini teklif etmektedir. Bu gazete şöyle demektedir:

«O zaman beyaz olan şimdî siyah olamaz. Almanlar Çekleştirme hareketini protesto etmişlerdi. Biz de Almanlaştırma hareketini bugün protesto ediyoruz.»

Mânalı bir nümayiş

Prag 31 (A.A.) — Dün 30 bin kişi Bohemya Krallarının mezarını alay halinde ziyaret etmişlerdir. Merasim Kral Wenceslassın marşı ile nihayet bulmuştur.

cephesine ilthakı şarttır.»

Londra 31 (Hususî) — Başvekil Çemberlayn Avam Kamarasında Kamaranın tatilinin iki, yahud üç haftaya İnhisar ettilmesini isteyen mebuslara karşı şunu söylemiştir:

«— Bunun herhangi bir faydası olacağını zannetmiyorum. İki, üç hafta içinde, yahud bundan sonra muayyen bir müddet zarfında vahim hâdiseler zuhur edeceğini gösteren hiç bir emare yoktur.»

Siyaset ALEMİNDE

• Türk istiklâli ve Almanların endişesi!

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Hiçbir gün geçmiyor ki bir kısım Alman veya İtalyan matbuatında memleketimizi alâkadar edecek bir yazı çıkmassın. Fakat bu yazılar, mahiyet itibarile ya bir tehdiddir, yahud da bir iftira.

Kararını verirken bu kararın bütün icablarını da hesaba katan memleketimizin herhangi bir tehdidden çekinmiyeceğini kaydederken iftiralardan da korkumuz olmadığını ilâve etmeliyiz. Çünkü beynelmilel siyasi hayatta ödenberi muhafaza edildiğine memnuniyetle şahid olduğumuz o an'anevi nezaketten eser kalmamıştır. Milletleri temsil etmek itibarile onların en müşahhas ve mütebariz mümessilleri sayılan reisleri dahi, sırasına göre, bu nevi hücumlara uğramaktan kurtulamıyor. Bu hal, beynelmilel matbuat hayatında öyle bir anarşiye yol açmıştır ki nerede duracağını kestirmek güçtür. Nitekim Danzigde çıkan Danzige Voysstenin gazetesinin son nüshalarından birinde neşrettiği bir yazı işte böyle bir iftira mahsulüdür. Bu gazeteğe göre Türkiyeyi zaman zaman ziyaret eden İngiliz ve Fransız askeri heyetleri, bu hareketlerle, Avrupanın bu kısmında sulhü tehlikeye sokmaktadırlar. Ege denizinde, İngilterenin mahud gemilerle siyasetini takviye maksadile vücude getirilen deniz üssü de İtalyayı lâkayd bırakmaz. Bilhassa Türkiyenin son zamanda takib ettiği siyasetin manasını anlamak güçtür. Bu siyaset, Akdeniz statükosunu bozmakta ve bu tarzı hareket tahammül edilmez bir şey olmaktadır.

Yukarıya mücmel bir surette hülâsa ettiğim Danzige Voysstenin yazısından başka Almanyanın Essen şehrinde çıkan National Zeitungda oldukça garib bir fıkra vardır. Bu gazeteğe göre Türk siyaseti haricîyesinin bugünkü tarzı cereyanı esef edilemeye lâyık bir halde dir. Türkiye de, İngiltere ile Fransaya karşı yakınlık göstermekle «istiklâl» inden feragat etmiş bulunmaktadır. Avrupa sulhü bakımından Türkiyenin istiklâlinin feragat göstermesi lâkaydı ile karşılanamaz. Çanakkale, beynelmilel menfaatlerin temerküz noktasıdır. Boğazların fiilî serbestiyi başkaları kadar Almanya ve İtalyayı da alâkadar eder.

Sureti haktan görünerek yazılan yukarıki satırlar gösteriyor ki Türkiyenin takib ettiği siyaseti haricîyenin aydınlatılması yolunda İleri sürülen esbab mücibeden hiç birini Alman ve İtalyan bayları anlamak istemiyorlar. Onlar millî menfaat ve İstihaları namına her hareketi kendileri için mübah görürlerken karşılarındakilerin nefislerini müdafaa etmek için şu veya bu tedbiri almaları

(Devamı 10 uncu sayfa)

Denize uçan motosiklet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Her iki arkadaş Taksimden bir motosiklet kiralamaşlar, direksiyona Sabahaddin geçmiş ve Hâbil de arkasına oturarak Tarabyaya doğru yola çıkmışlardır.

Seyahat Tarabyaya kadar arızasız devam etmiş ve motosiklet kullanmağa ehliyeti olan Sabahaddin bir aralık arkadaşının motosikleti biraz da kendi kullanmak hakkındaki teklifine muvafakat etmemiştir.

Fakat Hâbil ısrar etmiş ve nihayet Sabahaddin arkaya geçerek, motosikletin idaresini Hâbile terketmiştir. Bu suretle sahil boyunca bir müddet ilerledikten sonra motosiklet birdenbire denize doğru korkunç bir süratle ilerlemiş, iki genç motosikletle beraber denize yuvarlanmışlardır. Gerek Hâbil ve gerekse Sabahaddin yüzme bildiklerinden her ikisi de yüzerek sahile doğru ilerlemişlerse de, Sabahaddin karaya yaklaşmağa muvafak olmuş, Hâbil yüzememiştir.

Bu vaziyet karşısında arkadaşlarının bulunacağını anlayan Sabahaddin tekrar geri dönmüş, fakat Hâbili kurtaramamıştır. Hâdis'e yerine etraftan yetişenler gitkçe kuvveti tükenen Sabahaddini sahile çıkarmışlar ve bir müddet sonra da Hâbilin cesedi bulunmuştur.

Kazaya zabita ve müddeiumumilik el koymuştur.

Müzelerdeki eşyanın taksimi yüzünden ihtilâf çıktı

Tarihî eserlerin bir kısmı Ayasofya müzesinde, bir kısmı da Çiniliköşkte sandıklar içinde kaldı

Nevyork sergisine götürülen müze - lerimize aid eserler, şehrimize getiril - mek üzere Amerikadan vapura kon - muştur. Eserleri İstanbul'a tercüman Selim getirmektedir. Nevyork sergi - sindeki eserlerin başında bulunan Mü zeler Umum Müdürü Aziz, hareketini tesri etmiş olduğundan, yarın, yahud öbür gün şehrimize gelmiş olacaktır.

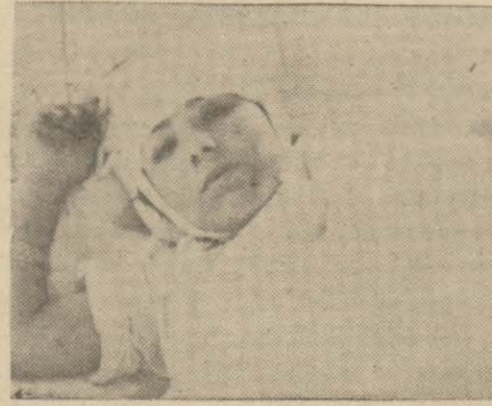
Maarif Vekâleti müzeleri birbirin - den ayırması, müstakil birer müdürlük haline koymuştur. Evvelce Umum Mü dürliğe bağlı müdürlükler birer mü - stakil müdürlük olunca eserlerin tak - simi işinde ihtilâf başgöstermiştir. A - zız bu ihtilâfı halletmek üzere Ame - rikadan çağırılmıştır.

Umum Müdürün Amerikada bulun duğu sırada müdürler komisyonu bir karar vererek, Topkapı sarayı müze - sini bir kat daha zenginleştiren Çinili köşkteki Türk ve Selçuk eserlerini Bi zans müzesi haline konan Ayasofyaya

taşıtmaya karar vermiştir. Çinili köş - teki Türk ve İslâm eserlerinden bir kıs - mı Ayasofyaya taşındığı esnada yeni teşkilât vücutte getirilmiş, Ayasofya, Topkapı sarayı müzesi müdürlüğün - den ayrılmıştır. Topkapı sarayı müze - si müdürü evvelâ Çinili köşkteki eser lerin Ayasofyaya nakline müsaade et tiği halde, bilâhare bu fikrinden cay - mış, henüz yerlerinde bulunan eserle - ri vermekten imtina etmiştir. Şim - di, Çinili köşkün tarihî eserlerinden bir kısmı Ayasofyada, bir kısmı Çi - nili köşkte sandıklar içinde bulunmak tadır.

Müdürler komisyonunun bu garib kararına vâkıf olan Maarif Vekâleti keyfiyeti tetkik etmektedir. Müzeler Müdürü Aziz şehrimize geldikten son ra bu işle meşgul olacak, ortada kalan Türk ve İslâm eserlerinin hangi mü - zeye mal edileceği takarrür edecek - tir.

Bir genç, sevdiği kıızı ve kızın anasını tabanca ile yaraladı

Yarah kız

Yarah ana

Evvelki gece saat 21 de Unkapanın - da Hacıkadın mahallesinde Hızırküt - han sokağında 34 numaralı evde bir aile faciası olmuş, İsmail adında bir genç nişanlısı Hikmeti ve annesi Me - leği tabanca ile tehlikeli surette yara - lamıştır.

Yaptığımız tahkikata göre bu faciaya sebep olan hâdisenin mahiyeti şudur: İsmail Kastamonulu ve 22 yaşların - da bir gençtir. Hikmet ve annesi Me - lek vak'aya sahne olan evi 4 sene ev - vel satın almışlar, iki odasında oturup diğer 2 odayı kiraya vermişlerdir. Bu ana kızın geçim vasıtası tamamen bu aldıkları kiraya münhasırdır.

Melek İsmailin tahsilinin ve istik - balinin tamamlanmamış olmasına ba - karak kıızı ile birleşme ve evlenmele - rine muhalefet etmekte ve bu muha - lefete rağmen iki genç birbirlerini çil gunca sevmektedirler.

İsmail, sık sık İstanbul'a gelmekte çok güzel bir genç kız olan sevgilisile buluşmaktadır.

Fakat bundan dört beş ay evvel Hik met de sevgilisinden yüz çevirmeye başlar gibi görünmüş, hattâ bir gün e - ve giren İsmaille kavga etmişler, ne - ticede polis marifetile delikanlıyı ev - den çıkartmışlardır.

Bu hâdiseden sonra İsmail o civar - larda görünmemiştir.

Evvelki gün Melek ve kıızı Hikmet sabahtan gezmeğe çıkmışlar ve ak - şam geç vakti eve dönmüşlerdir. Bu ara yanlarında İsmail peyda olmuş ve sevgilisine alâka göstermek istemişse de, Melek kızını kolundan tutunca ev - den içeri sokmuş, ve kapıyı kapamış - tir.

Bu muameleden fena halde hiddet - lenen genç az sonra kapının aralanma sından istifade ederek içeri hücum et - miş ve henüz merdivenin ilk basama - ğına adım atan Hikmete tabancasının namlusunu çevirerek, iki el ateş et - miştir.

Evin methali karanlık olduğundan rasgele atılan ilk kurşun duvara, ikinci kurşun genç kızın başına isabet et - miştir.

Kızının bu feci vaziyeti Meleği şa - şırtmamış, yakalamak için İsmailin peşine düşmüştür.

Bu takib beş on adım kadar devam etmiş, İsmail Meleğin arkasından koş tuğunu görünce bu sefer tabancasını ona çevirmiş ve bir el ateş etmiştir.

Tabanca sesleri esasen birbirine çok yakın mesafede olan evlerdeki kom - sularıyla hâyecana düşürmüştür.

Hâdisi mahalline yetişen zabta me - murları yaralıları cankurtarımla Cer rahpaşa hastanesine kaldırmışlardır. Suçlu kaçmıştır.

Polonya ile yeni bir ticaret anlaşması yapıldı

Yeni anlaşmada memleketimizden ihraç edilen emtiyaya daha geniş bir kontenjan ayrıldı

Polonya ile aramızda mevcut ve Dan - zig serbest şehriyle Polonya ve Türkiye gümrük arazisine şamil ticaret anlaşma - sı, her iki memleket arasındaki ticaret mübadelelerini kolaylaştırmak ve inkişaf ettirmek maksadile yeniden tetkik ve ta - dil edilmiştir.

Yeni anlaşım 16 Temmuz 937 tarihli ti - caret anlaşması eklerinin yerine geçmiş bulunmaktadır. Bu anlaşmaya göre, an - laşmaya bağlı listede yazılı Türkiye men geli mallar her maddeye ayrılan konten - jan hadleri dahilinde Polonyaya ithal ed - ilecek ve memleketimiz Polonyada mer'i olan umumî ithalât rejiminden de ayrıca istifade edecektir.

Polonya menşeli mallarda, gene anlaş - maya bağlı listedeki kontenjan hadleri dahilinde memleketimize ithal ve Polon - ya da memleketimizde mer'i umumî it - halât rejiminden ayrıca istifade edecek - tir.

Memleketimize ithal edilen malların bedeli Türkiye Cumhuriyeti Merkez Ban kasına yatırılacak ve banka bunları Po - lonya bankası namına kliring hesabına geçirecektir. Diğer taraftan Polonya ban - kası da ihraç edilen mallarımızın bede - lini, teğiye emirlerini günü gününe Mer - kez Bankamıza göndermek suretile öde -meyi temin edecektir.

Memleketimizden Lehistana 10,000 ton madden cevherleri, krom, bakır ve zım - para, 5000 ton pamuk, 1000 ton yün ve tiftik, 5700 ton kuru meyva, üzüm, incir, ceviz, fundak, kestane, badem ve fıstık ile, 500 ton yağ meyva, 1250 ton susam, 1200 ton palamut, 2000 ton tütün, 500 ton balık ve balık yumurtası, 100 ton bar - sak, 200 ton zeytinyağı, 250 ton kuru sebze, 100 ton zeytinyağı, 600 ton pala - mut hülâsası, 100 ton deri, 100 ton av de - risi, 50 ton halı, 50 ton balık konservesi, 50 ton kitle, 100 ton mermer ve küle taşı, 20 ton süt tozu, 10 ton balmumu, 10 ton ipek, 10 ton meyankökü ve 2 ton sünger ihraç edilebilecektir.

Memleketimizle Polonya arasındaki ti - cari münasebet son yıllarda büyük bir in - kişaf göstermiş, meselâ 931 yılında bu memleketle olan ticari münasebetimiz 240,022 lira gibi ehemmiyetsiz bir miktar gösterirken, bu 937 de 2.621,627 liraya ve nihayet geçen yıl da 4.861,957 liraya yük - selmiştir.

Bu miktarın 2, 659,564 lirası ithalât ve 2,202,393 lirası ihraçattır. Son senelerde Polonyada Türk tütünlerine daha geniş

bir istihlâk payı ayrılarak tütün harman - larında Türk tütünü daha fazla kullanıl - mağa başladığı gibi, üzüm, incir ve diğer kuru meyvalarımıza alâka artmış ve pa - muk, yün, tiftik ve diğer iptidai mad - delerimize daha geniş istihlâk mevkiî verilmiş olduğu için, önümüzdeki yıllar içinde bu münasebetin daha ziyade ge - nişliyeceği muhakkak görülmektedir.

Yeni anlaşmanın ise, bunu teminde te - sirleri olacaktır.

Türk - Fransız ticaret anlaşma - sının müddeti bitti

Türk - Fransız ticaret anlaşması Ha - ziran nihayetinde tarafeynce feshedilmiş ve yeni bir anlaşma için Pariste müza - kerelere başlanmıştır. Bu müzakerelerin devamı sırasında ticari münasebetin dur - masına mahal kalmamak üzere eski an - laşma bir ay daha temdid edilmiş, ve dü - ne kadar ticari muameleler normal şe - kilde devam etmiştir. Temdid müddetî de dün hitama ermiş ve müzakerelerin neticelendiğine dair dün geç vakte kadar şehrimizdeki alâkadarlara bir iş'ar vâki olmuştur.

Şehrimizdeki ithalâtçı ve ihracatçı firmaların muhtelif makamlara vaki mü - racaatları da henüz bir iş'ar vuku bulma - dığı merkezinde idi.

Maamafih bugün bu hususta kat'i bir malûmat geleceği muhakkak görülmek - tedir.

Sovyet ticareti hariciye mümessili geldi

Yeni Sovyet ticareti hariciye mümes - sili Vorobiyef şehrimize gelmiş ve işe başlamıştır.

Mümessil muntaka ticaret müdürlüğü ve Ticaret Odasından Türk ihracatçı fir - maları hakkında malûmat istemiştir.

Seyyah kafileleri dün sergiyi gezdiler

Dün Yerli Mallar Sergisini sabahleyin duhuliyesiz olarak kesif bir halk kütleği gezmiştir. Bu meydana birçok mektebli - ler kafile halinde sergiyi gezmişlerdir. Şehrimize gelen seyyah kafilelerinden muhtelif gruplar da sergiyi ziyaret et - mişlerdir.

Orgeneral Fahreddin Altay da sergi - delki pavilyonları tetkik etmiş ve sergi komitesile temas etmiştir. Sergi Perşem - be sabahı da öğleye kadar halk tarafın - dan duhuliyesiz gezilebilecektir.

Beyoğlunda uç çocuk bahçesi yapılacak

Harbiyede Vali konağının karşısın - da yapılması takarrür eden Çocuk bah çesine aid projenin Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar tarafından tetkik edilmiş olduğunu yazmıştık. Avrupa - daki eşlerinden istifade edilerek mey - dana getirilen projeye göre, bahçenin uzunluğu 150, enlilği de 75 metre o - lacaktır.

Belediye e imar işleri müdürlüğü Ni şantaşında Onuncu mektebin karşısın - daki arsada, Taksim bahçesile Gazha - ne arasındaki arazide yapılacak iki Çocuk bahçesinin projelerini hazırla - mağa başlamıştır. Çocuk bahçelerinin ortalarında 7 yaşına kadar çocukların oynamaları için sahte kum yığını, at - lıkarıncalar bulunacaktır.

Denizbanktan açıkta kalan 100 memur yeni vazifelere tayin edildi

Denizbanktan açıkta kalan 120 me - murdan yüz liradan aşağı maaş alanların kâffesi ve yüz liradan yukarı maaş alan - ların da büyük bir kısmı başka mem - uriyetlere tayin edilmiş ve bugüne kadar vazife alamamış olan müttekabi 20 mem - uru da pek yakında münasib memuriyet - lerle tanzif edilecekleri mevzukan öğre - nmiştir. (A.A.)

Dolmabahçe stadının plânları hazırlandı

Dolmabahçede vücutte getirilecek stadyom için o civardaki gazhanenin bir kısmını istihlâk etmek zarureti vardır. Gazhanenin sahibleri belediye ye müracaat etmiş, istihlâk edilecek sahanın biran evvel satın alınmasını istemişlerdir.

Belediye, Milânode stadın projesini hazırlamakta olan Viyeti Viyolî'den stada aid plân örneklerini istemiştir. İtalyan mimarı istenilen plânları dün belediyyeye göndermiştir. Bu plâna göre gazhanenin tanklarından bir tane - sinin istihlâk edilmesi lâzım gelecektir. Bu tank istihlâk olunduğu tak - dirde gazhanenin faaliyeti tatil edile - ceğinden, belediye bu hususta tetkik - ler yapmaktadır.

Stadın maç yapılacak kısmı yüz beş metre uzunluğunda, 75 metre geniş - liğindedir. Belediye stad inşaati mü - nasebetile gazhaneden alınacak kısmı tesbit edecek, gazhane sahiblerine bil - direcektir.

Muhasebe memurları kursu bugün açılıyor

Belediye muhasebe teşkilâtında ça - lışan memurların meslekî bilgilerini artırarak üzere bir kurs açılacağını yazmıştık. Kurslara bugün öğleden sonra başlanacaktır.

Müteferrik:

Vali ve Vakıflar Umum Müdürü tarihi binaları gezdiler

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar yanında Vakıflar Umum Müdürü Fah - ri Kiper olduğu halde dün şehrimiz - deki tarihi binaları gezmişlerdir.

Elektrik ve tramvay bütçeleri hazırlanıyor

Elektrik, Tramvay İdaresi 940 se - nesini bütçesi hazırlıklarına başlamış - tir.

Dün bu maksadla bütün şube mü - dürleri ve müfettişlerin iştirakile Met re hanında bir toplantı yapılmıştır.

Toplantılara bugün ve yarın da de - vam edilecektir.

Dentiz işleri:

Bir motör fırtınadan güçlükle kurtuldu

Evvelki gece Bandırmadan hareket eden Behzad motörü, İstanbula gel - rken sabaha karşı Fener adası civarın - da müthiş bir fırtınaya tutulmuştur.

Motörün kaptanı birkaç saat dalga - larla mücadele ettikten sonra kurtul - mak çaresini yükünden fedakârlık et - mekte bulmuş, muhtelif tüccarlara a - id bir kısım malları denize atmağa mecbur olmuştur.

Behzad motörü öğleye doğru lıma - nımıza gelmiş ve keyfiyetten Liman Riyasetini haberdar etmiştir.

İngilterenin Akdeniz filosu başkumandanı yarın şehrimize geliyor

Amiral gemisi Warspite bir destroyer filotillâsı refakat edecek

Dost ve müttefik İngilterenin Ak - deniz donanması başkumandanı Ami - ral Sir A. B. Cunningham, saat 11,30 da bir harb filusunun limanımıza ziya - ret edeceğini evvelce haber vermiş - tik. İngilterenin Akdenizdeki donan - masının amiral gemisi Warspite ve bir destroyer filotillâsından mürekkebe o - lan İngiliz filusunun limanımıza ziya - retine aid, geniş bir program hazırlan - maktadır. Program bugün kat'i şekli - ni alacak ve alâkadarlara tebliğ olu - nacaktır.

İngiliz harb filosu yarın öğleden ev - vel saat 9,30 da limanımıza gelecek ve Selimiye açıklarında top atmak sure - tile şehri selâmlıyacaktır. Bu topl - ra Selimiyeden atılacak toplarla mu - kabele edilecektir.

Filo, İmanda demirledikten sonra Warspite harb gemisinde bulunan A - miral Sir A.B. Cunningham, saat 11,30 da karaya çıkacak ve saat 12 de Vilâ - yet makamına gelerek Vali ve Bele - diye Reisi Lütfi Kırdarı ziyaret ede - cektir. Bu ziyaret saat 16,30 da Vali ve Belediye Reisi tarafından gemide iade olunacak, Vali gemiye giderken top atılmak suretile selâmlanacaktır. İngiliz Amiralı aynı suretle İstanbul Kumandanını da ziyaret edecek, bu ziyaret gemide iade olunacaktır. Dost ve müttefik memleket filosu İstanbul - da bulunduğu müddet zarfında ku - mandan ve maiyetleri şerefine muh - telif ziyafetler verilecek ve kabul re - simleri tertib olunacaktır.

İngiliz misafirler şehrimizde müze -

leri ve tarihî eserleri gezeceklerdir. Dost filonun mürettebatı şehrimizde buldukları müddet zarfında vesaiti nakliyeden meccanen istifade edecek - lerdir.

Donanmamız limanımıza geldi

Bir müddettenberi Silivride bulun - maktaki donanmamız başta Yavuz Amiral gemisi bulunduğu halde dün limanımıza gelmiş ve Beşiktaş açık - larında demirlemiştir.

Donanmamız yarın limanımıza ziya - ret edecek olan dost ve müttefik İn - giliz donanmasının burada bulundu - ğu müddet zarfında limanımızda kala - caktır.

Malaya harb gemisi de Çarşamba günü İzmirde olacak

İzmir 31 (Hususi) — İngiliz Malaya gemisi Çarşamba günü saat 13 de lıma - nımıza gelecektir. Gemi İzmirde bir mil mesafede top atarak şehri selâmlıyacak, buna kışladan mukabele olunacaktır.

Malaya demir attıktan sonra gemi sü - varisi maiyeti erkânile şehre çıkarak vilâyeti, kumandanlığı ziyaret edecek, öğ - leden sonra da buna mukabele edilecek - tir.

Aynı günün gecesinde şehir gazinosun - da, Perşembe günü öğleyin de kuman - danlık Orduevinde İngiliz denizcileri şe - refine birer ziyafet verilecektir.

Perşembe günü saat beşte stadyomda, Cumartesi günü aynı saatte Malaya fut - bocuları ile İzmir muhtelîti arasında iki maç yapılacaktır. Malaya Pazar günü İz - mirden ayrılacaktır.

Manisada imar

Şehir elektriğinin yaptırılmasına çalışılıyor, yeni Vali bir spor sarayı inşası tasavvurundadır

Manisadan bir görünüş

Manisa (Hususi) — Manisa Ege bölgesinin en güzel şehirlerinden biridir. Muntazam trevarlı ve ağaçlarla süslü temiz yollar modern yapılar memleketteki çalışma faaliyetinin büyüklüğünü tebarüz ettirmektedir.

Yeni valimiz Faik Türe'nin yerinde müdahalelerle memlekette her sahada bir kalkınma hareketi baş göstermiştir. Bu çalışma hareketleri Manisalıların umidini kuvvetlendirmiştir. İlk ele alınan iş şehrin ışıklandırılması işi olmuştur. Pek bati olarak gitmekte olan elektrik işinin bir an evvel bitirilmesi için icab edenlere şiddetli emirler vermiş ve bugün bunun semeresi görülmüştür. Elektrik direkleri dikilmiş, elektrik tevziat depoları yapılmıştır. Yerden geçecek olan kablo tertibatı işi de bitmiş sayılabilir. Bu çalışma hareketi ile kısa bir zaman içinde şehrimizin nura kavuşmuş olacaktır. Faik Türe bu iş üzerinde durmaktadır.

Valimiz, eski vali Lütfi Kırdar zamanında başlanan ve elyevim tamamlanmamış olan sinema binasını ve adliye sarayı inşaatını teftiş etmiştir.

Valimiz Sakarya klübü gençleriyle yaptığı bir müşahabe stadyum işine de temas ederek icab eden inşaatın ikmaline başlanacağını söylemiştir.

Faik, Türe yeni teşkilât dolayısıyla klüplere verilecek olan para ile mevcut klüpleri bir araya tophycak bir şekilde bir Sporsaray yapmak tasavvurundadır.

Sivasta bir kamyon devrildi, sekiz kişi yaralandı, bir kadın öldü

Sivas (Hususi) — Şoför Osman oğlu Hallin idaresindeki kamyon 10 çuval kamyon bezi ve birçok ufak tefek eşya ile 18 kişiyi Çirmik ve muhtelif mahallere götürmekte iken Aygır deposu ve Söğüdühanı arasında çimento fabrikasına kum çekmekte olan çift atlı Yusuf adındaki bir şahsın kullandığı arabasına çarpıp araba okunu kırmıştır. Bu halin bir tehlike husule getireceğini anlayan şoför makineyi durdurmak istemiş ise de muvaffak olamamış, ve arabaya çarptığı mahalden beş altı metre ilerde ve yolun sağında, bir metre derinliğinde bulunan çukura devrilmiştir.

Kamyonun içinde bulunan yolcularlardan 8 kişi muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Bunlardan iki kadın ile bir kız çocuğunun yaraları çok ağırdır. Hastaneye kaldırılan yaralılardan bir kadın ölmüştür.

Hâdiseye müddeiummü muavini İlhan el koymuştur.

Konya belediyesinin bir kararı ve esnaf

Konya (Hususi) — Belediye geçen Nisan'da şehirdeki bütün dükkânların kepenklerinin demirden yapılmasını istemiş, bu hususta karar vermiştir.

Fakat esnaf bu kepenkleri bir anda yaptıracak kudrette değildir. Kazançları mahduttur. Binaenaleyh bu kararın yavaş olarak tatbik edilmesi; bu işin parça parça yapılması için imkân verilmesi beklenmektedir.

Tokatta tayinler

Tokat (Hususi) — Vilâyetimiz mektupçuluğuna tayin olunan Ağrı vilâyeti mektupçusu İsmail Hakkı Kayan gelerek vazifesine başlamıştır.

Mutki jandarma komutanı yüzbaşı Hulki İçöz vilâyet jandarma komutanlık mühlâkına, Sivas mntakası üçüncü sınıf hesap memurlarından Safet Berki vilâyet jandarma komutanlığı hesap memurluğuna, tayin edilmiş, şehrimize gelerek işe başlamışlardır.

Ankarada yüksek polis enstitüsünü birincilikle ikmal eden vilâyetimiz emniyet müdürlüğü başkomiseri Naci Kardeş gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

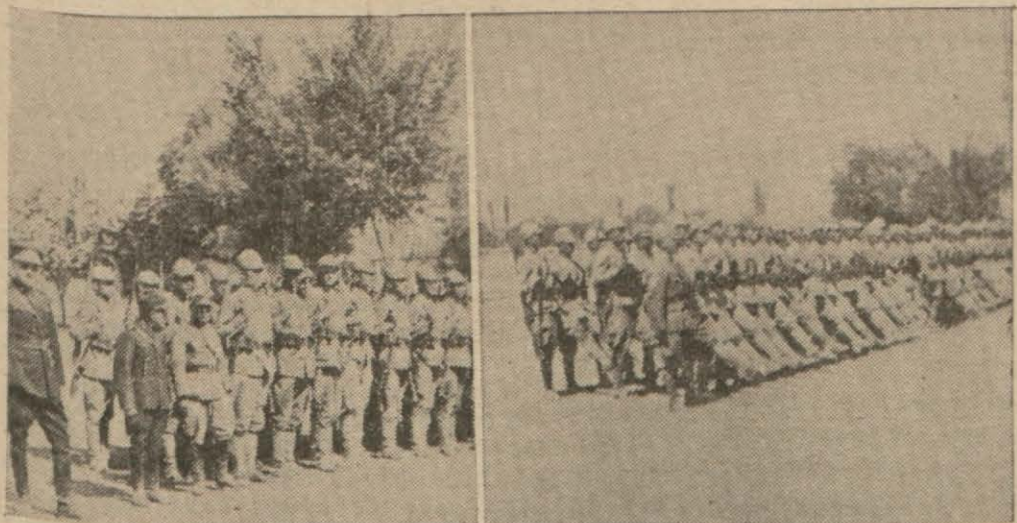
İskân müdürü doktor Ferruh Ayoğlu Tekirdağ vilâyeti iskân müdürlüğüne tayin edilmiş olduğundan birkaç gün zarfında yeni memuriyetine gitmek üzere şehrimizden ayrılacaktır.

Elâzığ gençleri Diyarbakırda

Diyarbakır (Hususi) — Her uğradıkları yerde bir müsamereler vermek, futbol maçı yapmak üzere seyahate çıkan Elâzığ spor ve gösterit kolları trenle Diyarbakıra gelerek istasyonda Ay sporcular ve memleketin birçok spor sevenleri tarafından karşılanmışlardır.

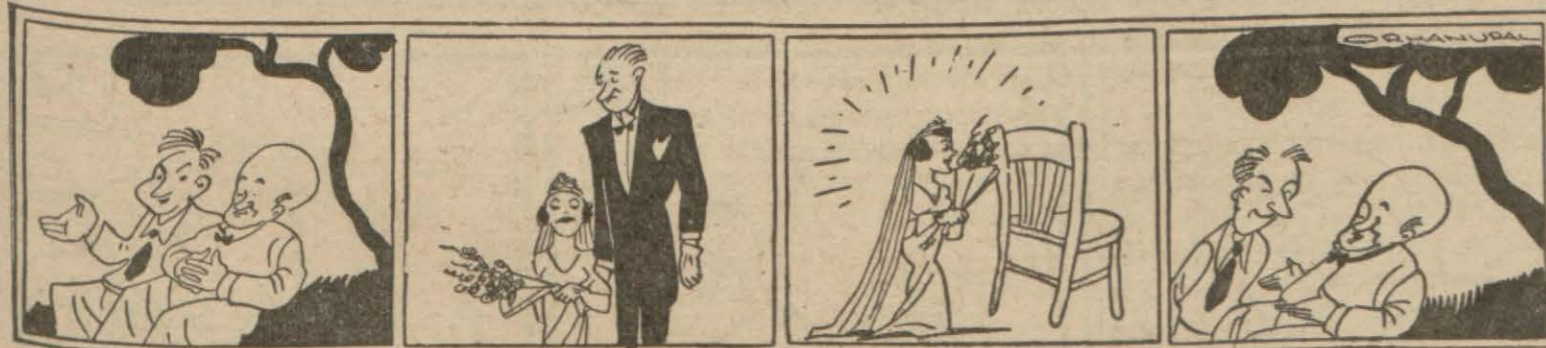
19 kişiden ibaret olan kabile bir gece istirahatten sonra Cumartesi günü akşamı Halkevinde güzel bir müsamereler yaparak halkın sempatisini kazanmışlardır. Hatay bayramına tesadüf eden 23 Temmuz Pazar günü Diyarbakırın en kuvvetli takımı olan Ay spor takımıyla yapılan maçta 1-1 beraber kalmışlardır.

Konya liselilerinin kampı bitti

Konya, (Hususi) — 20 gün devam eden lise kampı sona ermiştir. Talebeler kamp müddetince geceleri mektepte kalmışlar ve gündüzleri şehir civarındaki sırt ve tepelerde talimler yapmışlardır. Resimler mevcudu 450 yi bulan talebelerden bir kısmını talimer esnasında göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Üsküdar'da bir düğün olmuş Hasan Bey.

.. Damad hayli uzun boylu olduğu halde...

... Gelinin boyu seksen santimmiş...

Hasan Bey — Talihi erkek işte buna derler.. Karısının elbiseleri için sanedeceği para, diğer erkeklerin sarfettiklerinin yarısı kadar olacak.

Yurddan Resimli Haberler

Karamanda Halkevi temsilcileri

Karaman (Hususi) — Verimli çalışmalarıyla halkın takdir ve sevgilerine mazhar olan Halkevimiz 23 Temmuz Hatanın kurtuluşunu ve 24 Temmuz Lozan muahedesi'nin 16 cı yıldönümünü coşgun bir tezahüratla kutulmuş, orta okul tarih öğretmeni Hulûsi Gökürk Lozan muahedesi'nin tarihçesini anlatmış ve Necmi Kılıçoğlu da Hatanın kurtuluşu hakkında bir konferans vermiştir. Bu vesile ile de temsil kolu binlerce halkın önünde «Mavi Yıldırım» adlı piyesi temsil etmiş ve çok beğenilmiştir.

Resim Halkevi temsil kolu azalarını göstermektedir.

Kırkağaçta dikiş ve nakış sergisi

Manisa (Hususi) — Manisa dikiş, nakış yurdu müdiresi Zahide Sutunanın kerimesi İsmet Sutuna tarafından Kırkağaçta açılmış olan ve henüz faaliyete geçmiş bulunan dikiş ve nakış yurdu kazada az bir zaman içinde büyük bir hareket göstermiş ve etrafına topladığı gençleri yetiştirmek suretile büyük bir varlık göstermiştir. Sene sonunun bitmesi üzerine genç kızlarımızın hazırladıkları elişi ve dikişlerini gösteren bir sergi açılmış ve çok rağbet görmüşlerdir. Dikiş müdiresi İsmetin ve kızlarımızın meşaisi şayanı şükrandır. Resim yurd kızlarından bir kısmını göstermektedir.

Manisa Çobanisa köyü ilk okulu

Manisa (Hususi) — Merkez vilâyete bağlı Çobanisa köyü halkının kültürel okuma sevkini bir misli daha artırmış ve yüzlerce köylü yurddaşlarımız okumağa yüz tutmuşlardır. Resim Çobanisa köyü ilk okulunu göstermektedir.

Arapkir bağlarında külleme hastalığı

Arapkir (Hususi) — Bir aydanberi burada şiddetle devam eden fırtınalar mahsulâta hergün birçok zararlar vermektedir. Ezcümle bura iktisadiyatında mühim rolü olan üzüm (külleme) hastalığına tutulmuştur. Sebze ve her nevi meyvalar fırtınadan müteessir olarak hastalığa yakalanmıştır. Arapkir daha ziyade bir ziraat memurunun bulunması şarttır.

Fakat bu büyük ihtiyaca rağmen böyle bir memur yoktur. Hastalığa tutulan bağlar bu yüzden tedavisiz kalmıştır. Ekmeğini bağla temin eden birçok aileler müteessir bir vaziyettedir.

İnegöl Halkevi kitab sergisi

İnegöl (Hususi) — On gündenberi hazırlanmakta olan Halkevimizin kitab sergisi törenle açılmıştır. Sergi on gün ziyaretçilere açık bulunacaktır.

İnegöl İdman yurdu Bursa bölge şampiyonu oldu

İnegöl (Hususi) — Bursa Acar İdmanla İnegöl İdman yurdu arasında Bursada yapılan lik maçında İnegöl bire üç kazanmış, bölge şampiyonu olmuştur.

Kandıra telefonu ve bir tavzih

P. T. T. Umum müdürlüğünden aldığımız tavzihdir:

Gazetenizin 11/7/939 tarihli nüshasında (Kandıralılar, telefonlarımızı u - mumu hattâ bağlanmasını istiyorlar) başlıklı bir yazı görülmüştür.

İstanbul - Ankara arasında mevcut telefon devreleri konuşmaya açık merkezlerin şehirler ve milletler arası mükâlemelerle mahmul olduğundan Kandıranın bu devre üzerinden şehirler arası telefon servisine iştirak ettirilmesinin şimdilik mümkün olmadığını saygılarımla bildiririm.

Hâdiseler Karşısında

Sergide Lünapark ve gizli haberler

Bu seneki Yerli Mallar sergisinin, Lünapark kısmında bir:
«— Hasan almaz basan alır... Bu -
raya gelin buraya.

— Al gözüm seyreyle Avrupayı, As
yayı, Afrikayı, Okyanusyayı. Paris -
teki Eyfel kulesi, Mısır'daki ehramlar,
Londrada intihab edilen beynelmül
dünya güzeli.

— Boş yok baylar, boş yok bayan
lar. Çeyreği veren ipi çekiyor. oyun -
cıkların cıfcaflısı, lokumların envai
çıkıyor.

— Dünya güzeli burada baylar, gel -
meli, görmeli, ibret almali... Amerika -
da, Japonyada, Finlândiyada seyre -
denleri hayrete düşürmüş. Yarısı kız,
yarısı balık.

— Haniya bayanlar, haniya baylar...
ne varsa burada.. asker çocuk yüz pa -
ra, başıbozuk beş kuruş!

Şu yanda atlı karınca, öteki yanda
kayık sahıncak. Çığırkanlar avaz arı
çıkıyor kadar bağırıyorlar. Dudakları
boyalı, saçları boyalı göstermelik mat
mazeller kendi buldukları tarafa
müşteri celbetmek için sağa sola te -
bessüm yağdırıyorlar ve ellerinde ma -
cuna benzer yiyecekler bulunan ço -
cuklar dolaşiyor, koşuyorlar.»

Aşağı yukarı bu.. Böyle olacağını
evvelden de biliyordum... İnanmıyor
musunuz? İsbat ederim. Yukarıdaki sa -

tırlar 14 Haziran tarihli gazetede ge -
ne bu sütunda çıkmıştı.

★
Kadın sokağa çıkmış, dönüşte evi -
nin pencerelerine bakmış ve avazı çık -
tığı kadar bağırmağa, ağlamaya baş -
lamış:

— Kocacığım ölmüş, ben şimdi ne
yaparım, nerelere giderim!..

Konukomşu koşmuşlar, kadını te -
selli etmek istemişler.

Komşularından biri sormuş:

— Hanım kocan ne zaman öldü.

— Ben sokağa çıktım, gelinceye ka -
dar ölmüş.

— Ölüsü nerede evde mi?

— Ben ne bileyim nerede?

Bu söz herkesi şaşırtmış:

— Kocanın ölüsünün nerede oldu -
ğunu nasıl bilmezsin.

— Nereden bileyim, ben sokağa çı -
karken o pencerenin önünde oturuyor
du. Eve dönüyordum. Pencereye bak -
tım.. kimsecikler yok.

— Kocanın öldüğünü bundan mı an -
ladın, ya başka odaya geçtiyse!..

Kadının hicirlikleri kesilmiş, göz -
lerinden akan yaşlar dinmiş:

— Sahi bak bu hiç aklıma gelmemiş -
ti, demiş.

Pazardan Pazara Server Bedi olan

Peyami Safa, Son Postanın birinci say

fasında gizli haberleri göremeyince

gazetesine:

«Son Posta gizli haberler sütununu

kaldırdı.»

Diye bir yazı yazmış. Gizli haberler

Son Postanın üçüncü sayfasındadır.

İsmet Hulusi

Kadın Köşesi

Kremi nasıl sürmeli?

Krem sürmek te bir nevi hafif masaj
adedilebilir. Buruşuk ve kırışıkları a -
zaltır. Hattâ hafiflerini bütün bütün si -
ler. Pek gençler sırf cildlerini beslemek
için aynı usulü tatbik etmelidirler. Ma -
saj, oldukça zordur. Meharet ve bilgi
ister. Yapmaktan çekinenler haklıdır.
Krem sürmenin ise tereddüd edilecek
tarafı yoktur.

★
Bilirsiniz ki alın kırışması yaşa bak -
maz. Çok okuyanlar, gözleri zayıf olan -
lar, başağrısı veya herhangi şekilde ız -
tırab çekenler, bir endişesi olanlar ilk iş
olarak kaşlarını çatar, alınlarını buruş -
tururlar. Bu hal uzun sürerse alın deri -
sini muhakkak az çok çizgiler.

Buna karşı alınacak tedbir şudur:
Besleyici kreminizi sürdükten sonra al -
nınıza iki elinizin iki parmağıyla kaşları -
nızdan saç diplerine kadar hafif hafif
sıvayarak bu kremi derinize iyice içir -
mek. (Sakin yukarıdan aşağıya sıvama -
yınız.) Her sabah 10 dakika kâfidir.

★
Burun da daimî bir itina ister. Bes -
leyici kremden sonra baş ve ikinci parma -
ğınızı açıp kapayarak burnunuzu aşağı -
dan yukarı (20) kere hafif, pek hafif sı -
varınız. Yani bir nevi belli belirsiz çim -
dik.

★
Ya gerdan!.. Ne kadar körpe kadınıar -
da, kızlarda bile onun vaktinden çok ev -
vel çizgilediğini görmüyor muyuz? Hal -
buki bu çizgileri önlemek ve azaltmak
güç değildir.

İki elin tersile ortadan ve en aşağıdan
başlayarak dışa ve yukarı doğru bütün
gerdani sıvazlamalı. Tabii hafif hafif...
Bu da (10) dakikadan fazla istemez.

Görüyorsunuz ya mühim sayılan bir
çok kusurların önünü almak hiç o kadar
ehemmiyetli değildir. Yeter ki pek gecik -
miş olmayınız, ve yapmaktan çabucak
bıkmayınız. Çünkü: Yavaş yavaş beliren,
yavaş yavaş derinleşmeye başlayan bu
çizgiler öyle bir günde, beş günde geç -
mez. Ancak yavaş yavaş - hattâ belki de
oluşundan daha yavaş - geçer. Güzelliğe
çalışırken kremlerinizi, losyonlarınızdan
önce bitmek, tükenmek bilmiyen bir sab -
rınız olması lâzım. Yoksa - biraz acı o -
lacak amma - muvaffak olamazsınız.

Her kadın bilmelidir

Pirinç, buğday, mercimek gibi kuru
sebzelere böceklenmekten kurtarmak için
onların bulunduğu kabin içine bir avuç
tuz atınız.

★
Bir yaz gecesi bugün hava çok sıcak,
pencereleri açık bırakayım, biraz hava
alayım der yatarsınız. Yazın zehirli ze -
hirsiz birçok haşerat faaliyettedir. Bun -
lardan çekinmek lâzımdır. Tabii sıcakta
da yatılmaz. Pencereleri açmalı, fakat ön
ce hepsini ince teli ile kapatmalıdır.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde
Küçük Nermin dün tekrar
annesine teslim edildi

Nermin kendisinin ikiye bölünüp bir parçasının Mehmed
Aliye, diğerinin Fatma İlhana verilmesini istedi

Nermin adliyeden bu şekilde çıkarıldı

Senelerdenberi adliyeyi ve efkârı u -
mumiyeyle ısgal edip nihayet haklı ana -
sının Fatma İlhana olduğu kararile neti -
ceye vardığı sanılan paylaşılmalıyan Ner -
min meselesi, haftalardanberi gene be -
şinci icra dairesine müddeiumumiliği
meşgul etmektedir.

Dün beşinci icra dairesine ve müddei -
umumiliği müraacaat eden Nerminin an -
nesi Fatma İlhana, kendisine teslim edi -
len çocuğunun Mehmed Ali tarafından
kaçırıldığı ve çocuğunun bulunarak ken -
disine iade edilmesi hakkındaki talebini
tekrarlamıştır.

Mehmed Ali ise çocuğun nerede oldu -
ğunu bilmediğini ve kendisi tarafından
kaçırılmadığını iddia etmiştir.

Bir aralık artık 10 yaşına gelmiş olan
Nermin, yanında Mehmed Alinin karısı
Fatma Nezahetin kardeşi Semahat ol -
duğu halde adliyeye gelmiştir. 14 yaşın -
daki Semahat çocuğun akrabalarından E -
yilbde Otakçılarda oturan Nazifede mi -
safir olduğunu ve bugün kendilerine ge -
lince buraya getirildiğini söylemiştir.

Çocuğu tekrar gören Fatma İlhana bü -
yük bir tahassürle kollarını açarak Ner -
mine doğru koşmuş ve:

— Yavrurum gel, diye bağırması ise de,
senelerdenberi Mehmed Aliye ve Sema -
hate alıyan Nermin:

— İstemem, ben seni istemem, ferya -
dile ortahğı velveleye vermiştir.

Bu arada küçük Nermin yaşından u -
mumiyen bir şekilde:

— Beni ikiye bölünler, yarımı Fatma
İlhana, yarımı da Mehmed Aliye versin -
ler, demiştir.

Nihayet icra ceza mahkemesi tarafeyni
çağırması ve Fatma İlhana'nın çocuğunun
Mehmed Ali tarafından kaçırılmış oldu -
ğunu ve kendisine teslim edilmesini hak -
kındaki istidası okunmuştur.

Mehmed Ali kendisinin çocuğu iki de -
fa teslim ettiğini ve fakat kaçıp geldi -
ğini söylemiş, Fatma İlhana ise bu iddiayı
reddederek, Mehmed Alinin kömürücü ki -
yafetine girerek çocuğu kaçırıldığını söy -
lemiştir. Bu iddianın isbatı için Fatma İ -
lhana şahid de göstermekte olduğundan,
mahkeme bunların dinlenilmesine karar
vermiştir.

Bilâhare Nermin mahkemeye çağırıl -

mış ve kendisine annesile beraber git -
mesi söylenmiştir.

Fakat Nermin tekrar feryada başlamış:
— Ben o kadını istemem. Verirseniz
kendimi denize atarım, demiştir.

Bu vaziyet karşısında duruşma tâlik e -
dilmiş ve nihayet Mehmed Ali uzaklaştı -
rılarak Fatma İlhana da gizlice bir takst
tutup adliyenin önüne getirmiş ve çocu -
ğa da babasına gönderileceği söylenerek,
Nermin otomobile bekliyen Fatma İ -
lhana teslim edilmiştir.

Satiye tahkikatı evraki
müddeiumumiliğe verildi

Satiye tahkikatı 4 üncü sorgu hâkim -
liğince ikmal edilmiştir. Tekemmül eden
evrak mütalea edilmiş ve iddia hazı -
rlanmak üzere müddeiumumiliğe tevdi o -
lunmuştur. Bugünlerde iddianame suç -
lulara tebliğ olunacaktır. Bu tebliğata
suçluların vereceği cevabdan sonra, sor -
gu hâkimi kararnamesini hazırlıyacaktır.

Koltukçu ile oğlunu yaralıyanlar
tevkif edildiler

Evvelki gece Kumkapıda Ömerin lo -
kantasında koltukçu Ali ve oğlu Musta -
fayı tabanca kurşunla yaralıyan İbra -
him ve Abdülvehhab müddeiumumiliğe
teslim olunmuşlardır.

Evraki tahkike 4 üncü sorgu hâkim -
liğine verilmiş, sorguya çekilen suçlular
hakkında tevkif kararı verilmiştir.

Askerlik işleri:

Tahsile devam etmiyecekler
çağırılıyor

Boyoğlu Yerli Askerlik Şubasından: 938 -
939 ders yılında lise veya muadilli okullar -
la daha yüksek okullardan mezun olup da
tam ehliyetnameli olanlardan tahsillerine
devam etmiyeceklerin 1 Eylül 939 da hazırlık
kit'asına sevkeri mukarrendir. Bu şer -
hâiz şubemize mensub tam ehliyetna -
melerinin 1 Eylül 939 da hazırlık kit'asın -
da bulunabilmeleri için 1 Ağustos 939 dan
15 Ağustos 939 gününe kadar Besiktaş As -
kerlik şubesinde teşekkül edecek askerlik
meclisinde muayeneleri yaptırılmak üzere
nüfus cüzdanları, ehliyetname ve mektepli
vesikalarile birlikte şubeye müraacaatleri
İlhana olunur.

Münebb hli saat

Bunları biliyor mu idiniz?

İsveç ile Norveç birbirlerinden
ne vakit ayrıldılar?..

İsveç - Norveç eski zamanlarda müs
terek bir devlet halinde idiler. Son
kralları İkinci Oskar idi. Her iki mem -
leket birbirlerinden 1905 senesinde
ayrıldılar. Bu ayrılma harben değil,
bir anlaşma neticesinde vukubulmuş -
tur. İsveçin şimdiki kralı Oskar'ın o -
ğlu Beşinci Güstav'dır. Norveçin şim -
diki kralı ise Danimarka Kralı Seki -
zinci Fredrik'in oğlu Yedinci «Ha -
kon» dur.

Amerikada "Klüb aleyhtarları,"
klubu açıldı

Amerikada bir «klüb aleyhtarları»
klübü tesis edilmiştir. Amerikanın ba -
zı mantakalarında klüblerin sayısı
o kadar artmıştır ki nihayet bir «klüb
aleyhtarları klübü» açılmasına lüzum
hâsıl olmuştur. İlk partide bu klübe
5,350 aza kaydolunmuştur. Şimdi
klüblerinden bıkmış olanlar bu klüb -
de toplanıp derd yanmaktadırlar.

GÖNÜLİSLERİ

Bir falcılık
Meselesi

Orta Anadolunun güzel bir kasaba -
sından mektub yollayan bir genç er -
kek okuyucum şöyle diyor:

«— Kızın ailesi talebime evvelâ red
cevabı verdi, sonra muvafakat etti.
Benim ailem de aynı yolu takib etti.
Fakat babam elân muarızdır. Halbuki
en mühimmi de o. Ne yapmalıyım?»

Gönül işleri kalbin sergüzeşti ile
uğraşır. Fakat 20 nci asırda kalbin
sergüzeşti de az çok «madde» ye te -
mas eder. Okuyucum ise mektubunda
«madde» den hiç bahsetmemiştir. Fal -
cı değilim, elde bir muadelenin «ma -
kûm» kısmı olmadan «meçhul» lerini
bulup çıkaramam.

— Babasının muvafakat etmeyişi -
nin sebebini bilmiyorum ki, evvelâ
haklı olup olmadığını düşünüyem, son -
ra da meselenin çıkar yolunu araştı -
rayım. Okuyucum kendisine müfid ol -
maktığını istiyorsa evvelâ bu nokta -
yı tenvir etmelidir.

★
Bay Hüsameddin kendisine taallük
etmiyen meseleler ile uğraşmayı se -
ver görünen bir okuyucumdur. Bana
tamdığı ailelerden birine mensub iki
kız kardeşten bahsediyor:

— Mutlak surette temiz, orta halli
bir aileye mensubdurlar. Namuslu ol -

duklarına da kat'iyen eminim. Fevka -
lâde cazibeleri olduğu söylenemez,
fakat «güzel» sıfatını güllünc olmadan
taşıyabilirler. Buna rağmen biri (40),
diğeri (30) yaşını buldukları halde
henüz evlenememişlerdir.

Niçin acaba?

★
Okuyucum karşında olsaydı mera -
kının sebebini öğrenmek isterdim.
maalesef benimecessüs hissim de tat -
min edilememeye mahkûm. Bahsedil -
en aileyi tanıyıyorum. Mantık der ki:

— Her hâdisenin bir sebebi, her ha -
reketin bir amili ve her teşebbüsün
bir saiki olmak lâzımdır, aksi tasav -
vur edilemez. Bu, doğrudur.

Fakat diğer taraftan gözümüz görür
ki, bir kızın kocasız kalmasının muh -
telif sebepleri olmasına mukabil di -
ğer bir kızın kocasız kalmasının hiç
sebebi yoktur.

Bu vaziyette:
— Talih, tesadüf, şanssızlık vesaire
diye hatırıma gelen kelimeleri sayıp
dökeriz, amma tekrar mantığın sesi
işitilir:

— Sizin göremeyişiniz, bulamayış -
nız sebebini mutlaka olmadığını gös -
termez. Muhakemenizde kuvvet, gö -
zünüzde nüfuz bulunmaması da müm -
kündür.

İşte okuyucumun suali karşısında
hatırıma gelen şeyler..

TEYZE

Amerika ve Japonya

Amerikanın Japonya ile ticaret itilâfını feshetmesinde İngiltereye yardım fikri var mıdır?

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Japonlar tarafından bombardıman edilen Çin Chengton şehrinin jeci manzarası

İngilizler Japonlarla itilâf yaparken Amerikanın Japonya ile olan ticaret muahedesini bozduğunu görüyoruz. Bundan evvel Japonlar Tiyençinin imtiyazlı İngiliz mahallesini muhasara ve buradaki İngilizleri açlıkla tehdit ettikleri zaman Amerikalılar bu işe karışmamak için bilhassa dikkat etmişler ve Tiyençin muhasarasının kendilerini alâkadar etmemelerini söylemişlerdi. Nitekim Tiyençin hâdisesi başgösterdiği ve Japonlar Amoy beynelmil muntakasını abluka ettikleri zaman buralarda hazır bulunan Amerika donanması kumandanı Tiyençindeki İngiliz bölgelerini ziyaretten çekinmişti.

Şimali Amerika devletler birliğinin bilhassa Aksayışarka aid dış siyaseti şüpheli yok ki birbirine zıt birçok tesir ve cereyanlar sebebiyle büyük bir tereddüd devresi geçirmektedir. Bununla beraber bu muhtelif dış siyaset cereyanlarını, Amerikanın infiradlığını yani mutlak bitaraflığını isteyenlerle Avrupa ve dünya dış siyasetinde faal bir rol oynamasını memleketin menfaatlerine daha uygun ve zaruri bulanlar olmak üzere iki büyük blok halinde tasnif etmek kabildir. İnfiradçılık ve mutlak bitaralık tarafları bugün Şimali Amerika devletler birliğinde üstün ve müessir bir rol oynamakta oldukları için İngiltere, Tiyençin meselesinde Japonya karşı Aksayışarkta yalnız başına kaldığı gibi bir müddet evvel de, harb zamanında İngiltere ve Fransaya harb malzemesi verilebilmesi için hükümetin teklif ettiği kanun lâyhası Amerika kongresince reddolunmuştu. Bu itibarla İngilterenin Çindeki Japon emellerine daima mümaşat etmesinin ve bugün de boyun eğmesinin kaynaklarını Amerikanın Japonya ve Aksayışark siyasetinin geçirmekte olduğu zararlı tereddütlere aramak doğru olur.

Filvaki eğer Amerika Uzakdoğuda İngiltereye yardım edebilse idi onun Çin meselelerinde Japonya karşı hareket tarzı şüphesiz daha başka olur ve Tiyençin hâdisesi gibi bir vak'a çıkmazdı.

Bu sebeble denilebilir ki harb tehdidi altında bulunan Avrupa sularından Passifiğe mühim bir donanma kısmı göndermeğe imkân görememiş olan İngiltere Amerikanın da yardımına güvenemediğinden Uzakdoğuda Japonya ile

sulhü tercih etmek ve Tokyo itilâfını kabul etmek ızdırarında kalmıştır. Japonların, Tiyençin hâdisesini Amerikada bitaraflık cereyanının galebe ettiği bir sıraya tesadüf ettirmesi de, onun dış politikasının uyumluluğunu ve Japonların ne kadar usta bir fırsat pusucusu olduklarını göstermek itibarile, ayrıca dikkate değer bir hâdisedir.

Bununla beraber Amerikanın Japonya ile olan 1911 ticaret muahedesini bozmasının hakiki sebepleri acaba nedir? Ve bunda İngiltereye herhangi bir yardım fikri var mıdır?! Eğer İngiltereye yardım maksadı olsa idi ticaret muahedesini fesih kararının daha Tiyençin ve Amoy abluka hâdiselerinin başlangıcında verilmesi lâzım gelmez miydi?! Bundan başka Amerikanın Tiyençin hâdisesine karşı olan alâkasızlığını ilân etmesi icab eder miydi?! İşte bir sürü sual ki bunların cevapları bugün henüz kalın bir esrar perdesile örtülüdür.

Amerika Japonya ile olan ticaret muahedesini feshederken gösterdiği sebep Japonların Amerikaya ithal ettiği pamuklu mensucatın Amerika fabrikalarını ızrar ettiğidir. Fakat bu iddianın sırf zahiri olduğunu anlamak güç değildir; çünkü Japonya dünyanın en büyük pamuklu mensucat sanayicisidir ve bu sebeble de Amerikanın en büyük pamuk müşterisidir. Bundan başka Amerika hariciye nazırı Hullün basın mümessillerile olan pek ihtiyatlı görüşmesi sırasında, 1911 Amerikan - Japon ticaret muahedesinin feshinin Vaşingtonda bulunan İngiliz ve Fransız diplomasi mümessillerile herhangi bir görüşme mevzuu teşkil etmediği yolunda vaki beyanatı, Amerika hariciye nezaretinin Uzakdoğuda müstakil ve oradaki vaziyetin Amerika menfaatleri üzerindeki tesirlerinden mülhem bir siyaset takip ettiği şeklinde tefsir olunmaktadır.

Bununla beraber Japonların, umum pamuk ithalatının üçte ikisini yarı yarıya Hindistandan ve Cenubi Amerikadan yapmakta olduğuna göre yalnız 1/3 miktarını Şimali Amerika devletler birliğinden satın almaktadır. Bundan başka fesholunan ticaret muahedesinin bir maddesine göre bu muahede daha altı ay devam edecektir. Onun için bu fesih keyfiyeti, tesiri derhal görülecek bir hâdisesayılmaz.

Şimdi de Amerikanın Çin hükümetine geniş miktarda yardım edeceği ve 750 milyon altın rubelik bir ikrazda bulunacağı Paris gazetelerinde büyük bir alâka ile yazılmaktadır. Gerçi Amerika işleri ve bilhassa Amerika dış siyaseti bizim gibi vüruh taraftarı şarklıların kolay anlayacakları ve kolay kavrayacakları bir şey değildir. Fakat hâdiselerde bir insicam aramak lâzım gelirse görürüz ki Amerika siyaseti nüfuz, menfaat ve itibarının Uzakdoğuda takviyesi için, adeta İngiliz itibarının buralarda düştüğü bir sırayı müsaide bir fırsat olarak ele almıştır; biz buna inanmak istemeyiz, fakat aghalim cereyanı bunun böyle olduğunu göstermektedir. Unutmamalı ki Şimali Amerika devletler birliğinin emperyalist politikasının büyük bir hedefi eğer bizat Amerika - Şimali ve Cenubi Amerika - toprakları üzerinde geniş bir siyasi, iktisadi ve askerî hegemonya tesis etmek ise bunun kadar mühim ve hayati diğer hedefi şimal batı ve batı Passifikteki mevcudiyet ve menfaatlerini korumak ve arttırmaktır. Onun için Amerikanın Aksayışark işlerinde daima faal rol oynaması pek tabiidir.

Şu kadar var ki buralarda Japonya üzerinde müessir bir siyaset takibi ancak İngiliz - Amerikan işbirliğiyle kabil olur. Bu ise Şimali Amerika devletler birliğindeki siyasi, malî, zirai, sınaî ve ilh. gibi büyük zümrelerin birbirine zıt menfaatlerinin yarattığı muhtelif cereyanlar sebebiyle şimdiye kadar kabil olamamış ve Uzakdoğuda bir Amerikan - İngiliz işbirliğinin bir türlü kurulamamasından azamî istifade eden gene Japonlar olmuştur.

Onlar, 70 senedenberi Avrupa ve Amerika büyük devletleri arasında hüküm süren rekabetten istifade ederek büyüyüp kuvvetlendiler. Eğer bugün Avrupayı kasıp kavuran anlaşamamazlık, bir gün Avrupayı tahrib edecek olursa işte o zaman Niponların hüküm ve satvetlerini bütün şimal, batı ve cenub batı Passifikle beraber Doğu ve Orta Asyaya yayacakları büyük fırsat gelmiş olacaktır ve eğer Amerika o vakit buna mâni olmağa kalkışsa çok geç kalmış olacaktır; çünkü onun yalnız başına gücü yüzlerce milyon insanı kontrol eden Japonya'yı yenmeğe yetişmeyecektir.

H. E. Erkilet

Çocuk Terbiyesi

insan yavrusu neden bütün hayvan yavrularından daha geç yürür ve konuşur?

Yeni doğan bebek; dünyaya gelmek için etten bir mahfazaya kapanmış bir ruh diye kabul edildiği takdirde, «ruhu bir rüşeym» demektir.

Fakat fen onu âdemden gelen yeni bir varlık sayıyor. Ona ruh değil et gözile bakıyor. Bu takdirde o; bir canlıyı terki eden nesic ve uzuvların inkişafından başka bir şey değildir. Me sele böyle de olsa bir sırdır. Bu karışık ve canlı vücut âdemden nasıl geliyor?

Yeni doğmuş bebek; mühim bir başlangıç noktasıdır. Dünyaya kımıldamaz bir halde gelir. Ve uzun zaman öyle kalır. Dik duramaz, oturamaz, hasta gibi mütemadi bir bakım ister. Dilsizdir. Sesi aylarla bir şikâyet ve ıztırab feryadı gibi duyulur. Yanına, imdad isteyen birine koşar gibi koşulur.

Aradan ancak aylar hattâ bütün bir yıl geçtikten sonradır ki bu vücut dikleşir, yürür, hasta olmaktan çıkar. Küçük bir insan vücudu olur. Gene aylar ve yıllarla sonra, bu sese bir insan sesine döner.

Muayyen ruhi ve fizyolojik neşvü-nema hâdiseleri sayesinde «incarnation teşekkül» tahakkuk etmiş olur.

Teşekkül; yeni doğan bebeğin hareketsiz vücutünü canlandırarak esrarlı enerjinin inkişafıdır. Bu enerji vücutte uzuvlarını kullanma, söz söyleme, kendi arzusuna göre kımıldanma kudretini verir. Ve böylece insan vücut bulur.

Garibtirki, insan yavrusu bu kadar uzun müddet hareketsiz kaldığı halde bütün memeli hayvanların yavruları doğar doğmaz veya pek kısa bir zaman sonra ayakta durabiliyorlar, annelerinin etrafında sıçrayıp hoplarlar. Şikâyetli ve yarım yamalak da olsa cinslerine hâs şekilde seslenirler. Hele kedî yavruları adeta büyük kediler gibi miyavlarlar, kuzular ürkek ürkek meleşirler, taylar kişnerler. Sesleri henüz zayıftır. Fakat ne olursa olsun dünyada yeni doğmuş hayvana mahsus bir feryad duymuyoruz. Onların hâzırlik devreleri kısa ve kolay... Hemen hemen hareketlerini temin eden sevki tabii ile birlikte doğuyorlar.

Dünyaya gelen her varlık yalnız birer maddî varlık değildir. O; fizyolojik organlarına aid olmayan hareketlerle de mücehhezdir. Bütün sevki tabii hareket halinde tezahür eder ve cinsin karakterini vücudün şekinden daha bariz, daha müsbet şekilde temsil ederler. Nebati organizmle münasebeti olmayan bu kımıldanışları birleştirerek, hepsine birden «ruhi karakterler» adını verebiliriz. Bu karakterler hayvanlarda daha doğuşlarındandır. Acaba neden insan yavrusunda aynı canlılık, aynı ruh yok?

Bir fen nazariyesi; hayvanlardaki sevki tabii hareketlerinin, cinsin vaktile edindiği tecrübelerin mahsulü olduğunu ve bunların irsiyetle yavrulara geçtiğini söyler. Şu halde insan yavrusu deddinden tevarüste neden bu kadar dik başlılık ediyor. O cedler ki daima dik durmuş, konuşmuş, öğrendiğini kendinden sonrakilere bırakmışlardır.

Bu tezadların altında bir hakikatın gizlenmiş olduğu muhakkak... Bunu izah için mevzudan oldukça uzak bir mukayese yapmaya mecburuz: Kendi icadımız olan eşyalar arasında bir mukayese... Bazı şeyler vardır ki seri halinde yapılırlar. Hepsi birbiri gibidir. Ya bir kalıpta, ya da bir makedede alelacele imâl ediliverirler. Bazı eşya da vardır ki onları elde ağır ağır yaparız. Birbirlerine benzemezler. Bunların kıymetli olmalarına sebep; üstlerinde yapılan tesir ve izlerinin görülmesindedir. Bir dantelcinin parmaklarının mahareti, bir dâhinin dehası yaptığı ve yarattığı san'at eserinde görünür.

İşte insanla hayvan arasındaki fark

da buna benzer. Hayvan seri halinde yapılan eşya gibidir. Hepsî de cinsinin muayyen karakterini arzeder. İnsan ise elde yapılmış eşyayı andırır. Biri öbürüne benzemez. Her birinde, kendini tabiatın başka bir san'at eseri haline koyan, yaratıcı bir ruh vardır. Fakat bu eserin hazırlanışı ağır ve uzun süref. Harici neticeleri görülünceye kadar, dahilde -muayyen bir tipin imâline benzemiyen- bir çalışma olur. Ve bundan ortaya şaşırtıcı bir netice, bir muamma çıkar. Bu, tipki bir san'atkârın, eserini umuma teşhir etmeden önce uzun uzun kendi stüdyosunda saklayıp değiştirmesine benzeyen bir çalışmadır.

Şahsiyetin teşekkülüne biten bu çalışma; incarnation'un gizli eseridir. Ve insan bir muammadır. Hakkında yegâne bilinen şey; her şeyi yapabileceğidir. Fakat önümüzde duran minimumi bebek kim olacaktır, neler yapacaktır? Bunu kestirmek imkânsızdır. Bu hareketsiz vücut; canlı mahlûkların en karışık mekanizmasına sahiptir. Ve makinesi tamamen onundur. İnsan kendi kendindedir. Kendi iradesine dayanarak vücut bulmaya, teşekkül etmeye mecburdur. Musikînaslar, harikulâde sesli muganniler, şabeserler yaratmış san'atkârlar, sporcular, âzizler, zalimler, kahramanlar, hırsızlar hep aynı şekilde, içlerinde birer muamma ile doğarlar. Bu muammayı yalnız şahsın kendisi; dünyadaki faaliyetleriyle çözer. Ortaya kor.

★

Çocuğun hareketsizliği felsefi münakaşalara daima yol açtı. Fakat şimdiye kadar ne doktorların, ne psikologların, ne de terbiyecilerin dikkatini çekmedi. Ve diğer birçok vak'aların müşahedesî gibi bir müşahede olmaktan ileri geçmedi: Hâdiselerin birçoğu böyle şuur altında birikir kalır. Ancak, çocuğun yaradılış şartları; pratik hayatta onun ruhi hayatı için hakiki bir tehlike teşkil eden neticeler verdi.

Haksız yere yalnız adalelerin değil, bizzat çocuğun da pasif ve hareketsiz olduğu fikrini uyandırdı. Ruhuna hâyatın tamamen mahrum, pasif bir varlık: İşte çocuk... Onun o geç fakat muhteşem inkişafını, büyük; kendi yaradımı ve itinasile oluyor sandı. Va bunu bir vazife, bir mes'uliyet olarak benimsedi. Kendini çocuğun şekil vericisi, ruhi hayatının yapıcısı gibi görmeye başladı. Çocuğu sevk ve idare etmek, zekâsının, iradesinin, hislerinin inkişafı yolunda direktif ve telkinlerle bulunmak suretile yaratıcı bir eser kurduğuna kapıldı. Kendine adeta ilâhi bir kudret affetti. Bütün hatası buradan doğdu. Çocuk; şahsiyetindeki muammaların anahtarına, ruhi bir plâna ve inkişafı için elzem olan direktiflere bizzat sahip olsa bile bunları tahakkuk ettirmek kudreti son derece naziktir. Boş kudretine inanan büyüğün zararlı müdahalesi bu plânın istikametini değiştirebilir, onun tahakkukuna engel olabildir. Nitekim insanlığın tâ menşeyinden itibaren de

(Devamı 13 üncü sayfada)

"Bekârlar, niçin evlenmiyorsunuz?,"

Erkekler diyorlar ki

"Şehir kızlarından gözüm korktu. Bir köy kızı ile evleneyim, dedim. Talib oldum. "60 lira maaşlı bir adamla evlenemem!," cevabını alıyayım mı?,"

● Hüseyin Taştepe (Biga):

"Bekârlar niçin evlenmiyorsunuz diye soruyorsunuz. Bunun cevabı çok basit ve çok acıdır. Bizim kadınlarımızın pek çoğu «erkeğe (kendini sevdirmek) san'atını bilmez. Onun için bir erkeği mes'ud edemez.

On dokuz yıl evvel evlenmişim. Bir kadını müreffeh yaşatacak gelirim vardı. Fakat ne yazık ki, yastık arkadağın karılık Bağdaddan uzak. Ben münevver ve mütaaleyi sever bir adamım. Tam okuduğum bir şeyin tatlı yerinde iken «soğan bitti, yarın unutul!» diye seslenir, evin ihtiyaçlarını sokağa çıkarken söylemesini defalarca tembih ettim, dinlemedim.

Sesim güzeldir, musikiye merakım vardır. Bir şarkı söyleyecek olsam seslenir, «gürlüğe etme, uyukum var!» On dokuz yıldır ana sevgisini karımın kalbinden çıkaramadım. Evde bir tatlı yerken her zaman: «Biz bu akşam kadayıf yapıyoruz, fakat biçare annem acaba bu akşam ne yedi?» diye sızlanır, soframa zehir eder. Boşandım da saymakla tükenmeyen huysuzluklarından kurtulabildim. Artık kendimi bilerek cehenneme atar mı yım?..»

● Sami Tan (Beyoğlu):

"Niçin evlenmiyorsunuz? diyorsunuz. Herkesin bir derdi var. Kiminin parası az, kimi gönlüne göre bulamıyor. Kimi gülmek için kızların sadakatsizliğinden bahsediyor. Benim evlenemeyişimin sebebi bütünümlü başka. Param var, zenginim, hem pek çok..

İşte evlenmeme mâni olan paramın çokluğu. Belki size tuhaf gelecek evleceksiniz. Param çok, amma param da az değil.. Allah artırsın kırkıdayım.

Olmadı, kısmet değilmiş, bu yaşa gelinceye kadar bir türlü evlenemedim. Şimdi bu ihtiyaç çözümlerinde susuz kalmış bir insanın iştiağıyla duymaktayım. Birçok genç, güzel, beğendiğim bayanlar evlenmek için bir işaretime bakıyorlar. Bakıyorlar amma, ben bu bakışların hakikî mahiyetlerini farkediyorum: Kalbine değil, üstündeki otdana..

Biliyorum ki, saadeti para ile satın alma vaziyetindeyim. Bu çok sun'î bir hal. Düşünün, karım bana param için katlanacak, paramı sevdiği için bana gülmeğe, beni memnun etmeğe mecbur olacak! Hakikatte param için değil de, şahsım için benimle evlenmeğe razı bir bayan bulsam bile, gene ona - ayb değil ya -

aynı gözle bakacağım. Bu düşünce benim huzurumu kaçırarak, karıma bu gözle baktığım zaman da mücrim vaziyetinde olacağım. İşte bu düşünüşle evlenemiyorum bir türlü..»

● Osman Amasyalı (Ankara Tıraş Basımevi):

"Niçin evleneyim? Kadın denilen yarıcı malhûku başıma püsküllü belâ yapmak için mi? Yoksa uhrevî dünyanın cehennem azabını dünyada çekip ahirette cennete gitmek için mi?.. Orada saadete ulaşmak için dünyada ızdırabı yudum yudum içmek lâzımsa ben o saatten çoktan vazgeçtim. Hele o sürü boğmuş kurdun kanlı ağzı gibi kırmızı dudaklar bana busenin haram olduğunu haykırıyor. Nerede ise incir yaprağına, Havva gibi mükemmel libas diyecekleri beklenen kadınların kafasından nasıl bir arkadaşlık bekliyebilirim. Sosyete hayatı denilen girdaba düşüp her gece sabahlara kadar poker masasında kâğıd hıştırtısı dinlemek bana cehennemdeki ağaçların hıştırtısını dinlemek kadar korkunç geliyor. Bütün kazancımı onun lüks masraflarına bağlayacak olduktan sonra günde sekiz on saat ter dökmeye niçin katlanayım.

Maalesef medeniyeti, asriliği ve meziyeti yanlış telâkî eden bugünkü kadın süs halinden çıkıp tam manasile ev kadını olmağ yüz çevirinceye kadar öyle zannediyorum ki benim gibi nefesine ve iradesine hâkim olanlar dünya evi denilen bu korkunç cehenneme dönüp bakmayacaklar bile..

Her şeyde bir istisna aramak elzem olduğu gibi, bu saydığım efal ve harekâttan uzak olan kızlarımız da yok değildir. Lâkin bu müstesna zümrenin, yani tam manasile kadınlık meziyetlerine sahip olanların alınlarında damgaları yok ki tefrik edilelim. Tesadüfe bel bağlamak cesaretini göstermek için her halde ayrılık hususunda mahkeme kapısının kapanmaması medenî kanunun tadil edilmesi icab eder.

24 yaşındayım. Askerliğimi yaptım. 60-80 lira arasında tehalûf eden bir kazancım var. Bundan bir sene evvel evlenemeye teşebbüs ettim. Şehir kızlarından yüreğim yanık olduğu için saf bir köylü kızını kendime hayat arkadaşı yapmak istedim. Moda denilen âfetin tesirinden uzak kalabileceğim için böyle düşünmeğe mecburdum, nihayet Anado-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kadınlar diyorlar ki

"İzdivac hayatına, kadın hayata başlamak, erkek ise hayatı bitirmek maksadile gelirler. Aile yuvalarındaki bütün anlaşmazlıkların sebebi budur,"

Bayanlar, susmayınız!

Bekâr erkeklerin neşir için sıra bekleyen 600 mektubları var, buna mukabil sizin susmaya başlamanızı aciz ve itiraf telâkî ediyorlar.

Yazan : Suad Derviş

Bekâr erkekler günlerce bir anketi vesile edip kadınların âleyhinde atıp tuttular. Bu hâle isyan ettim. «Son Posta» da yazdığım bir yazı ile kadınlara kendilerini müdafaaaya davet ettim. Davetimi evvelâ gayet büyük bir alaka ile karşılandı! Bayanlar bana mektub yolluyarak erkekleri haklı çıkarmakta ve kendilerini müdafaa etmekte büyük bir gayret gösterdiler. Fakat bu alaka ve gayretin günden güne azaldığını görüyorum. Gelen mektuplar seyrekleşmeğe ve eksilmeğe başladı. Benim elimde yirmi beş mektub var. Halbuki bekâr erkeklerin cevaplarını toplayan arkadaşım elimde (600) erkek mektubu bulunuyor.

Bu vaziyet karşısında gazetem mektuplarını birer birer kadınlara cevaplı keseceğimizi, fakat bekâr erkekler sünnunun devam edeceğini söylüyor. Ben bu mücadelede beş yüz erkeğe altı yüz cevap yetiştireceğimi ve müca-deleyi terketmeyeceğimi söyledim, kabul etmediler.

Bayanlar, beni yalnız bırakmayınız! Susmağa başlayınız bir aciz ve itiraf telâkî ediyorlar.

Nihayet unutmamız ki ben de bir çok erkekler arasında çalışan ve bu sünnun erkek meslektaşlarımızın sünnun arasında size temin eden bir tek kadınam.

Mektuplarınızı bekliyorum. Yoksa kendimizi mağlûb mu ilan ettireceğiz? Çok haklı olduğumuz bir davanın böyle neticelenmesi hepimiz için acıdır.

zaman eski hayatlarının eski hatıraları uyanır.

Bundan sonra kadının çocuğu ile meşgul olduğu senelerde erkeğin haftada bir

iki veya üç eğlence günü olur, evinin dışında saatler geçirir. Kadın kiskanmağa, üzülmeğe başlasa kavga çıkar..

Ne manen, ne maddeten müsavi şartlar içinde olmanın karı kocanın hayatı namusuna her şeyden fazla kıymet veren kadınlar için bir cehennem azabıdır. Diğerleri için ise bir isyan vesilesi olur.

Kadını evinden soğutan şey erkeğin izdivac hayatına kendisi gibi tertemiz ve yepyeni gelmeyiştir. Birisi sevgiden, heyecandan, eğlenceden bıkımsı, diğeri sevgi, heyecan ve eğlence arayarak bu birliği yapmışlardır.

Erkekler hiçbir zaman kadınları anlamazlar. Sanki onlar da kendileri gibi feleğin çemberinden geçip dünyanın bütün zevkine kanıksamış gibi onlardan neler istemezler. Erkeğin dinlenmek ihtiyacı kadın için fedakârlıktır.

On sekiz yaşında genç kızla evlendiler mi onun eli yaşında bir kadın gibi uslu ve akıllı olmasını isterler. Kendilerinin on sekiz yaşında ne yaptıklarını hatırlamazlar bile!..

Ben şahsan böyle bir izdivac yapmış olan bir kadınam. On dokuz yaşında kırkında bir erkekle evlendim. Kendisini deli gibi sevdim. Hayata bütün saadet kendisinden bekledim.

Kendisinde ne aşkıma karşı aşk, ne çalgınlıklarına karşı müsamaha, ne kiskançlığıma karşı anlayış buldum.

Sevmek için evlendim. Her genç gibi sevip, sevilmeğe, ağlamağa, gülmeğe velhasıl heyecanlarla, fırtınalarla aşk yaşamağa ihtiyacım vardı.

Bunların hiç birini kocam bana vermedi ve beni hoppalıkla, çalgınlıkla itham etti. Sevgi, tehalük, hamle ne varsa hepsini bende öldürdü. Sonunda bir başka erkek karşına çıktı. Beni elde etmek için bütün muhtaç olduğum şeyleri bana verir gibi görünüyordu. Güya seviyor, kiskanıyor, deli oluyordu. Hayatta kocamdan başka hiçbir erkekle en ufak münasebetim olmamıştı.

Bu yabancı erkeğe kapılacağımı hissettikçe kocama daha sokulmağa başladım. O benim bütün sevgi tezahürlerimi soğuk karşılıyor, içine düşmekte olduğum felâketi hissetmiyordu. Süslense: «Ne lüzümü vardı» diye çıkıyor, yahud da: «Sana pek yararlı» diye lüzumsuz bir istihfaf gösteriyordu. Halbuki öteki yabancı bana şahıyan perestî bir kadın olduğumu, kadınların en güzeli olduğumu, benden bu kadar yaşlı olan kocamın beni anlamadığını söylüyordu.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Edebi tefrikamız: 32

KÖYDEKİ DOST

Buhan Cahid

Dedim ki:

— Buraya kadar yalnız gelmek cesaretini gösterdiğinizde göre dönmekte hiç tehlike yok.

Güldü:

— Ben sizin hesabınıza sormuştum; dedi.

Aynı tebesütle cevap verdim:

— Ben de sizin hesabınıza düşünmüş olayım ne farkı var?

Otomobil hareket ettirdi:

— Anlaşıldı efendim. Siz münakaşayı çok seviyorsunuz.

— Bîlâkis. Hiç sevmem.

— Fakat inatçısınız?

— O da yanlış. Hayatta en sevdiğim şey sükünettir.

— Anlaşılmaz bir insanım desiniz.

— Kimbilir. Belki. Fakat herkesin kendine göre bir kapalı tarafı olabilir değil mi? Ben kendimi ancak tabii hislerime göre tahlil ederim. Ve anladığıma göre yaşamak isterim. Kendimi ne zorlarım, ne heyecana kaptırırım.

— Elinizde ise bravo.

— Kafasile yaşamasını bilen insanlar için heyecan ancak bir zevk olabilir.

Ve bu sıkıcı bahsi kapatmak için cevap vermesini beklemeden ilâve ettim: — Lâkin mükemmel. bir hafta içinde.. bu ne güzel viraj alış hanımefendi.

— Benim değil, hocamın mahareti.

— Evet istidadınız olduğunu keşfetmiş ve söylemişim. Önümüz açık. Biraz gaze basınız da düz yoldaki sürüşünüzü de göreyim.

Yetmiş, seksen, doksan, yüze yaklaşıyoruz. Bakıyorum hiç telâş etmeden ve yolun sağını bırakmadan gidiyor.

— Kâfi hanımefendi. Kesiniz.

— Nasıl?

— Mükemmel. Acemilikten eser yok.

— Nereden anladınız?

— Acemiler biraz sür'at yaptılar mı korkudan yolun ortasından giderler. sağa sokulamazlar.

Birdenbire hatırıma geldi:

— Fakat benzini kontrol ettiniz mi? Yolda kalmıyalım?

— Bir kahkaha attı.

— Bir haftadanberi depoyu tamam üç kere doldurduk.

— Ya!

— Kilometreye baksanıza. Bıraktığınız zamandanberi dört yüz kilometre yaptım. Amma arabanızın bir tarafı boşzulmadı. İsterseniz duralım. Muayene edin.

— Durmayınız efendim. Çiftliğe bir an evvel varmak daha iyi.

— Çiftliği siz de seviyorsunuz?

— Diyebilirim ki ömrümün en kıymetli tesadüfü pederinizle tanışmaktır. Ve gene itiraf ederim ki babanız düşüncelerim üzerinde kudretli tesir yapmış yegâne insandır.

— Babam da sizden çok hoşlanmış Cevad bey. Sizi temin ederim ki her akşam sizden bahsediyor.

— Teşekkür ederim. Babanız bana tabiatı daha çok sevdirdi. Kendime göre bazı düşüncelerim vardı. Onlara kuvvet verdi.

— Düşüncelerinizi sır gibi saklıyorsunuz zannederim.

— Benden başkasını alâkadâr etmediği için..

Sesi biraz kırık gibi geldi:

— Haklısınız. Söylenmesi faydasız şeyleri insan kendine saklamalıdır.

Mevzuu tekrar değiştirmek için:

— Nasıl, dedim. Banyolarınızdan memnunsunuz değil mi?

— Çok Şamlar gölünün ufak kumsalını siz görmediniz değil mi?

— Hayır. Fakat garib değil mi? Bana çiftliği keşfettiren bu Şamlar gölü oldu.

— Ne diyorsunuz?

— Evet. Osman beyle tanışmama sebep bu göl oldu.

Ve ilk macerayı hikâye ettim.

— Evet, dedi, şu bize yemiş getirdiğiniz gün-

— Bravo.

— O halde bu gölü biz de takdis edelim.

Cevab vermedim.

O da yeni bir şey söylemedi.

Osman bey bizi yolda karşıladı.

Sihhati kadar neşesini de muhafaza etmesini bilen yaşlı dostum merakla sordu:

— Nasıl buldunuz Cevad bey?

— Mükemmel beyefendi. Bir haftada büyük muvaffakiyet.

— O halde bir otomobil hak etti demek?

— Eğer benimki kâfi gelmezse tabii.

— Hayır. Hiç olmazsa yazın bir ayında çiftliğe oturmak şartile bunu kendisine hediye edeceğim.

Genç kadın bir çocuk gibi kollarını

açarak babasının boynuna sarıldı:

— Otomobil olsun bütün yıl yanındayım baba.

— Mesele bundan ibaretse kolay değil mi beyefendi?

Osman bey kızının altın kafası üstünden cevap verdi:

— Hattâ bir kapalı bir açık.

Genç kadın çığm gibiydi.

Gıcıklayıcı şefkat ve sevgi sahnesi epey sürdü. Meşhur havuz başındaki yerimize gitmezden evvel Osman beyo getirdiğim şeker paketini uzattım:

— Emin olunuz hâlis şekerdenidir. En güvendiğim yerden aldım.

Vildan babasının elindeki pakete baktı ve sağ elinin parmağını dudaklarına götürerek:

— Bravo Cevad bey, dedi. Bense o paketi bana getirdiğinizi zannediyordum. İnsan talebesini böyle mi teşvik eder?

Osman bey kızdırmak ister gibi:

— Yoo, kiskanma Vildan, dedi. Sana bir hafta otomobilini bıraktı. Daha ne istiyorsun?

Elleri iki yanına düştü. Önüne baktı ve mırıldandı gibi:

— Evet, dedi. Daha ne istiyebiliriz? Müdahale etmek sırası gelmişti:

— Telâş etmeyin, dedim. Talebemin hediyesini unutmmuş değiliz.

(Arkası var)

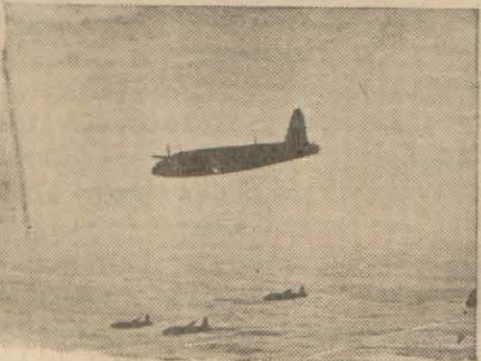

Silâh yarışının son vaziyeti

Holanda: Holanda kendisine bir majino hattı vücade getirmektedir. Resim, şark cephesinde vücade getirilen yeraltı istihkamlarından birinde Holandalı askerleri gösteriyor.

İngiltere

İngiliz bahriyesi geçenlerde 36 saat zarfında denize 3 harb gemisi birden indirmiş ve bu bir rekor olarak kaydolunmuştu. Sağdaki resim bu gemilerden bir kruvazörü, yukarıdaki de Fransız toprakları üzerinde manevra maksadıyla uçan İngiliz bombardıman tayyarelerini göstermektedir.

Holanda

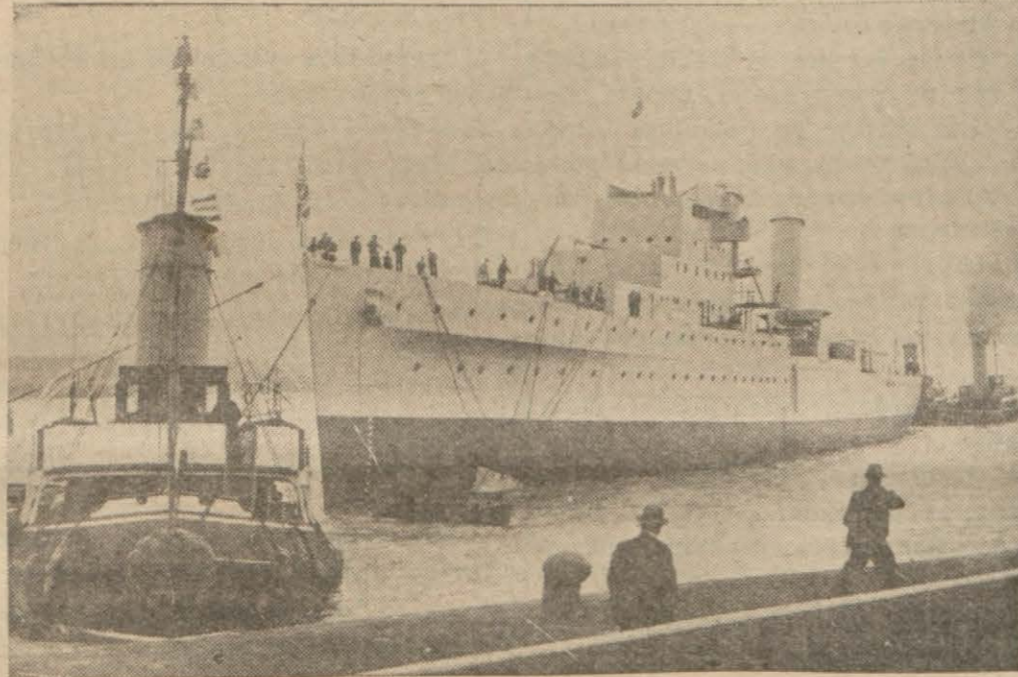

Holanda şark cephesinde vücade getirdiği Majino hattından başka garb hududunu da bu tayyare toplarıyla takviye etmiştir.

İsviçre

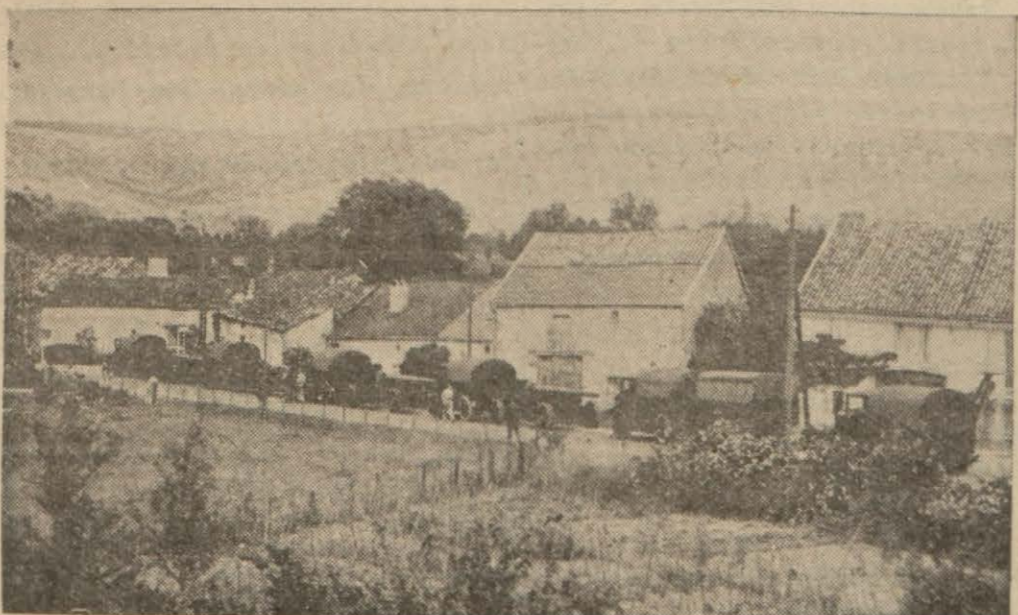

İsviçre de silâhlanıyor. Zürih'te mü. fi bir sergi açıldı. Bu sergide küçük kalibreli seri ateşli tayyare dâfi topları da teşhir olunmaktadır.

Fransa: Fransanın şark hududlarında büyük askerî hazırlıklarda bulunulmakta, tedbirler alınmaktadır. Aşağıdaki resimlerden birinde gördüğümüz gibi hududa civar köy ve kasabalardan toplardan mürekkebin katarlar sık sık geçmektedir.

Fransızlar son zamanlarda Majino hattına da bazı ilâveler yapmışlardır. Aşağıdaki resimlerden biri de bu meyanda tanklara karşı vücade getirilen maniaları göstermektedir.

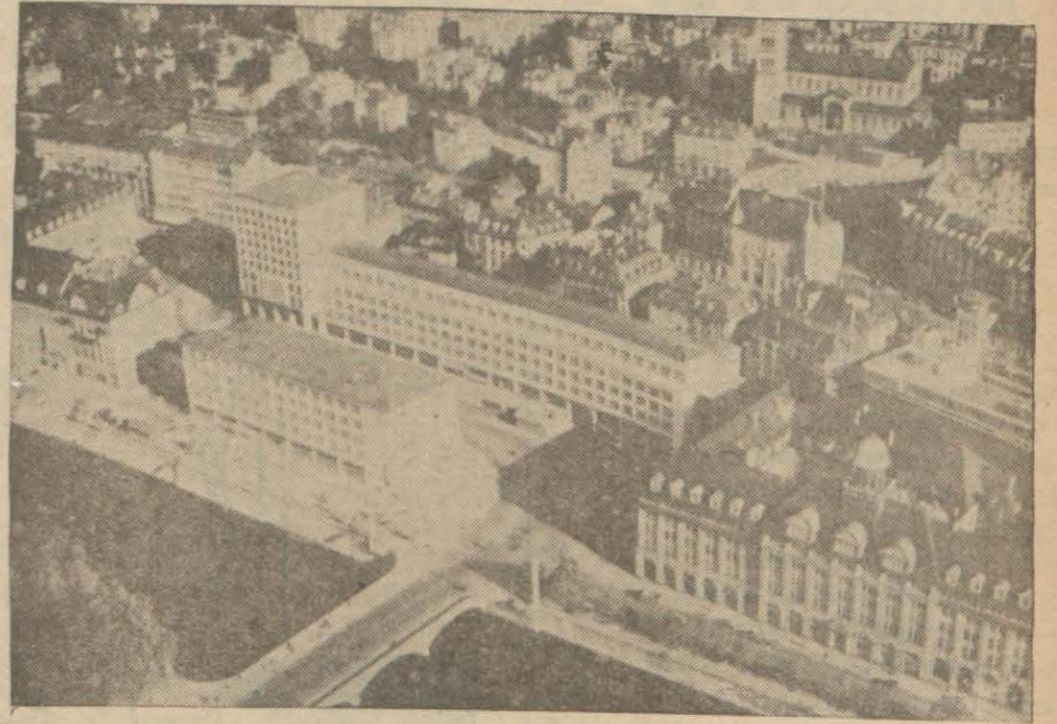

AVRUPA MEKTUBLARI

Zürih sergisinde gördüğüm genilikler

Sergide iki şayanı dikkat pavyon : Saat ve moda pavyonları

Yazan : Ercümen Ekrem Talu

Zürihten bir manzara

Zürih, Temmuz 939

İsviçrenin endüstri şöretlerinden biri de saatçilik. Sergideki pavyonların en mühimmi bu millî san'ata tahsis olunmuş. Bunun içi görülecek şey. En dakik bahriye kronometrelerinden en ufak, minimini. zarif kadın saatlerine kadar, dımağ, göz, el ve makine kudretinin binbir harikası camekânların altında gezicinin hayret nazarlarını çekiyor. Yekpare bir yekutun, oyularak, içine yerleştirilmiş ki inceliğinde makineler dakika değil, saniye şaşmadan işlemekte, san'attaki 'âmülün akla hayret veren bir örneği göstermektedir.

Biz bazan, dedelerimizin bir piring tanesinin üzerine Kulhuallahü ayetini yazıp ta yuttuklarını tefahür makamında söyleriz.. eloğlu burada gene hemen hemen bir piring tanesi ufaklığında saatler yapmış.. insanın, bunu görünce adeta muhakemesi felce uğruyor.

Buradan elektrik dairesine geçiyoruz. İsviçrenin kömürü yoktur. Lâkin şelâle bakımından dünyanın belki de en zengin diyarıdır. Ve bunun içindir ki daha kapıdan girer girmez ilk karşılaştığımız şey oraya bir şükran abidesi gibi kondu-rulmuş muazzam bir şelâledir. Ondan azamî surette nerelerde ve ne türlü istifa-de edildiğini bir bir görüyorsunuz: Fabrika makineleri, lokomotifler, ışık tertibatı, hava hatları, teshin şebekeleri, ilh..

Elde böyle bir kudret kaynağı olunca beşerin zekâsı neler yaratmamış; neler yaratmıyor!

Dağlarının, yaylalarının, ormanlarının ve göllerinin tenevvüü ve güzelliğiyle bîhakkin övünen İsviçrenin turizm ve otelcilğe bu sergide önemli birer mevki vermesi tabii idi.

Yarım asırdanberi turizm bakımından ne hamleler yapıldığını, ne yenilikler vücade getirildiğini, neler başarıldığını grafikler, resimler, istatistikler, maketlerle gördükten sonra, en modern bir otel örneği ile karşılaşıyorsunuz. Konfor kelimesinin mana ve şümülünü anlamak burasını görmeğe ve gezmeğe bağlıdır.

Acaba, böyle bir otel, hattâ birkaç otel de bizde görmek için daha kaç yıl bekliyeceğiz? Tevekkeli değil: Seyyah akını dünyanın hemen her tarafında kesildiği halde İsviçreyi hâlâ ihmal etmiyor.

Lâkin turizm pavyonunda görülen şeyler bundan ibaret değil. Bundan evvelki mektubumda da yazdığım gibi serginin müteşebbisleri, memleketin manevî ve kültürel kıymetini de tebarüz ettirmeğe çalışmışlar. «Vatan ve Millet» adını taşıyan ayrı bir kısımda İsviçrenin tarihi, an'aneleri, itikadları, âdetleri, hürriyet aşkı, yurd sevgisi, intizamperverliği çok canlı surette belirtilmiş, üniversitelere, mekteplere, müzelerle, kütüphanelere ve bilhassa matbuata, matbuatın tarihine, içtimâî ve siyasi sahalarındaki rolüne mühim yerler ayrılmıştır.

Bu matbuat köşesinde kâğıdın hamur halindeki manzarasından, en mükemmel baskı makinelerine kadar her şey sırasıyla mevcuttur. Kapıda müvezzi bile eksik değil. Ve halk, hergün harzıcan ettiği gazetesi'nin kendi eline gelinceye kadar ne gibi sahalardan geçtiğini görerek ona bir kat daha muhabbet bağlıyor.

Böyle sergilerde bir takım yepyeni tarzda, görülmedik eğlence bulunması da meşrut olduğundan Zürih sergisinin müteşebbisleri dünkü mektubumda bahsettiğim havaî teleferikten başka, iki kilometreye yakın bir mesafeyi, dairen madar kateden 70 santimetre derinliğinde ve 1,50 eninde bir kanaldır ki altıyaşar kişilik altı düz sandalları münhasıran su cereyanının kuvvetiyle sevk ve tahrik etmekte ve serginin tekmiil etrafını dolandırmaktadır.

Sergide görüleceğe lâyık olan şunlardan biri de moda pavyonudur. En modern üslûbda tesis ve inşa edilmiş bulunan bu pavyonun da içi, bilhassa kadın geziciler için ayrı ve çok cazib bir âlem-dir. En yeni ve zengin kumaş, ayakkabı, süs ve ziynet eşya ve teferruâtı fevkalâde bir zevk ile tanzim edilen camekân-larda, dekorlar içinde ziyaretçilerin takdirine arz olunmuştur.

Bütün gününü sergide geçiren bir adam akşam üzeri geç vakit oteline dönerken gönlünde derin bir hazzın nefis bir iksir gibi, tesirlerini doya doya, sindire sindire mütelezziz olur.

Bulutların birazcık sıyrılmışından istifade, gökyüzünü yeryüzünün şehrá-yinine iltihak ettiren mehtabın Zürih gölünün durgun sathındaki parıltıları erimmiş gülmüş gibi etrafa yayılınca koca şehir biran için harb dedikodularını unutarak kendinden geçer ve tatlı bir uykuya dalar.

Zavallı İsviçre! Bir zamanlar o, bu dedikodulardan, endişelerden uzak ve a-sude, tabiatla başbaşa mes'ud yaşamış. Ve onun için bu kadar ıleri gitmiş.. endüstrisini tekâmülün son mertebesine ulaştırmış.. halkını refaha boğmuş; öyle ki bütün memlekette tek bir dilenciye raslamıyorsunuz.. kıyafeti düşünün tek insan görmüyorsunuz.

Lâkin hangi saadet, hangi huzur ebedidir?

Yarın bir harb pathıyacak olursa, hattâ harb tehlikesi daha da artarsa bütün o saat fabrikaları, o makine dökümhaneleri ölüm yağdıran aletler işliyecek, mermiler dökülecek.. o canım dağlar hava müdafaası için oyum oyum oyulacak, o şen ovalar birer savaş meydanı olacak..

Hep bunları düşündükçe insanın içi garib garib eziliyor. Nasıl ezilmesin? Yarınki yaman harbin mihrakı şüphesiz ki burasıdır.

İsviçrenin yaz mevsiminde hiç te mütenasib olmayan mağnum semasında Hitlerle Mussolininin birbirlerine uzattıkları ellerin gölgesini görüyor gibi oluyorum.

Ercümen Ekrem Talu

M İ Z A H

Tramvay vatman ve biletçiler adabı muâşeret derslerini bitirdikten sonra

YAZAN: İSMET HULÛSİ

Tramvaya bir erkek binecektir. Vatmana eile «dur!» işaretini verir. Vatman tramvayı durdurur. Kondüktör sorar:

- Misafir mi geliyor?
- Evet beyefendi.
- Aman kendisini karşıyalım.

Kondüktörle vatman tramvaydan aşağı inmeye hazırlanırlar. İşaret edip tramvayı durduran erkek şaşırır:

- Canım çekilin de ben gireceğim.
- Basamağın yanındaki demiri tutmuştur. Bir ayağı basamaktadır. Kondüktör ellerini oğuşturur:

- Nasıl olur efendim.
- Nasıl olur da ne demek?
- Biz vazifemizi bilirtiz.

Tramvaylara düdüğüle işaret veren, hareket memuru durak yerinde bekliyordur. Tramvaya binmek isteyen erkeği ceketinden çeker.

- Siz aşağı ininiz efendim!

Tramvaya binmek isteyen arkasında kini görmemiştir, siz aşağı ininiz, sözünden ünker. Arkasında duranın bir polis olacağını tahmin etmiştir.

- Vallahu atlamış değilim, tramvay durdu da öyle biniyorum.

- O bizi alâkadar etmez, hele siz inin!

- Neye iniyormuşum?

- İniniz efendim, biz vazifemizi biliriz.

Çarnaçar iner. Vatman elini uzatır:

- Sizi tekrar gördüğümüze çok memnunum, bendeniz vatman 168 Hüseyin.

Kondüktörü gösterir:

- Arkadaşım kondüktör 296 İsmail!

Kondüktör de elini uzatmıştır. Adamcağızını şaşkınlığı bir kat daha artar:

- Canım siz aklınızı mı oynattınız?

Kondüktör vatmanın kulağına eğilir:

- Eskiden olsaydı, bu lâfi söyler söyemez kafasına kutuyu yemişti.

Vatman da kondüktörün kulağına eğilir:

- Ben de, tam o inerken ağzımı açar, gözümü kapardım amma.

— Şimdi bunları bırakalım.. vazifemize bakalım.

Vatman koluna girmiştir:

- Rica ederim, içeri buyurunuz.

Adam şaşkın şaşkın tramvaya girer.

Kondüktör bir koltuk gösterir:

- Buraya buyurunuz efendim.

Vatman perdeyi kapar:

- Güneş sizi rahatsız etmesin!

Bu sırada kondüktör, ön sırada bir kadının oturduğunu görür. Vatmana gösterir:

- Bak?
- Görmedik.
- Ayıb oldu.
- Şimdi yanına gidelim.
- Ne yapacaktık?
- Bekârısa elini sıkacaktık, evlyse elini öpecektik.
- Acaba bekâr mı, evli mi?
- Nasıl anlayacağız.
- Ayıb etmektense sorarız.

Kondüktör kadının karşısında yere kadar eğilir:

- Affedersiniz bayan.
- ? ? ? ? ?
- Siz bekâr mısınız, evli mi?

Kadın iki tarafına bakar:

- Bana mı soruyorsunuz?
- Affedersiniz bayan, ben ve arkadaşım bunu öğrenmeyi çok arzu ediyoruz.

— Sizin yaptığınıza terbiyesizlik derler.

- Hayır bayan, adabı muâşeret..
- Adabı muâşeret te ne, ne adabı muâşeret? Sen al şu parayı, biletimi ver..

Arka taraftan biri bağırır:

- Hep burada duracak mıyız, işimiz var, gücümüz var.

Kondüktörle vatman reverans yaparlar:

- Bir dakika müsaade buyurun.
- Vatman gene kadına döner:
- Müşkül vaziyette kalıyoruz. Bayan ahlakimize cevabı verin..
- Canım benim evli mi, bekâr mı olduğundan size ne?

— Adabı muâşeret meselesi. Evliyseniz, elinizi öpeceğiz, bekârsanız elinizi sıkacağız.

— Bekârım.

Vatman ve kondüktör kadının elini sıkırlar.

— Safa geldiniz bayan..

— Burada kendi eviniz gibi oturabilirsiniz.

— Mantonuz rahatsız ediyorsa çıkarıp bana veriniz.. fren koluna asarım.

— Şapkanız ağır geliyorsa çıkarınız bayan!

— Müsaade edersentz bayan biz içimize bakalım.

Vatman yerine gitmiştir, kondüktöre seslenir:

— Lütfen zili çekerseniz hareket edeceğim.

Kondüktör, elini zilin kayışına uzatır.. tam kayışa dokunacağı zaman duraklar.

Vatmana seslenir:

— Nasıl öğrendi.. şili nasıl çektiçektim?

— İki parmakla.

— İki parmakla mı, ben o derste bulunamamıştım. Hangi parmaklarla..

— Ben de unuttum.

Kondüktör, sağ ve sol ellerinin şehadet parmaklarını zilin kordonuna götürür. Vatman görür:

— Öyle olmayacak, bir elin iki parmağıle..

— Hangi parmaklar acaba!

Yolculardan canı sıkılan biri zili çeker, tramvay yürür.

Kondüktör bilet kesmeye başlayacaktır. En ön sıradaki yaşlı bir kadından başlar.

— Nasılsınız bayan!

— İyiyim oğlum, Allah sana da iyilikler versin.

— Teşekkürler ederim bayan, çocukta iyidirler inşallah.

— Ellerini öperler evlâdım. Ben Edirnekapıya gidecektim.

— Oh oh.. oralarda hava nisbeten serindir. Siz beş buçuk kuruş lütfederseñiz..

Kadın beş buçuğu uzatır. Kondüktör teşekkür ederek alır, bileti keser. Onun yanındaki genç kadına bakar:

— Bu rob size çok yakışmış bayan.

— Size ne, işinize baksanız daha iyi edersiniz.

— Hayır bayan vazifemiz bu. hem bu rob sizi çok genç gösteriyor. Nereye teşrif edecektiniz?

— Ayasofyaya?

— Pek güzel.. oraya kadar sizi götürmüş olmamız bizim için büyük bir şeref.

Genç kadına bilet kestikten sonra, genç kadının arkasında oturan yaşlı erkeğe sıra gelmiştir.

— Zatı âlinizi beyefendi tanıyor gibiyim, bir kere daha müşerref olmuşuk.

Şimdi tekrar gördüğüm için pek memnun oldum.

— Berhurdar ol evlâdım.

— Teşekkür ederim efendim.

— Nereye teşrif buyurulacağını sorabilir miyim?

— Beyazıda..

— Ne âlâ, bir lira mı verdiniz, teşekkür ederim. Bozup üzerini takdim ediyim.. rica ederim, siz rahatınıza bakın, canınız sıkılırsa emredin, Ayasofyadaki duruşa kahve yakındır. Oradan bir kahve getirtelim.

Kondüktör bilet keserken vatman da tramvayı yürütmekte, tramvayın önüne çıkanları çekilmeleri için ikaz etmektedir.

— Bay birader, lütfen kenara çekiliniz misiniz?

— Hanımefendi, affedersiniz, rahatsız olacaksınız amma, bir saniye için tramvay yolundan çekilirseniz tramvay hareket etsin.

Birdenbire tramvayı durdurur. yere iner, yaşlıca bir adamın koluna girer.

— Kenara çıkmanız için size yardım etmek istedim.

Tramvaydan incekler olur. Kondüktör ve vatman inceklerle birlikte yürürler. İnecekler inmişlerdir. Kondüktör ve vatman onları hürmetkâr reveranslarla selâmlarlar.

— Gene buyurun efendim, gene bekleriz. Rahatsız oldunuzsa mazur görün. Fazla meşgul olmadık amma ne yapalım. Vazifemiz icabı bir müddet sizden ayrılmak mecburiyetinde kaldık. Bir daha sefer teşrifinizde daha ziyade rahat ettireceğimize emin olabilirsiniz.

Çocuklu bir kadın tramvaya binecektir. Kondüktör, çocuğu kadından alır:

— Sizi rahatsız etmesin!

Çocuğun elinde bir topaç vardır. Kondüktör çocuğu kucığına alır.

Çocuk — Bak, benim topacım var.

Kondüktör — Ne güzel!

— Çevirelim mi?

— Çevirelim!

— Sen çevir bakayım.

Kondüktör çocuğu oturtur, topacı alır:

— Nesil çevrilecek?

— İpi topaca saracakmışın.

Annesi şaşırmıştır:

— Sizi rahatsız edecek, işinizden alıkoacak.

— Bu da vazife bayan, adabı muâşeret icabı!

Kondüktör, topaca ipi sarar, yere atar, tramvay gene bir mevkiye durmuştur. Kondüktör ve vatman ikisi beraber inenleri teşyie, binecekleri istikbale çıkmışlardır. Adabı muâşeret dersleri verildiği sırada hasta olması sebebiyle bu derslere iştirak edememiş olan bir kontrol tramvaya girer:

— Kontrol geldi, biletler.

— Hanım bilet, iki saat sizi bekliyecek değiliz..

— Bay biletiniz, karşındaki bayanın uşağı değil, saatlerce bekliyeceğim.

— Hey ihtiyar uyumayalım, burası yatak odası değil, bilet kontrolörü geldi. Bileti alır, bakar:

Erkekler diyorlar ki

(Bastaraflı 8 inci sayfada)

lunun bir kazasına merbut tanıdık bir köye giderek ahbablardan birinin kızını istedim. Saf köylü kızın cevabı ne olsa beğenirsiniz?..

— Ben böyle az maaşlı birile evlenemem, hem tekaüdiye alması için resmî devlet memuru olmalıydım demesin mi?..

Köyde yaşayan bir kız böyle söylerse, şehirde yaşayan neler derler acaba?.. Demek ki Ankarada evlenebilmeliğim için 300 lira maaş almam lâzım!

İşte bu vaziyet karşısında öünceye kadar bekâr kalmağa mahkûmum. Zira yüz elli sene yaşasam 150 lira bile alamıyacağım. Vaziyetin inceliğini yalnız erkek okuyucularım değil, şüphesiz bayanlar da takdir buyururlar. Ne yapalım ki, kurunun yanında yaş ta yanar..

— Kerim Aras (Osmanbey):

«Hadımım diyoruz, kaç çocuğunuz var? diyorsunuz. Bir işçi, bir memur ne kazanıyor? Bunu siz de bilirsiniz. kanaatkâr, yorganına göre ayak uzatmasını bilir, müşfik bir kadın yer yüzünde kaldı mı ki, biz de kazancımızın azlığına bakmadan bir yuva kuralım?..

O kadın yok şimdi... Bizde de süse, tuvalete, modaya, eğlenceye, düşkün kadınlara yetecek para yok.. siz akıl verin, nasıl evlenelim?

60 lira kazanırım. Hangi kıza maaşım 60 dedimse yanaşmadı. Şimdi utanıp 80 diyorum da, gene alıran yok. Tabii nasıl aldırısın, bu para onun rujuna, kolonyasına yetmez!»

Cevaplar:

— M. E. (Manisa):

— Cevabınız iyi, güzel amma, ne çare ki siz bekâr değilsiniz; yahud da tasrih etmeği unuttuğunuzuz. Mektubda niçin evlenmediğinize dair bir kelime bile yok.

— Niyazi Güler (Çanakkale - Yeniköy):

— Size de aynı şeyi söyleyeceğim Niçin evlenmediğinizi niçin yazmadınız?

— Ragıb Ökten (İzmir):

— Cevabınızın neşrine imkân yoktur. Tam 10 büyük sayfa yazmışsınız. Küçültmek te kuvvetinden kaybetti -recekti, vazgeçtim. Lütfen daha kısa yazınız.

— Mustafa Gülen (Yedikule):

— Müsaade edin de, cevabınızı neşretmiyelim. Zira siz de gönderdikten sonra herhalde pişman olmuşsunuz -dur.

Nusret Safa Coşkun

Kadınlar diyorlar ki

(Bastaraflı 8 inci sayfada)

Nihayet, böylelikle sevdiğim kocamdan soğuyarak, güya bana saadeti verecek zannettiğim erkeği takib ettim. Sonu ne oldu?..

O da macear arayan bir serseriden başka bir şey değildi.

Hem evim yıkıldı, hem istikbalim mahvoldu. Şimdi kendim dünyada bir kenara çekilmiş, ölümü bekliyorum.

İzdivaçta Allah bana bir çocuk dahi vermedi ki onunla müteselli olayım.

İşte benim hayatım.. birçok kadınların hayatı böyledir. Her kadının içinin böyle bir romanı vardır.

Yazı yazmağa alışık olmadığım için belki kendi içimin faciasını iyi anlatamadım.

Fakat ne de olsa bu samimi itirafım erkeklerle izdivaç hayatında yaptıkları hatanın en başında ne geldiğini öğretir. Yaşamak istedikleri karılarını bu bakımdan daha iyi anlarlar ve belki de kurulmuş bazı ailelerde bu yüzden bir anlaşma hâsıl olur diye yazdım.

Erkeklerin bütün söyledikleri hatalıdır. Onlar mes'ud yuva kurmak istiyorlarsa erkeklerin şanı olan hodbinliklerini bir tarafa bırakıp biraz da beraber yaşadıkları kadını anlamağa, tanımağa onun manevi ihtiyaçlarını tatmine çabala-sınlar: «Kendisine esyab verdim. şöyle yedirdim, şöyle içirdim. Gene bana hainlik etti, diye kendilerini haklı çıkarmak isteyenlerin bu mantığı pek zavallıdır.

Sadakat mideden gelen bir fazilet değildir.

TAKVİM

AĞUSTOS					
Rumi sene	1		Arabi sene		
1391	1931		1351		
Temmuz	1931		Hızır		
19	1931		88		
SALI					
GÜNEŞ			İMSAK		
S.	Ce. Âhir		S.		U.
4	55		2	54	
9	80		7	28	
Güneşin doğuş ve batış saatleri					
	Oğla	İkingi	Akşam	Tatıl	
Z.	12	20	15	26	16
E.	4	54	49	1	49

— Bundan evvelki istasyonda incek-tin.

— Sıcakta uyku bastırılmış, kalmışım.

— Her zaman yaptığınız şey, kime yutturuyorsunuz? Anafor olsun da nasıl olursa olsun!

Zili iki kere çeker:

— Haydi aşağı, seni bekliyecek değiliz..

— Haydi aşağı, seni bekliyecek değiliz.. ayağımı da atmıyor, ne o, beyimizin koluna girip indirecek değiliz ya..

İhtiyar adam iner.

Kontrolör, çantasından çıkardığı ayna-

Siyaset âleminde

(Bastaraflı 3 ncü sayfada)

neden istiklâl feragati sayılmak lâzım gelsin. Müşterek bir hareketi askeriyeye icrası için bir devletin mütteliklerinden bir diğeri lehine topraklarından bir noktanın bir hareket üssü olarak kullanılması ilk defa görülmüş bir şey değildi ki bizim hesabımıza endişeye düşüyorlar. Büyük Harbde Galiçyada çarpışan on beşinci kolordunun Avusturyada bulunuşu, Avusturyanın Türkiyeye iltihakını tazammun etmediği gibi Alman kıta'larının bazı İtalyan sevkulceş merkezlerine yerleştirilmeleri de İtalyanın bir Alman kolonisi haline gelmiş olduğu manasını tazammun etmez. Alman dostlarımız endişeye düşmesinler. Türk istiklâli her zamanki gibi sağlamdır ve feragatlebilir matalardan değildir.

Selim Ragıp Emeç

İskân Umum Müdürü şehrimizde tetkikler yapıyor

Şehrimizde bulunan İskân Umum, Müdürü Cevdet İskân işleri etrafında bazı tetkikler yapmağa başlamıştır.

Umum müdür, bilhassa her yıl bazı şikâyetlere sebep olan göçmen nakliyatı meselesi üzerinde ehemmiyetle durmak lüzumunu hissetmiştir. Bunun için di ki göçmenleri nakledecek vapur, acentalarile bizzat kendisi meşgul olmaktadır.

Göçmenlerin nakledildikleri Kös, tenceden buraya kadar daha mazbut bir şekilde ve her türlü müşkülâtan uzak bir halde yolculuk etmeleri için vapur acentalarile görüşülmektedir.

Umum müdür, ayrıca buradaki işlerini ikmal edip bu işi üzerine alacak, vapur acentalarile mutabık kaldıktan sonra, iskân mntakalarını birer birer tetkif etmek üzere İstanbul dan Tuzlaya hareket edecektir.

İzmirde 3 ev yandı

İzmir 31 (Hususi) -- Bugün Sıkarya mektebi yanında komisyoncu Ali Haydara aid evde, öğleden sonra yangın çıkmış, ateş süratle genişlemiş, üç ev yanmıştır. Yangın korkusundan civardaki bütün evler boşaltılmıştır. Tahkikat başlanmıştır.

da yüzünün tuvaletini tazeliyen genç kadının yanında durmuştur:

— Haydi bayan bilet, burası tuvalet salonu değil, tramvay. Sizin yanaklarınıza ala, dudaklarınızı kızıla, saçlarınızı sarıya boyamanızı bekliyecek olursak akşam olur. Herkesin işi, gücü var.

Adabı muâşeret dersi görmüş, kondüktörle vatman, adabı muâşeret dersinde bulunmamış kontrolörün hareketlerinden utanmışlar, kıpkırmızı kesilmişlerdir.

İsmet Hulûsî

Sivil devlet baremi izahnamesi hazırlandı

(Başarafa 1 inci sayfada)

nun «sivil devlet baremi» izahnamesi bugün tamamlanmıştır.

Çok uzun olan bu izahname yarın tab ve teksir ettirilecektir. İzahnamede kanunun her maddesi icabına göre muhtelif tabik misallerle izah olunmakta ve kanunun bu izahat dairesinde tatbik edileceği tasrih olunmaktadır.

Kanunda tahsil derecelerine göre barem derecesi verilmesi esas kabul edilmiş olduğundan hangi tahsil derecesine, hangi okulların tekabül eydiği izahnamede geniş tarzda gösterilmiştir. Yabancı dillere vâkıf olanlara tahsin edilecek üstünlükler hakkındaki hükümler ise şöyle izah olunmuştur:

«Kanundaki hükümlere göre 10, 11, 12, 13, 14, 15 inci dereceye girebilecekler arasında mesleklerle göre İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek dillerden birine ve 9 uncu dereceye alınabilecekler arasında bu dillerden ikisine haklı vâkıf olduklarını gene İcra Vekilleri Heyeti kararile teşkil edilecek komisyon huzurunda imtihanla isbat edenler tahsil derecelerine göre girmek hakkını haiz oldukları derecenin bir üst derecesine alınabilirler. Maddenin sarahatı ilk defa devlet memuriyetine girecekleri bu hükümden istifade edebilmeleri için yabancı dillerden bir veya ikisine vâkıf olduklarını komisyon huzurunda imtihanla isbatı zarurî kılınmaktadır. İmtihan komisyonlarının daima müctemi ve faal bir halde bulunmaları ve gözönünde tutulunca tayin muamelelerinin imtihanlardan sonra yapılması cihetine gidilmesinin kadro boşluklarının zamanında doldurulmaması gibi ticarî bakımdan mahzurlar tevdi edeceği de aşıkardır. Bu sebeble yabancı dillerden bir veya ikisine vâkıf oldukları ileri sürmek suretile memuriyete talib olanların komisyonun ilk içtimanda imtihana sevk ve muvaffak oldukları takdirde tayinleri icra edilmek üzere tahsil derecelerine göre girmek hakkını haiz oldukları dereceye alınmaları caizdir.

Bu suretle tayin edilmiş olanlardan herhangi sebeble olursa olsun komisyonun ilk içtimanda imtihana iştirak etmeyenler bu madde hükümünden istifade edemezler.

Ücretli memurlar da ticaret yapamaz
İzahnamede ücretli memurların da ticaret yapamayacakları hakkında şu dikkate değer müteale vardır:

«Memurin kanunu hükümleri ücretli memurlara da şamil olduğu, kannunda yazılı bulunduğu badema ücretli memurlar da ticaret ve san'atla iştigal edemeyecekler, kendi emlak ve arazilerini bizzat veya bilvasıta işletebilecekler, şirketlerde, ticaret ve sanayi müesseselerinde vâzife deruhde eyleyemeyeceklerdir. Ancak kooperatif şirketlerinde memur idare azalığı ve hesap müfettişliği edebileceklerdir. Aksine hareket edenler hakkında sınıf tenzili cezası tatbik edilecektir.»

Barem kanunu hükümlerine tâbi olmayan müteferrik müstahdemlerin kimler olabileceği izahnameden kanuna nisbetle daha geniş surette tesbit ve izah edilmiştir. Barem kanunu inhisarlar idaresi ile devletin ahdat vermek suretile iştirak ettiği sandıklara dahil bulunan (Devlet Demiryolları ve Limanları gibi) diğer müesseselerdeki daimi ve müseccel hizmetlerde çalışan mütekaidlerin tekaud maaşlarının tamamen kesilmesini âmir bulunduğundan, bu kanunun şümülüne giren bu müesseselerde daimi kadroya dahil müseccel memur vaziyetinde olan ve müesseselerin tekaud sandıklarına da girmiş bulunanların mezkûr idare ve müesseselerde aldıkları maaş veya ücret miktarı ne olursa olsun tekaüd maaşlarının tamamen kesilmesi iktiza edeceği izahnamede tasrih olunmuştur.

Bazı istisnalar
«Maaşlı veya ücretli memuriyete intisab ederken yüksek mektep mezunu olmadığı halde, bu kanunun mer'iyet tarihinden evvel yüksek tahsillerini ikmal etmiş bulunanların hizmet müddetleri, ilk vazifeye girdikleri tarihten itibaren iki senede bir defa terfi esasına göre hesap edilecektir.

Tahsil vaziyetlerine göre, girebilecekleri maaş derecesinden daha aşağı bir derece maaş ile memuriyete intisab etmiş olanların bu derecelerine geçen hizmet müddetlerinin tahsillerine nazaran alınacakları maaş dere-

cesinden itibaren geçmiş sayılması, maaşlı veya ücretli vazifelerde geçen hizmet müddetlerinin hesabında bir terfi müddetinden fazla kalan kısmın ücret derecelerinin tesbitinde nazarı itibare alınması, ve fakat bu hizmetlerin memurların girecekleri ücret derecesinde yeniden geçirecekleri terfi müddetinden indirilmesi lâzımdır.

Maaştan ücrete geçme farkı
3 — Bu izahata göre, maaştan ücrete geçme farkı olarak bir derece daha zammilecektir. Bu suretle tesbit edilecek ücret dereceleri, hâlen ücretle çalışan müstahdemlerin ücret dereceleri olacaktır. Meselâ, kanunun mer'iyeti tarihinde 150 lira ücret alan orta mektep mezunu olup 13 sene 4 ay maaşlı veya ücretli hizmetinde bulunan bir müstahdem tahsil ve vaziyetine göre, bîdayeten 15 inci derece maaşla memuriyete girebileceğine ve her üç senede bir derece terfi edebileceğine göre, 12 senede 4 derece terfi ettiğini kabul ederek maaşını 10 uncu derece addetmek ve bu müstahdem maaşlı memuriyet derecesinin bir üst derecesine aid maaş tutarı ücret olarak verileceğinden kendisinin 9 uncu dereceye maaşın tutarı olan 120 lira ücretli dereceye konulmasını icab eder. Hizmet müddetinden artan 1 senede 4 ayın da 120 lira ücret derecesinde geçmiş sayılması zaruridir.

Mütekaidlerin ücret dereceleri
1 — Mütekaidlerden olup da bu kanunun mer'iyeti tarihinde bulunup bulunmadıkları edebilecekleri ücret derecelerini tayin etmek için:
1 — Mütekaidlerin tekaüdülerine senede olan memuriyet veya rütbelerine aid maaş dereceleri bulunacaktır.
2 — Tekaüd edildikleri tarihten sonra yalnız ücretle istihdam oldukları müddet hesab olunacak ve neticede elde edilecek maaş dereceleri bir savılı senede müctemince tesbit edilen maaş derecelerine eklenecektir.
3 — Bu suretle tesbit edilen ücret dereceleri hâlen ücretli vazifelerde mütekaid olarak çalışanların ücret dereceleri olacaktır. Meselâ 35 lira asıl maaşlı olan herhangi bir Vekâlet birinci vümevvelizlerinden tekaüd edilmiş bir zatın 2702 savılı kanunun mer'iyet tarihinden evvel 35 lira asıl maaşlı olan yüksek mektep mezunu olduklarını farzedelimiz bu mütekaidlerin tekaüdülerine mesnet olan memuriyet ve rütbe maaşlarına aid onuncu dereceli tahsil vaziyetlerine göre, her iki senede bir defa terfi edileceklerine ve ücrette geçen dört senede de iki derece terfi ettiklerini kabul etmek lâzım geldiğine nazaran, sekizinci dereceye çıkarmak iktiza eder.

Bu müstahdemlere maaşlı derecelerinin bir üst derecesine aid maaş tutarı ücret olarak verileceğinden kendilerinin üçüncü dereceye aid maaşın tutarı olan 170 lira ücretli dereceye konulmaları icab eder. Ücretli hizmet müddetlerinin artan bir sene üç ayın da 170 lira ücret derecesinde geçmiş sayılması zaruridir.

Harb zaruretile mektepten ayrılanlar
2 — Yüksek tahsil veren bir mektepte okumakta iken henüz mektebi ikmal etmeden harp sebebiyle askerliğe çağırılarak yedek silâh rütbesini kazanmış olanlardan hâlen ücretle müstahdem bulunanların da A fıkrası müctemince itisab edebilecekleri ücret derecelerini tayin ederken bunların yüksek mektebe girmeden evvel haiz oldukları tahsil derecelerine göre, ilk defa alınabilecekleri memuriyet dereceleri tesbit edildikten sonra hizmet müddetlerinin hesabında her iki hizmet senesi bir derece terfi olarak kabul olunacaktır.

Yüksek mektepten herhangi bir sebeble ayrılarak talebe bulunduğu zamanda harp sebebiyle askerliğe çağırılanları ya yüksek bir mektepte okumakta iken harp sebebiyle olmaksızın askere celbedilenler yegâh yüksek tahsil veren bir mektebe devam etmekte iken harp sebebiyle askerliğe çağırıldığı halde yedek silâh rütbesini kazanamayanlar bu fıkrâ hükümünden istifade edemezler. Bunların üç hizmet senesi bir derece terfi müddeti olarak hesap edilir.

Ücretli memurların askerlikleri
8 — Ücretli müstahdem iken askerlik hizmetine gidenlerin vazifeleri ile itisabları kesilmekte olduğundan ücretle çalıştığı vazifeden askere celbedilmek suretile ayrılarak kanunun mer'iyete girdiği tarihte askerle bulunarlardan, askerlik hizmetlerini ikmalen sonra yeniden ücretli vazifelere alınmak istiyenlerin askere çağırılmadan evvelki hizmetlerinin A fıkrasında izah edilen esaslar dairesinde hesap edilmesi ve bu suretle itisab edebilecekleri derece ile ücretli hizmetlere tayinleri caizdir.

İzahnamenin aynı maddede izah edilen mütekaud kısmında aldıkları ücret miktarı iki maaş derecesinin tam ortasına tekaüdü eden ücretlerinin ise üst maaş derecesine girmiş sayılacakları tasrih edilmiştir.

Eyüblüler dün İstanbul meb'uslarına derdlerini ve isteklerini anlattılar

(Başarafa 1 inci sayfada)

de masanın başına oturan, meb'uslarımızı çok kalabalık bir halk kütlesi beklüyordu. Derhal Eyüblüler ana derdlerini meb'usların önüne yığverdiler.

Mısırçarşısı esnafının şikâyeti
Evvelâ Mısırçarşısı esnafı namına beş kişilik bir heyet, masanın üzerine bir muhtıra koydu. Bilâhare içerinden birisi dilekte bulundu:

— Bendeniz Mısırçarşısı emlak sahibi esnafı namına konuşuyorum. Çarşı belediye tarafından istimal edilmeğe isteniyor. Mevcud kanunlara göre biz bunu doğru bulmuyoruz. Çünkü bedii, medeni, sihi sebeblerle bir yer istimal edilebilir. Bu şartlar Mısırçarşısı istimalinde mevcut değildir. Belediye burasını hâl yapacakmış, perakende yağcılara verecekmış. Bunu biz de yapabiliriz. Vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar müracaat ettik. Bize «burası şeref kazanacak, size piyango vurdu, bu menfaatleri şehir namına size bırakamayız» dedi. Halbuki hükümete biz gerefiye resmini veriyoruz. Halkın sırtından belediye menfaat temin etmek istiyor. Belediye, hâli başka tarafta yapsın! Burada 100lerce Türk mülk sahibi ve esnaf var. Bunları gadre uğratmamalıdır. Eğer belediye böyle her yere elni uzatacaksa, hükümet şimdiden memur kadrolarını genişletmelidir.»

Mısırçarşısı esnafının mümessili, uzun boylu izahat verdi. Bu müşküllerine çare bulunmasını meb'uslardan rica etti.

«Sulh mahkemelerinin salâhiyetlerini genişletmeli»
İkinci söz alan ateşli bir avukattı:
«Hükümetin vazettiği kanunların her ihtiyacı karşıladığı şüphesizdir, diye söze başladı ve devam etti:
— Yalnız bir tanesi var ki, statik bakımdan dinamik sahaya geçerken aksamaktadır. İstanbulda mehakim azdır. Bu yüzden bu aksaklık belli olmaktadır.»

Avukat, sulh mahkemelerinin 300 liraya kadar olan davalara baktıklarını, bunları süratle neticelendirdiklerini, halbuki 300 liradan yukarı olan davalara asliye mahkemelerinde rüyet edildiklerini, bu mahkemelerin işleri pek çok olduğu için çok vakit kaybedildiğini, birçok kimselerin alacağının bir kısmında vaz geçip, çabuk netice almak için sulh mahkemelerine baş vurduklarını söyledi. Sulh mahkemelerine 300 liradan yukarı davaları da görme salâhiyetinin verilmesinin doğru olacağını tebarüz ettirdi. Adliye Vekilinin, İstanbulda mahkeme addedilmesini çoğaltmağa imkân yok, dediğini, binaenaleyh bu usulün iyi neticeler vereceğine emin bulunduğunu anlattı.

Meb'us Ziya Karamürsel — Adliye işlerinin inşaa en büyük emelimizdir. Lâzım gelenlerle konuşur, teshile çalışırız. cevabını verdi.

Mektep ihtiyacı
Eyüb maliye tahsil şubesi memurlarından Mümtaz, kazada 40,000 nüfus olduğunu söyleyerek, orta mektep ve liseye olan ihtiyaçlarından bahsetti. Bir orta mektebin Eyübe kifayet etmediğini, 17 kilometre uzaktan gelen çocuklar bulunduğu, burası almayınca bunların İstanbulla gittiklerini, halbuki muhitin fakir olduğunu, İstanbul çocuklarını gönderemediklerini söyledi.

İlâve etti:
— Ben bunun ıztırabını çekiyorum. Çünkü, gayri müsaide şartlar içinde bulunuyordum. Ailem beni İstanbulla gönderemedi, tahsilim yarım kaldı.

Karamürsel bu dileği şöyle karşıladı:
— Büyük Kurultaya kadar bu dilek gelmiştir. Maarifin aldığı karar şudur: Evvelâ mevcut liselerin bina ve tedrisat bakımından ikmalî lâzımdır. Ancak bundan sonra yenisi açılacaktır. Şimdi 84 mektebe ihtiyaç vardır. Ancak 41 i açılabilir.

Mümtaz, sisli havalarda çocukların vapurla gidemediğinden, otobüse binmeğe mecbur olduklarından derd yanarak, otobüslerde talebe için tenzilatî bilet ihdasını istedi.

Bu sırada, halk arasından bir ses yükseldi:
— Her sene bu derdleri döküyoruz, hep talep halinde kalıyor. Bazılarının is'af edileceğini görmek ve işitmek isteriz. Vali hiç olmazsa teşrif edeydi de, derdlerimizi sizle beraber dinliye idiler. Geldi ge-

leli Eyübün semtine uğramadı
Ziya Karamürsel:
— Biz dedi, en az 350 dilekle karşılarız. Bunların en az yüzde onunu yaptırırız. Lâzım gelen makamlara bildirir, yapılmasını temenni ederiz. Bu kısmı bütçe işi, uzun asırların biriktirisi olduğu için elbette süratle yapılmaz, dedi.

General doktor Hakkı Şinasi de ilâve etti:
— Bütün kazalar için aynı gayreti gösteriyoruz. Diğerlerinin size tercih edildiğini sanmayın!..

Keresteciler, Eyüb yolundan şikâyet edildi. Eyüb kaymakamı bir kısım yolun yapıldığını, bir kısmının da yapılmakta olduğunu, Eyübün gerek Ramî, gerek Keresteciler yoluile, iki taraftan İstanbulla bağlanacağını söyledi.

Eyüb Halkevi reisi; Eyübün mezarlarla ihata edildiğini, fabrikalardan da deniz kenarlarında halkın gezmesine müsaid bir yer kalmadığını ileri sürdü. Yeni bir Halkevi binası istedi. Kaymakam aynı derlere temas ederek; deniz kenarında boş bir arsa kaldığını hatırlatarak, burasının istimali için müzaheretlerini rica etti.

Orman kanunundan şikâyet
Kemberburgaz köylüleri, orman kanununun tabiki yüzünden aç kalacak ve ziyete geldiklerinden şikâyet ettiler. Kaymakam haklı olduklarını tasdik etti. Meselenin anlaşılması için orman memuru çağırıldı. Verdiği izahatla, Belgrad ormanlarında bazı arazinin orman addedildiğini, bu yüzden ihtilâf çıktığı neticesine vardı.

Diğer bir köylü vatandaş, evkafın köylerinde bazı topraklara hak iddia ederek, ertesi gün müzayedeye çıkaracağını, halbuki, bunların kendi malları olduğunu anlatarak, müzayedenin durdurulmasını istedi.

Kaymakamın ifadesiyle, evkafın vesikasız buralarda hakkı tasarruf iddia ettiği anlaşılıyordu. Telefonla evkaf başmüdürlüğe mesele haber verildi. Yarın «bugün» yapılacak olan müzayedede durduruldu.

Ekmeklerden şikâyet
Eyüblü bir zat:
— Seferberlikte çıkan ekmeklere taş çıkartan berbad ekmek yiyoruz. Fırıncılar şirket yapmışlar, bu yüzden rekabet kalktı. Fena ekmek sürüyorlar. Bu ne haldir, bu adamlara böyle müsamaha edilir mi? diye ekmeklerden ve fırıncılardan şikâyet etti.

Bir amelenin derdi
Ortaya, sağ kolu sakat ve sarılı genç bir adam geldi:
— Ben lâstik fabrikasında çalışıyorum, dedi.. Beni makineye verdiler, ko-lum bu hale girdi. Ben ne yapacağım?..
Bu sırada biraz evvel söz söyleyen avukat ayağa kalktı:
— Ben bu gencin müekkiliyim. İyi anlatamıyor, müsaade ederseniz ben arz edeyim, mukaddemesiyle anlattı.

Bir lâstik fabrikasında amele olan bu gence, fabrikaya gışının üçüncü ayında tehlikeli bir silindir emanet etmişler, mu-sevi patron zorla çalıştırmış, makine hareket edince orta parmağını kaptırmış, bağırarak stop tertibatına yapışmış ise de, bu tertibat bozuk olduğundan makine durmuyarak bu feci vaziyeti meydana getirmiş: Sağ kol tamamile hayatini kaybetmiş! Bir sene fabrikanın musevi patronu vakit geçirmek için beş on kuruşla ameleyi oyalamış.

Avukat, meb'usların nazarı dikkatini celbetti, bu fabrikada yüzlerce Türk gencinin her türlü dikkat ve itinadan mahrum olarak çalıştığını anlatarak nazarı dikkatlerini celbetti.

Birçok işçiler, iş kanununun bazı yerlerde tatbik edilmediğinden, bir kısım patronların hile yaptıklarından bahsettiler. İş kanununun bütün ameleyi kucaklamamasını temenni ettiler. Bir kısım tramvay ameleleri de şikâyetçi idi. Gece çalıştırılanlar, münavebe ile gündüz de çalıştırılmalarını rica ettiler. Dertler, dilekler, şikâyetler tevali etti. Şehre, şahsa, işe aid birçok istekler ileri sürüldü. Ni-hayet geç vakit defterler kapandı ve dağıldı.

Nusrat Safa Coşkun

"Son Posta,, nın Hikâyesi

YEŞİL KEDİ

Çeviren : Feridun Osman

Godfrey Ellerton, yeni biblosunu teklif ediyordu. Bu, terkibi meşgul bir yeşil cevherden yapılmış küçük bir kedi idi ki antikacıdan kelepere almıştı. Koleksiyoncular bronz veya fildişi bibloları tercih ediyorlardı.

Godfrey, bu oyuncuğun; biblolarını sıraladığı gömine rafında iyi duracağını düşünmüştü.

Aralık duran kapıdan Simpkins - apartman sahibinin kedisi - girdi. Simpkins gayet mükemmel biliyordu ki üçüncü kattaki kiracının ekseriyetle kahvaltı için alâ tereyağlı ekmekleri olurdu ve Simpkins tereyağa tapınırdı.

Godfrey eslendiydi: «Mine, Mine! Gel de küçük yeşenlerinden birisini gör!»

Simpkins yavaş yavaş masanın etrafında dolaştı ve Godfreyin dizlerine sıçradı. Lâkin aynı saniyede sırtı üpererek dimdik oldu ve hiddetle tükürerek yere sıçradı, dolabın altına girip saklandı.

— İşte bu garib, dedi Godfrey, seni bu kadar kışkırtan bilmiyordum Simpkins!

Bibloyu şöminenin üzerine koydu ve kediyi çağırarak üzere eğildi. Ancak Simpkinsin saklandığı yerden çıkmağa karar vermesi için on uzun dakika uğraşmak lâzım geldi ve Godfreyin nevaşizleri onu tamamilen teskin edemedi. Tereyağlı ekmeğin bile pek az muvaffakiyeti olmuştu bu işde. Kedi kulakları dikilmiş, adaleleri gergin; tereyağlı çayını nazlı nazlı sömürdü, sonra korkusunu rezilâne bir firarla belli etmemek için -vekarına daha çok müstağrak - azamete uzaklaştı.

Godfrey okumak üzere koltuğuna yerleşti, fakat derhal kitabı önünden indiridi. «Simpkinsin neyi vardı?» diye düşündü. Bu fikrin aklına gelişi onu şömineye kadar sürükledi. Mihaniki surette eline aldığı yeşil kediyi yeniden sıktı ve onu masasına koyarak yerine oturdu. Gölgeler uzamış, sokak lâmbaları yanmıştı. Godfrey de elektrikli açtı. Biblonun sırtını sıvazladı ve hemen elini geri çekti. Ona, nemli bir deriyi, bir fok bağığının düz, perdahlı postunu okşamış gibi bir his gelmişti.

Kitabından iki sayfaya daha göz gezdirdi ve bibloyu yeniden yokladı: Sert ve

soğuktu. Kuruntusunun yapmacıklarından mahcub; mütealeya tekrar daldı. Lâkin başka bir tahassüs, odada beliren başka bir sahne onu okumaktan gene alıkoymdu. Bir aralık gözlerini kaldırdığı zaman, ampulün yere yayılan beyaz ışık dairesi haricinde, iki parlak noktanın bir çift hayvan gözü gibi ışıldadığını aklıca gördü. Bibloyu tekrar yakaladı, onda hiçbir fevkalâdelik butamadı, bıraktı.

— Ziyannın aksi bu... diye düşündü ve yerinden kalkarak perdeleri kapadı. O da loğlaştı. Godfrey yeniden bibloya bakmaktan kendini alamadı. Kedi büyümüşe benziyor, gülüyor gibi görünüyordu, gözleri parlamaktaydı; yeşil ve korkunç gözler...

Godfrey fenalık geçiriyordu. O gün dokunacak ne yemişti? Hazmı güçleştirerek hiçbir şey... Maahaza Simpkins ona telâş vermişti. Dikkatle baktı.

Yeşil kedi büyümüştü.. ve yerinden kıvıldamıştı. Şimdi o hemen hemen ışık dairesinin ortasında idi. Perdahlı sırtında kıllar çıkmış ve karmakarışık olmuştu. Gözleri fıldır fıldır dönüyordu. Godfrey titrediydi:

— Büyük Allahım! Deli mi oldum ben?

Odadan kaçmağa cesaret edemedi. Masa kapağı ile onun arasında idi ve biliyordu ki kedi çıkmağa bırakmayacaktı.

Hayvan gittikçe büyüdü ve cüssesi bir kedinin tabii cesametini geçiyordu. Godfrey biraz evvel oturduğu koltuğa dayanarak ayakta duruyordu. Dosyaları hırsıyla tutan elleri öldürücü bir gerginlikle takallüs etmişti. Bu kaskatı ve lâübalı dosyaları ki onunla divanelik arasında yegâne haldiydi.

Birdenbire, ahenkli; çok lâtif, çok uzak nağmeler duydu. Sesler tarihten eski müzisyenlerin kullandığı kamış flütlerin nağmelerini hatırlatıyordu. Godfrey gözlerini kapadı, fakat gene açtı. Kedi de bu nağmeleri dinliyordu; o da hemen göz kapaklarını kaldırdı.

Kediyi görmek ne kadar korkunç ise, gözlerini yumarak, odada neler geçtiğini görmemek daha ürkünçtü. Kedinin sırtması o kadar muazzam ki arkasında hayvan kayboluyordu. Artık bu mah-

lûk ekşimiş hayalî bir surattan başka bir şey değildi. Bu derece gayri maddî bir varlıkla mücadele edilebilir miydi?

Godfrey ileriye doğru bir hareket yaptı, fakat birdenbire musiki, kabardı, azametlendi, ve tonunu değiştirdi. Şimdi bir tehdid manası saçıyordu. Godfrey ondan korkmuştu ve bilhassa bu müziği tanıdığını zannediyordu. Kedi gene orada idi ve tasavvur edilemeyecek kadar büyümüştü. Godfrey anladı ki, artık kedi; neredeyse koca mahlûku üzerinde tutmak için çok küçülmüş olan masadan ayrılmaya mecbur olacak ve muhakkak adamcağız aklını kaybedecekti. Kedi nazlı nazlı evvelâ bir pençesini, sonra ötekini uzattı. Mütemediyen sırtıyordu. Gözleri büsbütün irileşmişti ve cam kürelerinde tarihî gölgeler aksediyor gibiydi.

Musiki gene canlandı, söndü, tekrar yükseldi. Odaya bir koku; tuhaf, alışkan, yeni fakat tanıdık bir koku, sıcak ve bol güneşli günleri, taze ve tatlı baharatı hatırlatan bir koku doluyordu. Godfrey önce onu tanıyamadı, sonra birdenbire hatırladı: Bu, öülilerin kokusu, buhurdu. Derin bir koku duydu.

Şimdi musikiye sözler de karışıyordu. Kadim bir lisana aid sözler ki Godfrey hiç bilmiyordu, bir şey anlamıyordu. Yalnız onların mana ve ifadeleri, uvumuş asırları aşarak ona geliyordu. Bağırarak istedi, lâkin bir ses çıkarmak bile mümkün değildi. Bu bir kâbus muydu? Godfrey iyi biliyordu ki, hayır...

Kedi masanın nihayetine kadar ileriyerek onu sözdü. Kendisinininkinden çok daha kuvvetli bir irade onun bakışlarını kedinin bakışları ile karşılaştırmaya zorluyordu. Godfrey bu deniz rengi gözlerde «Günah» ı, onun için asla affolmayan, dünyadan daha yaşlı cinayeti gördü.

Musiki şimdi çok şiddetlenmişti. Davul sesleri duyuluyordu. Kedi düşük büküklerini yalayarak horulduyordu. Godfrey iradesinin kendini terkettiğini anladı. Dudaklarının, dakikadan dakikaya daha kuvvetlenen görünmez koroya iltihak etmek üzere açılacağı anda bir korku bastırdı. Bir kelime dilinden kaçıyor ve Godfrey onu hatırlamamak için

ROMATİZMA - LUMBAGO - SİYATİK

SILKO

ARKA - BEL - DİZ - KALÇA AĞRILARI

SILKO

TESKİN ve İZALE EDER

Nafia Vekâletinden:

9/8/939 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafia Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda cem'an 6370 lira muhammen bedelli Ankarada Vekâlet bahçesindeki depoya teslim şartile 260 ton yerli kok kömürünün kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı bedelsiz olarak Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 477,75 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı ve sıklarla birlikte aynı gün saat 14 de kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri lâzımdır. «3210» «5469»

İSTANBUL HALK
TİYATROSU
Kenan Güler ve
arkadaşları
Ankaraya hareket etti
TAN
Sinema bahçesinde başlıyor

Ertuğrul Sadı Tok
(Halide Pişkin)
iştirakile
1 Ağustos Salı günü
akşamı
Taksim - Altıntopo alle
bahçesinde
FATOŞ
vodvil 8 perle

nefsini zorluyordu. Çünkü biliyordu ki o kelime meçhulü olmakta devam ettikçe kediden korkacak, hiçbir şeyi kalmıyacaktı.

Korkunç mahlûk anımsız kızdı. Godfrey o anda, onun ismini buldu: Korku ve dehşetin adı ki Thêbes'de [kadim Mısırın merkezi] gün doğarken fısıldanıyordu.

Godfrey bu ismi, yüksek sesle, söylememek için çalışırken, adaleleri kısıldı, boğazı darlaştı ve gözleri büyüdü.

Sesler kumanda ediyor, yalvarıyordu. O adı söylemek arzusu şaşırıcı idi ve buhur kokusu Godfreyin iradesini uyuşturuyordu; sustu.

O vakit iri ve korkunç kedi üzerine atladı ve Godfrey onun çelik tırnakları-

nı gurtlağında duyduğu zaman büyük bir sükün ve tesellinin bütün vücudunu bürüdüğünü hissetti. Çünkü «Son» gelmişti, nefsi emareye boyun eğmiyordu ve suurunun kaybettığı zaman muazzam mahlûkun böğürmelerini, ve milletin haykırıışlarını işitti ki, bunların, «Mısırın günahı Pasht» şerefine yükselişini görmeğe muktedir değildi.

Ertesi sabah onu yerde buldukları zaman yüzü sakindi. Boynunda ancak bir kedinin yapabileceği tırnaklar vardı. Ne doktor, ne de apartman sahibi bunların nasıl olabileceğini izah edemediler.

Fakat Simpkins, kapağı tına ile kokladıktan sonra içeri girdi ve Godfrey Ellertonun vücudu altında yarı saklı küçük yeşil kediyi sezerek asabiyetle yüzüne tükürdü.

SON POSTA, NIN TERCİHİ 32

Eminenin Sevgilisi

Nakleden: Hatice Hatib

Diye annesinin azarına mukabele etti.

Emine:
— Oh zavallı Kadriyecğim; dedi. Ve sonra halasına dönerek:

— Darılmayınız amma hala hakikaten Kadriye bir kusur işlemiş gibi ona dargın muamele ediyorsunuz!

Diye ilâve etti.
O bu sabahtanberi bütün kusurlu ve gülünç taraflarını iyice tanımasına kadar halazadesini ne kadar büyük bir sevgi ile sevmekte olduğunu anlamıştı.

Daima aynı şeyi düşünen Kadriye hep o câli lâkaydı ile sordu:

— Mükerrerem bey bizim dispanserin müsamere komitesinde âza değil mi? Halbuki o bunu unutmusa benziyor. Ne zamandanberi ortalarda görünmüyor...

Kadriyenin kalbinden geçenleri keşfeden, Emine onun beyhude yere ümid ve ümitsizlikler içinde bocala - mamasını temin için bir defa büyük bir darbe indirip işi halletmek istedi ve o da tam bir lâkaydı taklid ederek:
— Hiç üzülme dedi Lady Salikok ona bu şeyi unutturamaz...

Mükerrerem Alp Adaya geldiği gündenberi Lady Salikok'un bu yaşlı İngiliz kadınının peşinden ayrılmıyordu.

Zengin ecebi kadınının lüksü ona hoş görünüyordu. Onu bütün diğer genç kız ve genç kadınlara tercih ediyordu.

Mükerrerem Alpin zengin bir izdivaç peşinde oluşu ilk önce herkese İngiliz

kadınile evlenmek arzusu ile böyle peşine düşmüş olması zehabını vermişti.

Fakat onun hariciye memuru oluşu bu gibi izdivaçları mümkün kıldığı için birçoğları bunun evlenmeye kadar gidecek ciddi ve plânlı bir münasebet olmayacağı ileri sürdükleri halde bazıları da Lady Salikok'un serveti - nin Mükerrerem Alpi mesleğinden istifade ettirecek kadar fazla olduğunu ileri sürmüşlerdi.

Eminenin cevabından sonra Kadriye sual dolu gözlerle etrafına bakındığı için Aysel arsız bir tavırla parmağını kaldırdı ve bir köşeyi işaret ederek:

— Görüyor musun Mükerrerem Alpi; dedi. Koca karile yemek yiyor.

Lady Salikok, onlar için bir eğlence arkadaşı olduğu zaman küçük Ertekinler ona adetâ hayrandılar. İnceliğini, zerafetini, nüktelerini, güzel konuşma ve tavırlarını pek beğeniyorlardı.

Fakat flörtlerini ellerinden aldığını görünce iş değişmişti. Şimdi birdenbire:

«Koca karı!»

Oluvermişti.

Kadriye Ayselin gösterdiği yere bakmak için şiddetle arkaya çevrildi. Ve Mükerrerem Lady Salikok'la aynı masada görünce rengi birdenbire kızardı. Fakat heyecanını yenerek ve lâkaydı yaptığı bir sesle:

— Hele bak.. yanlarımdan geçmişim de görmemişim.

Diyerek külbastısını yemeğe başladı

Kadriye kibar bir aileden doğmuş olan bu güzel delikanlıyı pek beğeniyor. Kadriye daima böyle asil tavırlı monden, adabımuâşeretle vakıf bir erkekle evlenmek istedi. Böyle bir genci ebeveyninin beğeneceğini, onların da böyle bir damadın işlerine geleceğini tahmin ediyor.

Mükerrerem Adaya geldiğindenberi küçük kız onunla evlenmeği iyice aklına koydu.

Balo gecesi Mükerrerem hep onunla dansetti. Ve ona kapalı olmakla beraber öyle şeyler söyledi ki Kadriye bugün kendisinin Mükerreremin fevkalâde hoşuna gittiğini zannediyor.

Evet vâkıâ o gece balonun sonlarına doğru hemen, hemen ihtiyar İngiliz kadınının elinden kurtulacak bir vaziyete düştü. Kadın ona öyle bir musallat oldu, öyle bir «yapıştı» ki, Kadriye onu mazur görüyor; (Elbette bu vaziyette bir kadından ayrılmaz!» diye düşünüyordu.

Kadriye, kendi güzelliğine emin ve bundan mağrur bir kız olduğu için, Mükerreremin kendisi dururken, İngiliz kadınıle sevişebileceğini zannetmediği için, onun Lady Salikok'la meşgul oluşunun farkına bile varmamıştı.

Çünkü yanlarında İngiliz kadını bulunmadığı zaman Mükerrerem her kendisini görüştü ve her yalnız kalışta kur etmiş ona hayranlığını ve adetâ aşkı göstermişti.

Ve Kadriye Lady Salikok'la onun a-

rasında münasebet olabileceğini bir an düşünmemişti.

Şimdi böyle bir kaza geçirdiği gün, onun «İngiliz karısı» yemek yemek için kendi masalarına gelmeyişi, kendisine geçmiş olsun demeyişi ona pek acı geliyor ve hayatında birinci defa olarak üzülüyordu.

Yemek bitmek üzere idi. Belkis, Aysel ve Emine dispanser müsameresi için giyinmek üzere sofradan kalkıp odalarına çıkmışlardı. Lady Salikok'da giyinmek üzere yerinden kalkmıştı.

Fakat daha yemekten evvel giyinmiş olan Kadriye, bugünkü heyecandan ve korkudan hâlâ şaşkın bir halde olan annesile, babasının arasında oturarak etrafı seyrediyordu.

Mükerrerem Alp sofrada yalnız kalmıca yerinden kalktı. Ve onların masasına geldi:

Sofraya gelir gelmez:

— Bizi çok korkuttunuz Kadriye hanım; diye söze başladı. Hepimize güzel bir sabah geçirttiniz.

Kadriye büyük bir alâkasızlık ile cevap verdi:

— Siz de olan şeyi duyduunuz mu?

— Duymak mı? Ne söylüyorsunuz.. yalnız duymak değil gördüm de; siz sahile çıktığınız zaman sizi ilk tebrik edenler arasında idim. Hatırlamayışınız çok tabiidir.

— Oh.. öyle mi? Hiç farkında değildim. Öyle bir zamanda mazur görülür değil mi? İnsan böyle bir kazadan kurtulursa ilk gördüğü insanlar annesi, babası, kardeşleri, akrabaları ve kendisini çok yakından alâkadar edenler oluyor... Herkesi birden farkedemiyor.

Fikri beyle karısı bu nazik «geçmiş olsun!» neden böyle küstahca bir cevapla mukabele ettiğini anlamıyorlar. Ve birbirlerine hayretle bakıyorlar.

(Arkası var)

Bostancıların pençesinde

—Marmarın taş ve mermer ocakları. İzmit ve Karadeniz sahillerinin bütün ormanları, emrin altındadır. Hiç bir masraf ve fedakârlıkta kaçınma. Buraya öyle âli bir saray inşa edilecek ki, bütün cihanda eşi, menendi bulunmayacak.

Denildi.
Melling, o ane kadar hayatında hissetmediği bir sevinç ile titredi. Çünkü, yer yüzünde ve şu büyük gök kubbenin altında bir tek benzeri olmayan Sarayburnu gibi bir yerde yapacağı bu muazzam eserle zekâ, zevk ve sanatının en muhteşem abidesini dikecekti. Şimdi Melling'in hayalinde yepyeni ve hududsuz bir ufuk açılmıştı. Odasına kapanmış, dirseklerini masasına da yamış, başını avuçlarının içine almış, dudaklarında tatlı ve mağrur bir tebessümle düşünüyordu. yapacağı o muazzam ve muhteşem abide, yavaş yavaş gözlerinin önünde canlanıyordu.

Hayalinde canlanan bu emsalsiz abidenin, tıpkı bir (serab) gibi titriyen manzarasına daha şimdiden kendisi de hayran kalıyor:

— Sanat varlığının kudretini temsil edecek olan bu binanın mücevher işleme altın anahtarını, padişaha bizzat ben takdim edeceğim.. ve ederken de: «Ey Haşmetpenah!.. Bu şahane eserin mükâfatı da şahane olmalıdır. İşte, hururunda hak dinini kabul ediyorum. Sen de beni damadlığa kabul et...» diyeceğim.

Diye söyleniyordu.

★

Melling, kendisini şeref ve şöhretin son şahikasına çıkaracak olan bu büyük eserin derhal hazırlığına başladı. Hergün, iki çifte bir kayık ile erken Sarayburnuna gidiyor.. yeni sarayın kurulacağı arsayı ölçüp biçiyor.. keşifler yapıyor.. notlar alıyor.. akşam kadar böylece çalıştıktan sonra, or talik kararırken gene kayığına biniyor.. Ortaköy sarayına avdet ediyordu.

Bir akşam gene böylece saraya dönerken, Beşiktaş ile Ortaköy arasında, Çırağan sarayının açıklarında üç çifte bir kayıkla karşılaştı. Bu kayıkta, bostancı kıyafetinde bir kaç nefer vardı.

Bostancı zabiti elbisesi giymiş olan bir adam, Melling'in kayıklarına selamladı:

— Hey!.. Nereden gelip, nereye gidersiniz?

Kayıklarından biri, cevap verdi:

— Topkapı sarayından geliriz. Hatice Sultan sarayına gideriz.

Bostancı zabiti, tekrar bağırdı:

— Kayıkta kim var?..

— Mimar Çelebi.

— Ne malum?..

— İşte.. cenabisi burada. Buyur, tahkik et.

— Hele eğlenin. (1) Bir yol, tahkik edelim.

Birkaç kürek darbesiyle, bostancıların kayığı Melling'in iki çiftesine yanaştı.

Melling, kendisine çevrilmiş olan nazarları görür görmez, içinde bir korku uyanmaya başladı.

Bostancı zabiti, haşın bir tavırla Melling'i gözden geçirdi:

— Bu adam, tanıdık değil. Kulluğa kadar götürüp tahkik etmek gerek.

Dedi. Ve sonra, bostancılarına emir verdi:

— Tez, Çelebiyi alın. kayığın da küreklerini alın. Peşimize bağlayın.

Bu emir o kadar süratle ifa edildi ki, bostancıların elleri üzerinde bir tüy gibi havalanan Melling, kendisini üç çiftinin içinde bulduğu zaman hayret ve korkudan, adeta taş kesilmişti.

★

Melling o geceyi nerede ve nasıl geçirdi?.. Bunu, bilmiyoruz.

Fakat ertesi gün, onun Galatada Voyvada caddesinde, şimdi çifte merdivenle çıkılan sokağın yokuşunu tırmanırken görüyoruz.

(1) Durun.

Melling bu yokuşa tırmandı. İki katlı ve taş cephele bir binanın önünde durarak demir kapının tunc tokmağını çaldı. Kapıyı açan kıranta uşağa, yorgun bir sesle:

— Mösyö Kofer uyardı mı?..

Diye mırıldandı.

Uşak, Melling'i tanıyordu... Hürmetle eğilerek cevap verdi:

— Buyurun Mösyö Melling.. efen dim, kahvaltı ediyor. Arzu buyurursanız, bir takım da size getireyim.

Diye geri çekildi. Geçmesi için Mellinge yol verdi.

O evde ikamet eden Mösyö Kofer, o devirde Fransanın ve hatta bütün Avrupanın en yüksek bir mimarı üstadı idi. Fransa sefiri (Kont dö Şuvazel) tarafından sureti mahsusada İstanbul'a davet edilmişti.

Mösyö Kofer, meslektaşını büyük bir neşe ve iltifat ile karşıladı.

— Azizim Melling.. üç şişe halis Bor do şarabı üzerine yemin ederim ki, şu saatte henüz kahvaltı etmemiş bulunuyorsunuz. Lütfen şuraya, karşıma oturunuz... Marsel!.. Çabuk, bir takım daha getir.

Diye, bağırmağa başladı.

Melling, uvkusuz ve yorgun gibi görünüyordu. Sandalyeye bile güç oturdu. Dudaklarında, zorla gülenlere mahsus sahte bir tebessüm vardı:

— Hakikaten iyi keşfettiniz, muhterem üstad... Karnım, cidden aç.

Diye, mırıldandı.

(Arkası var)

Çocuk terbiyesi

(Baştarafı 7 nci sayfada)

buyle oldu. Ve bu yüzden, «İnsanın teşekkülü» hâdisesi nesilden nesile, yavaş yavaş esas şeklini kaybetti. Meselenin ruhu işte burada...

Çocuk, göstermediği zamanlar bile aktif bir ruhi hayata sahiptir. Göstermemesinin sebebi onu tahakkuk ettirmenin güçlüğünü gizlice ve uzun zaman yenmeye ulaştırmasındandır. Bu telâkki mühim bir hakikati gözümü zün önüne seriyor:

Karanlıkta, kapalı kalmış bir ruh ışığa çıkıyor, doğuyor. Fakat bu yeni muhitte önüne sonsuz kudreti ile bir başkası dikiliyor. Ve onu pençesinin içine kısıvrak alıyor. Bu muhitte, insanın teşekkülü denen o harikulâde vak'ayı lâyıkile karşılamak için hiç bir hazırlık yapılmamıştır. Kimse bu hâdisenin farkında bile değildir. Kimse onu beklemeyiz. Onun için ne bir himaye, ne bir yardım hazırlanmıştır.

Bilâkis herşey ona bir engeldir.

Teşekkül eden çocuk; muhiti içinde yaşamaya mecbur olan «ruhlu bir rüşeym» dir. Hikmi rüşeym nasıl kendine mahsus bir muhite, anne kucağına muhtac ise; ruhi rüşeym de her şeyin kendine kucağına açacağı, her şeyin sevgiden canlılık ve sıcaklığı aldığı bir harici muhite muhtacdır.

Bu hakikati anladığı gün büyük; çocuğa karşı vaziyetini değiştirmeye mecbur olacaktır. Çocuğun hüviyeti, teşekkül devresindeki ruhi rüşeym; bize yeni yeni mes'uliyetler yüklemektedir. Yalnız maddi itinalarla sarıp sevdiğimiz ve ellerimizin arasında oyuncak gibi okşadığımız bu körpe vücudun hürmet edilmesi lâzımgelen bir cephesi de vardır.

«Teşekkül» hâdisesi; gizli yorgunluklar bahasına meydana gelir. Bu yaratıcı gayretin etrafını kaplayan şeyler bu güne kadar meçhul bir dram olarak kalmıştır. İnsanlık tarihinde boş kalan sayfa bu sayfadır. Hiç kimse; hayat sahasına henüz gelmemiş, fakat az sonra gelecek ve kumandasile hareket - sizleri harekete ve disipline kavuşturacak olan iradenin bu ağır ve yorucu

Marsel, takımları masanın üzerine sıralarken, Mösyö Kofer, Melling'i dik katle gözden geçiriyor.. ve soruyordu:

— Yorgun görünüyorsunuz, dostum. Galiba bu geceyi, enfes bir lâvantın dilberinin hararetini hissederek geçirdiniz.

Melling, açlığının derecesini gösteren bir iştiha ile yemekte devam ederek cevap veriyordu:

— Evet, üstad.. onun gibi bir şey...

— Eh.. gençlik... Maamafih, İstanbul bu saf ve berrak semasında öyle bir sihir ve füsun.. parlak güneşinde öyle gizli bir ateş var ki, ihtiyarları bile gençleştiriyor... Fakat, üstünüz başınız toz içinde.. adeta, yerlerde yuvarlanmış benziyorsunuz... Sakın, dildandemir olan lâvantın dilberi ile aşkınızın tam kıvama geldiği zaman, kocasının başkına uğrayarak bir dolaba hapsedilmiş oluyasınız.

— İyi buldunuz, üstad.. ona benzer birşey oldu... Lâkin bu tereyağı o kadar nefis ki.. tamamile süt kokuyor.

— Hakınız var... İstanbul sütçüleri, sütlere su katmayı henüz bilmedikleri için burada halis süt içmek ve saf tereyağı yemek bahtiyarlığına nail oluyorsunuz... Saçlarınız o kadar karışmış ki... Eğer aldanmıyorsam, iyi bir banyoya şidetle ihtiyacınız var.

— Bu ayva reçeliniz de pek nefis üstad.

(Arkası var)

Marsel, takımları masanın üzerine sıralarken, Mösyö Kofer, Melling'i dik katle gözden geçiriyor.. ve soruyordu:

— Yorgun görünüyorsunuz, dostum. Galiba bu geceyi, enfes bir lâvantın dilberinin hararetini hissederek geçirdiniz.

Melling, açlığının derecesini gösteren bir iştiha ile yemekte devam ederek cevap veriyordu:

— Evet, üstad.. onun gibi bir şey...

— Eh.. gençlik... Maamafih, İstanbul bu saf ve berrak semasında öyle bir sihir ve füsun.. parlak güneşinde öyle gizli bir ateş var ki, ihtiyarları bile gençleştiriyor... Fakat, üstünüz başınız toz içinde.. adeta, yerlerde yuvarlanmış benziyorsunuz... Sakın, dildandemir olan lâvantın dilberi ile aşkınızın tam kıvama geldiği zaman, kocasının başkına uğrayarak bir dolaba hapsedilmiş oluyasınız.

— İyi buldunuz, üstad.. ona benzer birşey oldu... Lâkin bu tereyağı o kadar nefis ki.. tamamile süt kokuyor.

— Hakınız var... İstanbul sütçüleri, sütlere su katmayı henüz bilmedikleri için burada halis süt içmek ve saf tereyağı yemek bahtiyarlığına nail oluyorsunuz... Saçlarınız o kadar karışmış ki... Eğer aldanmıyorsam, iyi bir banyoya şidetle ihtiyacınız var.

— Bu ayva reçeliniz de pek nefis üstad.

(Arkası var)

Marsel, takımları masanın üzerine sıralarken, Mösyö Kofer, Melling'i dik katle gözden geçiriyor.. ve soruyordu:

— Yorgun görünüyorsunuz, dostum. Galiba bu geceyi, enfes bir lâvantın dilberinin hararetini hissederek geçirdiniz.

Melling, açlığının derecesini gösteren bir iştiha ile yemekte devam ederek cevap veriyordu:

— Evet, üstad.. onun gibi bir şey...

— Eh.. gençlik... Maamafih, İstanbul bu saf ve berrak semasında öyle bir sihir ve füsun.. parlak güneşinde öyle gizli bir ateş var ki, ihtiyarları bile gençleştiriyor... Fakat, üstünüz başınız toz içinde.. adeta, yerlerde yuvarlanmış benziyorsunuz... Sakın, dildandemir olan lâvantın dilberi ile aşkınızın tam kıvama geldiği zaman, kocasının başkına uğrayarak bir dolaba hapsedilmiş oluyasınız.

— İyi buldunuz, üstad.. ona benzer birşey oldu... Lâkin bu tereyağı o kadar nefis ki.. tamamile süt kokuyor.

— Hakınız var... İstanbul sütçüleri, sütlere su katmayı henüz bilmedikleri için burada halis süt içmek ve saf tereyağı yemek bahtiyarlığına nail oluyorsunuz... Saçlarınız o kadar karışmış ki... Eğer aldanmıyorsam, iyi bir banyoya şidetle ihtiyacınız var.

— Bu ayva reçeliniz de pek nefis üstad.

(Arkası var)

Marsel, takımları masanın üzerine sıralarken, Mösyö Kofer, Melling'i dik katle gözden geçiriyor.. ve soruyordu:

— Yorgun görünüyorsunuz, dostum. Galiba bu geceyi, enfes bir lâvantın dilberinin hararetini hissederek geçirdiniz.

Melling, açlığının derecesini gösteren bir iştiha ile yemekte devam ederek cevap veriyordu:

— Evet, üstad.. onun gibi bir şey...

— Eh.. gençlik... Maamafih, İstanbul bu saf ve berrak semasında öyle bir sihir ve füsun.. parlak güneşinde öyle gizli bir ateş var ki, ihtiyarları bile gençleştiriyor... Fakat, üstünüz başınız toz içinde.. adeta, yerlerde yuvarlanmış benziyorsunuz... Sakın, dildandemir olan lâvantın dilberi ile aşkınızın tam kıvama geldiği zaman, kocasının başkına uğrayarak bir dolaba hapsedilmiş oluyasınız.

— İyi buldunuz, üstad.. ona benzer birşey oldu... Lâkin bu tereyağı o kadar nefis ki.. tamamile süt kokuyor.

— Hakınız var... İstanbul sütçüleri, sütlere su katmayı henüz bilmedikleri için burada halis süt içmek ve saf tereyağı yemek bahtiyarlığına nail oluyorsunuz... Saçlarınız o kadar karışmış ki... Eğer aldanmıyorsam, iyi bir banyoya şidetle ihtiyacınız var.

— Bu ayva reçeliniz de pek nefis üstad.

(Arkası var)

Marsel, takımları masanın üzerine sıralarken, Mösyö Kofer, Melling'i dik katle gözden geçiriyor.. ve soruyordu:

— Yorgun görünüyorsunuz, dostum. Galiba bu geceyi, enfes bir lâvantın dilberinin hararetini hissederek geçirdiniz.

Melling, açlığının derecesini gösteren bir iştiha ile yemekte devam ederek cevap veriyordu:

— Evet, üstad.. onun gibi bir şey...

— Eh.. gençlik... Maamafih, İstanbul bu saf ve berrak semasında öyle bir sihir ve füsun.. parlak güneşinde öyle gizli bir ateş var ki, ihtiyarları bile gençleştiriyor... Fakat, üstünüz başınız toz içinde.. adeta, yerlerde yuvarlanmış benziyorsunuz... Sakın, dildandemir olan lâvantın dilberi ile aşkınızın tam kıvama geldiği zaman, kocasının başkına uğrayarak bir dolaba hapsedilmiş oluyasınız.

— İyi buldunuz, üstad.. ona benzer birşey oldu... Lâkin bu tereyağı o kadar nefis ki.. tamamile süt kokuyor.

— Hakınız var... İstanbul sütçüleri, sütlere su katmayı henüz bilmedikleri için burada halis süt içmek ve saf tereyağı yemek bahtiyarlığına nail oluyorsunuz... Saçlarınız o kadar karışmış ki... Eğer aldanmıyorsam, iyi bir banyoya şidetle ihtiyacınız var.

— Bu ayva reçeliniz de pek nefis üstad.

(Arkası var)

KARA KULE

17 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratisslaw'ın hatıraları: 25

Türkçeye çeviren: Süreyya Dömen

At meydanı

Bu dahilî merdivenle sütunun aşağısından yukarısına kadar çıkabilmektedir. (1)

Haşmetlü imparatorumuzun İstanbul'a gönderdiği elçisinin ve maiyeti nin ikametine tahsis olunan konağın karşısına yükselen sütun ise, kaidesi ve başlığı hariç olmak üzere sekiz parça kızıl mermer blokundan müteşekkilidir. (2) Bu mermerler birbirine öyle san'atkârene yerleştirilmiştir ki ilk bakışta bu sütun bir parça gibi görünür. Hakikaten alelade kimseler bunun böyle olduğunu sanırlar. Çünkü bir blokun öteki bloklarla birleştiği ek yerleri çizgileri aşağıdan sütüne bakan halkın gözlerinden gizlenmiştir. Şu halde bu âbide -kaidesi ve başlığı müstesna- defne dah çelenklerle süslenmiş bulunmaktadır. Bu sütunda, sık sık vukua gelen zelzeleler neticesi olarak çatlaklar ve yarıklar husule gelmiş olduğundan âbidenin yıkılmasını önlemek için demir kenet ve çemberler kullanılmıştır.

Hikâye edildiğine göre en önce bu sütunun tepesinde Apollon'un heykeli bulunuyormuş. Bilâhare Bizans imparatorlarından (Constantine)in ve en son da imparator (Theodosius)un heykelleri konulmuş ise de sütunun yüksekliği, şiddetli rüzgârlar veyahud harekâtı arzıye yüzünden bütün bu heykeller süpürülüp gitmiştir

★

İstanbulda vaşak, yabani kedi, aslan, kaplan ayı gibi çeşid çeşid vahşi hayvanlar da gördük. Bunlar o kadar ehlileştirilmişlerdi ki şehir içinde zincir veya iplere bağ oldukları halde aşağı yukarı doluşturılıyorlardı. Bu hayvanlardan başka evvelce hiç görmediğimiz zahifeler, türlü türlü, renk renk kuşlardan başka muhtelif oyunlar oynayan ve hünerler yapan eşekler, atlar, katırlar ve başka hayvanlar da gördük ki bütün bunlar Türklerin (At meydanı) dedikleri (Hipodrom)da teşhir olunuyorlardı.

Bu meydanın bir yerinde kılıç talimleri, ötede okla nişancılık yapanlar görülür, beride yağlanmış ve bir deri den giymiş pehlivanlar, birbirine meydan okuyarak ve güreşerek kendilerine birkaç akçe verenleri eğlendirirler.

Biz, İstanbuldaki gezilerimizde Türklerin dini itikadları alelakadar bir hareket gördük: Bir hristiyan, fakir bir Rum kafes içinde bir miktar saka kuşu satıyordu. Bunu gören bir Türk, bu adama ileriyerek kuşların hepsini satın aldı ve kafesten bir kuş çıkararak tuhaf tuhaf kuşa baktıktan ve bir şeyler mırıldandıktan sonra kuşu avucunun ortasına koydu ve (Al-lah!) diye bağırarak kuşu salıverdi. Öteki kuşları da aynı hareketle kafesten çıkararak azad etti. Bu adam böyle yapmakla Tanrının ve peygamberi Muhammedin hoşnudisini kazanmış ve bu kuşları mahpesten kurtararak tekrar onları hürriyete kavuşturmuş ol-

(1) Müellifin gördüğü bu sütun bugün mevcut değildir. Bizanslılar zamanında İstanbul'un yedinci tepesi olan (Avrat pazarı) tepesinde Arcadius meydanı denilen bir meydan vardı. İşte bu meydanın ortasında dahilen döne döne 233 basamak taş merdivenle çıkılan ve 56 küçük pencereden ışık alan bir sütun vardı ki 401 tarihinde imparator Arcadius tarafından dikilmiş ve üzerine de kendi heykeli konulmuştu. Bu âbide 1685 tarihine kadar mevcudiyetini muhafaza edebilmiş ve fakat tehlikeli bir duruma girdiğinden yıktırılması lâzım gelmiştir.

Mütercim

(2) Müellifin o vakitler gördüğü bu kızıl porfir bloklardan ikisini biz, bugün görmemekteyiz. Çünkü âbideyi tahkim için 1701 senesinde ve sultan Mustafa zamanında, kaidesine örülen kalın taş duvar aşağıdaki bloklardan ikisini içine almış bulunmaktadır.

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

Mütercim

masının bir gün mükâfatını göreceğini ümit etmekte bulunmuş idi.

İstanbul sokaklarındaki müşahade - lerimizden biri de bir takım yeşil kuşlara hünerler öğretilmiş bulunması idi: Kafesten çıkarılan bu kuşlardan biri uzakça bir mesafeden bir kimseni kaldırıncaya hemen oraya uçuyor ve eğer o adamın elinde akçe varsa onu alıp sahibine getiriyor ve bu hareketine mukabil sahibinden bir (tane) veya bir tohum alıyor ve tekrar kafese sokuluyordu. Aynı hareketi öteki kuşlar da birer birer yapıyorlardı. Bir gün bir Türkte böyle kuşlardan on beş kadar vardı ve o gün biz bu kuşlar yüzünden bir hayli akçeden çıkmıştık.

Bizim memlekette olduğu gibi burada da bir takım şahıslar bu gibi hilelerle halkı aldatarak para kazanırlar.

★

Bu geniş meydana -yani Atmeydanında- imparatorumuzla Osmanlı hükümdarı arasında sulh ve müsalemetin devam ettiği müddette ve havaların da iyi ve müsaid bulunduğu Cuma günlerindeki müslümanların elbise ve topuklara kadar uzanan çakır giyinmiş, gayet zarif kılıçlar kuşanmış ve bunların hepsinin bekinde üzerlerinde çok kıymetli fakir takımları bulunan son derece güzel atlara binmiş saraya mensup sekiz- dokuz yüz Türk genci toplanırlardı. Bu delikanlılar ya atlarına rakiben veya onları yederek meydana gelirler.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Mevsim fiyevrleri

Büyüklerde ve küçüklerde devam dıpuruyor. Bir kısmı soğuk algınlığından diğer kısmı da mide ve barsak bozukluklarından ıleri geliyor. Ateş iki üç gün sürüyor. Hafif bir müshil ile tedaviye başlamak muvafıktır. Üç gün kadar perhize devam etmek lâzımdır. Ateş devam ettiği müddette süt, yoğurt ve mahallebi gibi şeyler yedilmemelidir. Daha ziyade çay, hoşab, komposto suyu, limonata ve nişaste peltesi, pirinç suyu gibi şeyler yedirmelidir. Bunlar barsaklarda tefessühe mâni olurlar. Mide ve barsakların bozuk olduğu zamanlarda bilhassa küçüklerde süt, yoğurt gibi şeyler vermek caz değildir. Çünkü tahammür ve tefessüh artırılır. İlaç olarak piramidon pek iyi gelir. Miktarını tayin tabii doktorlara aiddir. Ateş esasında vücudü kolonyalı soğuk su ile friksiyon yapmak muvafıktır.

★

Bazı okuyucuların mektublarına ad - res yazmayı unutuyorlar. Ve bittabi cevabsız kalıyorlar. Gerek cevap pulu yollanmasın, gerek adres yazılmasının ihmal edilmemesi lâzımdır.

Cevap isteyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Asaf), Eminönünde: (Necati Ahmed), Aksarayda: (Sarım), Alendarda: (Sırrı Asım), Bayazıdda: (Belkis), Fatihbe: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübe: (Eylübsultan).

Beoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Dalrede: (Güneş), Taksimde: (Limonçyan), Pangaltıda: (Nargileçyan), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşta: (Vidin).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalarcıkiler:
Kadıköyünde: (Hüsnü, Rıfat), Üskü - darda: (Selmiye), Sarıyerde: (Nuri), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Mütercim

«Son Posta» nun tefrikanı: 4

Bursayı iki gün idare eden eşkiya

Püskülsüz İsmailin maceraları

Yazan: Ziya Şakir

Püskülsüz İsmailin peşinde

Ertesi sabah, evime bir adam geldi. Bu, bizim Edirne muhasarası arkadaşlarından, (Bombacı Habib) idi. (1).

Edirne muhasarasında bir aralık taburlardan adetâ (fedai) gibi beş on nefer seçilmiş. Bunlara bombacılık öğretilmişti. Bunların arasında Habib de bulunuyordu. Ve yaptığımız bomba talimlerinde, cidden cesaret gösteriyordu. Bölüklerimiz ayrı olmakla beraber bu vesile ile ahbab olmuştuk. Talimler haricinde de birbirimize rastgeldikçe, ayak üzerinde tatlı tatlı konuşuyorduk.

Bu cesur ve terbiyeli delikanlıyı karşımda görünce memnun oldum.

— Hayrola, Habib.. yoksa, benimle bir işin mi var?.

Diye, sordum.

Habib, ezile büzüle cevap verdi:

— Sizden bir ricam var.

— Nedir?

— Şu, bizim püskülsüzü maiyetinize alsanız...

Derhal, Halim bey ve Bahaeddin efendi ile dükkân muhavereyi hatırladım. Fakat Habibe renk vermiyerek, bu ismi ilk defa işitmiş gibi davran-dım.

— Püskülsüz kim?

— Bizim arkadaşlardan.. Püskülsüz İsmail.. Sizden iyi olmasın, çok iyi bir delikanlıdır... Asker kaçaklarının hepsini bilir. İstedığınız adamı, ağaçtan kopmuş taze armud gibi, alınca size getirir.

Kısa bir düşünce geçirdim. Suallerime devam ettim.

— Sakın kendisi de bir asker kaçağı olmasın?

Habib, mahcubane bir telâş gösterdi:

— İyi bilmiyorum amma.. ihtimaldir.

Dedi.

Artık, Habibe karşı iyi bir rol oynamak zamanı gelmişti. Şöylece mukabele ettim:

— Habib! Elimden gelen bir iş olursa, seni kırmak istemem... Evvvelâ sana şunu söyleyeyim ki, istediğim bir askeri maiyetime almak salâhiyetine malik değilim. Ancak, şana bir akıl öğretebilirim... Bu (Püskülsüz) denilen arkadaşın, doğruca şubeye müracaat etsin. Evvelâ, pürüzlü bir iş varsa, düzeltsin, ondan sonra bana gel-sin. Selim beye rica ederiz. Belki kendisini inzibat efradı arasına alabilir.

Habib, derin derin içini çekti:

— Pekâlâ.. öyle yapsın.

Diyerek çıkıp gitti ... Fakat çok iyi anladım ki, öğrettiğim akıl, onu tatmin etmemiş.. hattâ hoşuna da gitmemişti.

Ben, kurnazlık etmek istemiş.. Püskülsüzü, kendi kendine bir pusuya düşürmek istemiştin. Çünkü, bu adam, yaşı itibarıyla ikmal efradı meyanına dahildi. Şubeye müracaat eder etmez, derhal kimbilir nereye sevkedilecek.. Halim bey ile Ahmed efendinin o kadar ehemmiyet verdikleri Püskülsüz, başımıza bir iş açmadan, Bursayı terk edip gidecekti.

Fakat.. Habibin, biraz asıkça bir suratla çıkıp gitmesi, nazarı dikkatimi celbetmişti. Hattâ, Edirne ahbablık ettiğim bu dürüst ve terbiyeli delikanlının, Püskülsüz gibi iyi not verilmiyen bir adama şefaata etmesi, hoşuma gitmemişti.

Ne kadar garibtir ki, debboya gittiğim zaman elimde bir künye defteri verilmişti. Bu künyelerin altında:

(İşbu efrad, seferberlik davetine icabet etmemişlerdir. Kendilerinin serileri derdestile, şubemize teslimi...)

Diye, kat'i bir emir bulunuyordu ...

Ve künyelerin üçüncüsünü de, Püskülsüz İsmailin ismi teşkil ediyordu.

E'imdeki emir mucibince, artık Püskülsüz İsmail ile resmen karşılaşmak zamanı gelmişti. Fakat, Koko mesele-

(1) Şimdi, Bursada, Saman pazarında kahvecilik ediyormuş.

sinde bedavadan kazandığımız sökseyi kaybetmemek için, çok ihtiyatlı bulunmak elzemdi.

Derhal Halim beyi çağırttım:

— Geçen gün, siz bana Püskülsüz İsmail hakkında malûmat veriyordunuz. Söz, yarıda kaldı. Bu adam hakkında, bildiklerinizi anlatır mısınız? Dedim.

Halim bey, bu yazıların başında hülâsa ettiğim vak'aların uzun tafsilât ile nakletti:

— Püskülsüzün görünüşüne aldandımamaldır. Bu adam, eğer iyi idare edilmezse, bizi çok uğraştırır.

Diye, sözlerine hitam verdi.

Püskülsüzü iyi idare etmek, onun yakasından tutunca evvelâ şubeye, sonra da sevkiyata teslim etmekti. Onun için Halim beye emir verdim:

— Siz, Bursalısınız. Ne de olsa, birbirinizi tanırırsınız. Püskülsüze git.

Tatlılıkla onu al getir.

Dedim.

Halim bey, mânalı bir tebessümle gülümsedi:

— Püskülsüz, tatlılıkla gelmez amma.. mademki emir veriyorsunuz. Gideyim.

Diye, cevap verdi.

O gün Halim beyi akşama kadar göremedim. Tabiidir ki, epeyce merak ettim. Akşam, daireden avdet ederken, Hisar yokuşunda rastgeldim.

Halim bey, çok yorgun görünüyordu. İri vücudunu iki tarafa çalkaya çalka-

ya, yokuştan çıkmıya çalışıyordu. Fakat yanında, hiç kimse bulunmuyordu. Karşılaştığımız zaman sordum:

— Nerede idiniz, Halim Bey?..Hani Püskülsüz?..

O, alındaki terleri silerek cevap verdi:

— Dolaşmadığım yer kalmadı. Onu, bir türlü bulmadım. Kimbilir, hangi deliğe sokulmuştur.

Halim Bey, çok namuslu ve ciddî bir arkadaş olduğu için onun, yalan söylediğine ve hemşerilik gayretine Püskülsüz İsmaille müsamaha gösterdiğine zerre kadar ihtimal veremedim. Onun için bu cevap karşısında bir kaç dakika düşünerek:

— Anlaşıldı... Dedğiniz gibi, bu adamla hakikaten uğraşacağız. Gidiniz, istirahat ediniz.

Dedim.

★

Hisar yokuşunu inerken düşünüyordum.

Evet, uğraşacağız. Fakat hangi kuvvetle?..

Kendisi ile temas etmek istediğimizin daha ilk günü, en güvendiğim bir arkadaş, sabahtan akşama kadar felce uğratan, ve kendisini her yerde meharretle saklamaya muvaffak olan bu becerikli adamla uğraşabilmek için, hangi vasıtaya müracaat edecektim?.. Halim Beyle Bahattin Efendiye mi, yoksa bizim babacılara mı?..

(Arkası var)

Son Posta S P O R

Güreş federasyonunun yeni faaliyet programı

Tesbit edilen programa göre Avrupa serbest güreş müsabakalarına ve olimpiyatlara iştirak edeceğiz

Güreş Federasyonu teknik komitesi bir senelik faaliyet için bir program hazırlamış ve bunu alâkalı mntakalara tamim etmiştir.

Spor faaliyeti için ilk adımı atmış olan Güreş Federasyonunun bu şekilde programlı bir yol tutmuş olması, ötedenberi arzu ettiğimiz mühim bir nokta idi. Federasyonun neşrettiği programa ayak uydurmak suretiyle hem mntakalar, hem de sporcular bir mevsim içinde ne gibi müsabakalar yapacaklarını bilecekleri içindir ki, her federasyonun «spor faaliyeti listesi» ni vaktile hazırlamasını temenni ederiz.

Güreş Federasyonunun hazırladığı faaliyet listesini aynen aşağıda yazıyoruz:

Temmuz: İstirahat.

Ağustos: Serbest güreş bölge ve grup birincilikleri, İstanbul, İzmir, Ankara bölgeleri arasında fuar müsabakaları.

Eylül: Serbest güreş Türkiye birincilikleri ve Avrupa güreş birinciliklerine iştirak edecek takımın seçilmesi.

Birinciteşrin: 1939 Avrupa serbest güreş birinciliklerine iştirak.

İkinciteşrin: İstirahat.

Birincikânun: Balkan güreş birincilikleri müsabakaları.

İkincikânun: Monitörler ve hakemler için kurslar.

Şubat: İstirahat.

Mart: Türkiyeye celbedilecek en iyi bir takımın teması.

Nisan: Greko-Rumen bölge birincilik müsabakaları.

Mayıs: Edirne - Kırkpınar Türkiye başpehlivanlık müsabakaları ve Greko-Rumen Türkiye güreş birincilikleri müsabakaları.

Haziran: Olimpiyad seçme müsabakaları ve Olimpiyat hazırlıkları.

Yüksek hakem komitesi talimatnamesi

Beden terbiyesi müdürlüğü, yüksek hakem komitesi için bir talimatname hazırlamıştır.

Bu talimatname umumî hükümler, hâkem komitesinin vazife ve salâhiyeti hâkemlerde aranacak vasıflar, hakemlik dereceleri, hakemlere verilecek cezalar, ve muvakkat hükümler olarak tesbit edilmiştir.

Yapılan talimatnameye nazaran futbol işlerinde hakem komitesi büyük bir salâhiyet sahibi olacaktır. Hâkemler de derecelerine göre üç sınıfa ayrılacak ve talimatname ahkâmı da bir Eylül'den itibaren İstanbul, Ankara, İzmir mntakalarında tatbik edilecektir.

Diğer mntakalarda bu faaliyet 940 senesinde başlamış olacaktır.

Dün yelken yarışlarında denizcilerimiz birkaç birincilik kazandılar

Dünkü yarışlardan bir görünüşü

Moda denizcilik klübünün hazırladığı yelken yarışlarına dün sabah ve akşam Moda koyunda devam edilmiştir.

Aynı rota üzerinden ve aynı tekneler arasında yapılan yarışlara sabah ve öğleden sonra devam edilmiştir.

Birinci müsabaka Star Boot yarışları olarak yapılmıştır. Harun ile Romanyalı arasında bir çekişme ile başlayan yarış nihayete kadar böyle devam etmiştir ve Harun ufak bir farkla Romanyalıyı mağlûb etmiştir.

Üçüncülüğü Feyyaz - Bürhan, dördüncülüğü Romanyalılar almışlardır.

Şarpi yarışları

Bu yarış Romanyalılardan iki, bizden yalnız bir tekne iştirak etti.

Suları ve rüzgârı iyi bir şekilde hesaplayan Şeref Rumenleri mağlûb ederek birinci oldu. Rumen Celest ikinci, Rumen Simenesku üçüncü oldular.

Akşamüstü de yarışlara devam edildi.

Şarpi yarışları

Bu yarış aynı sınıf tekte ve aynı rota üzerinde yapıldı. İki Rumen ve iki Türk tekneleri arasında yapılan bu yarışta Nejad bütün rakiblerini mağlûb ederek birinci, Şeref ikinci oldu. Romanyalı Simenesku şamandırayı ters bir hareketle döndüğünden devrilmiş ve yarış harici olmuştur.

Star Boot yarışları

Bu yarış günün en heyecanlı yarışı idi. Yarış baştan sona kadar ciddî bir mücadele halinde geçmiş ve Bürhan - Feyyaz birinci, Rumenler ikinci ve üçüncü oldular.

Romanyalılar bu yarışa itiraz ettiklerinden kat'i netice alınamamış ve uzun münaakaşalardan sonra karar bugüne kalmıştır.

Yelken yarışlarına bugün öğleden sonra devam edilecektir.

Balkan bisiklet müsabakalarına giriyoruz

Balkan bisiklet şampiyonasına iştirak edecek bisiklet takımı sekiz kişiden mürekkep olarak 24 Ağustosta yapılacak müsabakalara yakında hareket edeceklerdir.

Bir amele makineyi yağlarken yaralandı

Heybeliadada oturan ve Salkımsöğüt Telgraf, Telefon fabrikasında çalışan emektar işçilerden Ali Kadri makineyi yağlarken Transmisyon makinesine kendini kaptırması, vücudunun muhtelif yerleri ezilmiştir. Yaralı berayı tedavi Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 - İziniz.
- 2 - Mevsim meyvalarından biri - Güzel bir çiçek.
- 3 - Camdan su kabı - Memnun.
- 4 - ..... gözlere bak gözlere.. bu şarkı güftesinin başı...
- 5 - O olmasa ne insan yaşar, ne nebat, ne hayvan.
- 6 - İnanm cem'i.
- 7 - Mısır - Bağlılık.
- 8 - «Siz» in müfredi - Kudret.
- 9 - İlahın müennesi - Şehirlerin etrafındaki duvarlar.
- 10 - Birinin aleyhinde söylemek - Yas

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli.....

- 1 - Tasa - Dere
- 2 - Anı - Do - Nar
- 3 - Da - Kaya - Fa.
- 4 - I - S - La - D - T
- 5 - Yay - Dal.
- 6 - Elâ - Oya.
- 7 - P-I-M-I-D
- 8 - Ay-Taka-Se
- 9 - Raz-La-Ser
- 10 - Azar - Hile.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

SALI 1/8/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: 1 - ..... - Hüz zam şarkı: Hatırında kalsın. 3 - ..... - Hüz zam şarkı: Tazelendi tabi âlem. 4 - ..... - Taksim. 5 - Rakım - Hüz zam şarkı: Aşkın bana bir gizli elem oldu. 6 - ..... - Gülzar türküsü: Aşkımızda düğüm var. 7 - Halk türküsü: Bugün ayın on dördü. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 19: Program. 19.06: Müzik (Hafif müzik - Pl.) 19.30: Türk müziği (Halk şarhlarından örnekler.) 19.45: Türk müziği (Karışık program.) 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk müziği (Klasik program.) 21.30: Konuşma (Verem hakkında - Doktor: Muht. Tümerkan tarafın - dan.) 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik (Bir solist - Pl.) 22: Müzik (Alda operasının bir kısmı - Takdim eden: Halil Bedi Yönetken.) 23: Son ajans haberleri, ziraat, es-ham, tabvîlât, kambyo - nuktat borsası (fiat.) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55-24: Yarınki program.

Satılık Çam Tomruğu

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden:

- 1 — Yalakuzu bölgesi kat'iyatından Eskipazarda istasyonda istifte mevcut «679» aded muadili «528» metre mikâb «468» desimetre mikâb çam tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.
- 2 — Tomrukların ayrıca baş kesme pa'yları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
- 3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde, Ankara, İstanbul Orman Çevirge Müdürlüklerinde ve Karabükte Devlet Orman İşletmesi revir Amirliğinde görülebilir.
- 4 — Tomrukların muhammen bedeli «13» lira «65» kuruştur.
- 5 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesile 12/8/939 günü saat «11 de Karabükteki revir merkezine müracaatları. «5649»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — 14/VII/939 tarihinde yapılan müzayedede 45 bin kilo hurda çuval için teklif olunan fiat haddi lâyık görülmediğinden arttırma müddeti uzatılmıştır.
- II — Arttırma 11/VIII/939 Cuma günü saat 16.30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.
- III — Mallar hergün idaremizin Paşabahçe ispirto fabrikasında görülebilir.
- IV — İstekliler % 15 miktarındaki gü venme parasile arttırma için tayin olunan gün ve saatte mezkûr komisyona gelmeleri. (5749)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

- 1 — Tahmin edilen bedeli «43.200» lira olan «36.000» metre erat yazlık beyaz elbiselik kumaş, 17/Ağustos/939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İlk teminatı «3240» lira olup şartnamesi hergün komisyondan «216» kuruş bedel mukabilinde alınabilir.
- 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilined tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. «5570»

Sihhat ve içtimai Muavenet Vekâletinden

- Vekâletimiz merkez kadrosunda biri 250 diğeri 200 lira ücretli iki mütercim-hik, 250 lira ücretli bir mimarlık ve 125 lira ücretli bir kütüphane memurluğu münhaldir.
- Mütercimlerin fransızca ve almanca lisanlarından birine kuvvetli bir surette vukufu, kütüphane memurunun da fransızcaya aşına olması şarttır.
- Bu vazifelere talib olanların evrakı müsbetlerle Vekâlet Sicil ve Memurlar Müdürlüğüne bizzat veya Vekâlete istida ile müracaatları. (5690)

“Zevcim Gözlerine
inanmıyordu,
ve 10 yaş daha genç
göründüğümü
söylüyordu

İŞTE BÖYLEGE MEFTUN OLMUŞTU.

Zevcim «Bu adeta bir harika» diye söylenmekten kendisini alamıyordu. Ancak: İki ay kadar oluyor. Alınmda, gözlerle ağzımın etrafında buruşukluklarım vardı. Filhakika yaşımda epeyce ilerlemişti. Bugün bütün dostlarım şeffaf ve yu muşak tenimi ve bir genç kızinki gibi taze ve nermin cildimi takdirle seyrediyorlar. Her akşam yatmadan evvel cildin unsuru olan penbe renkteki Tokalon kremi kullanırım. Terkinde Viyana Üniversitesinin meşhur bir profesörü tarafından keşif ve «Biocel» tabir edilen cazib ve kıymetli gençlik cevheri vardır. Gündüzler için, Beyaz Renkteki Tokalon kremi kullanırım. Cildi beyazlatır ve yumuşatır. Ve bütün siyah benleri giderir ve açık mesemeleri sıklaştırır.

EGE TİYATROSU
Nurettin Gençdur
ve arkadaşları
Bu akşam
Ösküdar Beylerbeyi Bahçesi de
ET VE KEMİK

Mirabella revüsü - zengin varyete

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan

937/3974

Emlâk ve Eytam Bankası T. A. Ş. İstanbul şubesine birinci derece ve sırada ipotekli olup tamamına ehli-vukuf marifetile 5040 (beş bin kırk lira) kıymet takdir edilen Beyoğlunda Firuzaga mahallesinde Terlikçi sokağında «Bakraç sokak» eski 36 mükerrer yeni 36 (numarataj 23. 1/23) No. 1 bir tarafı kürkçü müteveffa Suadın vereseşi hane ve bahçesi bir tarafı Yelkenci Aziz mezzili bahçesi, bir tarafı kavas Süleyman menzili ve bahçesi ve bir tarafı yol ile mahallî kuyuyu müstemil tevsihi bir bab apartmanın evsafı: Sokaktan dört basamaklı merdivenle çıkılarak çift kapılı demir kapıdan eve girilir. Zeminî karosiman döşeli bir taşlıktan birinci kattaki bir numaralı daireye girilir. Birinci kat: Bir sofa üzerinde ön ve arkada iki oda, bir mutfak ve bir helâ vardır. İkinci kat: Bir sofa üzerinde cepheye iki, arkada bir oda ile bir mutfak, bir helâ, mevcuttur. Üçüncü kat: Bir sofa üzerinde önde iki, arkada bir oda, bir mutfak vardır. İşbu katın üstünde sonradan ilâve edilmiş çatı katı mevcut olup tek kanadlı kapıdan girilir. Ufak bir mutfak bir oda ve bu odadan geçilir ufak bir sofa üzerinde bir helâ, bir kiler ve dar ahşap merdivenle çıkılır trabzonlu ufak bir sahanlıkta bir odadan ibarettir. Zemin kat: Birinci kattaki taşlıkta ve sokaktan 1/23 No. 1 demir ve camekânlı kapıdan girilir, bir oda, odunluk, kömürlük, çamaşırık ve bir helâ ve bahçeye açılan kapıdan ibarettir. Gayrimenkul kârgir olup kat merdivenleri mozayiktir. İçinde elektrik, terkos ve havagazı tesisatı mevcuttur. 23/2/39 tarihli vaz'iyed zabtına göre birinci katı 13, ikinci ve üçüncü katları yirmişer, çatı katı yedi, zemin katı dört ki cem'an altmış dört lira iradi olan ve tamamı 111 M2 olup bundan 90 M2 bina ve mütebakisi bahçeden ibaret bulunan gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuştur.

1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 19/7/1939 tarihinden itibaren 937/3974 No. ile İstanbul 3 üncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 937/3974 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla, diğer alacaklıların ve irtilak hakkı sahibinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle birlik te memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olurlar.

5 — Satış Emlâk ve Eytam Bankasının 844 No. 1 kanun hükümlerine tâbi olduğundan mezkûr kanunun 15 inci maddesine tevfi kanun ikinci bir arttırma yapılmaksızın gayrimenkul 8/9/939 tarihinde Cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul Üçüncü İcra dairesinde yapılacak arttırma neticesinde üç defa bağırıldıktan sonra satışa rüşhanı olan diğer alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazla olmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilemezse ihale yapılamaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak, faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimize alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu, ferağ harcı, yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermiye mecburdur.

Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve tellâkiye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul 3 ncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.

Emlâk ve Eytam Bankasından:

İşbu gayrimenkulu satın alanlar arzu ederlerse Bankaca takdir edilecek kıymetin % ellisine kadar Bankadan istikrazda bulunabilirler. (5763)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

1939 İzmir fuarı için satılacak yüzde elli tenzilli on beş günlük halk ticaret biletlerinin mer'iyet müddeti «İzmir fuarı girişinden tebdilen alınacak bu biletlerin muayyen on beş günlük mer'iyet müddeti içinde bizzat hâmilleri tarafından İskenderun istasyonuna da vize ettirilmesi şartile» on yedi güne iblağ edilmiştir. Fazla malûmat için istasyonlara müracaat edilmesi. «3440» «5762»

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yeniceami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELANİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Doktor. I. Zati Öget
Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2840	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevab için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

BU GÜN
KUMBARASINA
PARA ATAN
KÜÇÜK EL

YARIN
ÇEK DEFTERİNE
İMZA ATAN
BÜYÜK EL
OLACAKTIR

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Boş Ali Paşa Caddesi
Sahibi: İsmail Paşa
PÖRAK LIBRARIYETE EDİNTİ.

HASAR

350 yi mütecaviz Altın madalya ve Zafer nişanlarile büyük mükâfat, birincilikle diplomalar kazanan

LIMON ÇİÇEKLERİ HASAN KOLONYASININ

Benzerine Avrupa medeniyetinde bile tesadüf edilemez. Hastalara hayat ve şifa veren, sinirleri teskin eden, ruhî ıztırapları azaltan bu meşhur kolonyaya ecnebler bile tapıyor. Ve memleketlerine hediye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki İngiltere, Fransa ve bütün yüksek milletlerin Kolonyalarına faiktir.

NESRİN Kolonya ve Losyonları **HASAN** in Yavrusudur

Limon çiçekleri, Nesrin Kolonyası aynen Hasanın hafif derecesidir. Piyasada Nesrin ayarında Kolonya ve Losyon bulmak mümkün değildir. Hasan ve Nesrin losyonlarının bilhassa: Şipr, Fujer, Leylâk, Beş bahar Çiçeği kokuları herkesi hayran bırakmaktadır.

Her bir damla bir çiçek bahçesidir.

MAZON MEYVA TUZU

HÜLÂSA: MİDE RAHATSIZLIKLARI, YANMALARI, MİDE AĞRILARI ve EKŞİLİKLERİNİ ve YEMEKLERDEN sonra bütün vücutta hissedilen çöküntü ve AĞRILIK ile kolayca mücadele için HAZMIN en müessir müssahibi olan MAZON Meyva tuzu alınır. *Mazon ismine ve HOROS markasına dikkat ediniz.*

müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, KANI temizler, sıhhatin lâtif bir yardımcısıdır. MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKİBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

B İ R A

Satıcılarına:

BUGÜNDEN İTİBAREN
İstanbulda Bira Satışı

İNHİSARLAR İDARESİNCE YAPILACAĞINDAN

Bayilerle Lokanta ve Gazino sahiblerinin siparişlerini aşağıdaki adrese vermeleri icap eder.

İNHİSARLAR İSTANBUL BAŞMÜDÜRLÜĞÜ

KABATAŞ - Telefon: 43799

Siparişler Kamyon servisi ile temin olunacaktır.

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

Komojen

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen

Ter elbiseyi bozar!
SUDORONO PERTEV
KORUR

Terin ıslattığı elbise kısa bir zamanda harab olmaya mahkumdur. Terkindeki tuzlu maddelerden dolayı ter bilhassa kumaşların rengini boyar.

SUDORONO PERTEV

elbiselerinizi, iç çamaşırlarınızı ter karşı korur. Teri kesmez, sadece mecrasını değiştirir. Her eczane ve itiriyat mağazalarında bulunur.

ÇOCUK HEKİMİ

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Pâlas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra Tel: 40127

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayıdır. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

MALİYE VEKÂLETİ

ve

TÜRKİYE İŞ BANKASINDAN:

5 Temmuz 1939 tarih ve 3672 No. lu kanun ile tedavülden kaldırılması kabul olunan mülga,

DONANMA CEMİYETİ PİYANGOSU

Tahvillerinin itibarı kıymetleri olan yüz kuruşdan Türkiye İş Bankası Şube ve Ajansları tarafından 1 Ağustos 1939 tarihinden itibaren tediyesine başlanacaktır.

Tediye muamelesi 31. Mayıs. 1940 tarihinde hitam bulacağından hamillerin bu tarihe kadar Banka Şubelerine müracaat etmeleri ilân olunur.

EKZAMİN

Ekzamanın ilacıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

TORNACI ARANIYOR

Her nev'i tezgâhda çalışabilir tecrübeli bir Tornacı aranıyor. İşteklilerin Galatada Çini Rihtim Hanı civarında Muradiye Hanının 5 nci katında Fethiye Şirketine acele müracaatları.

BAKE.4 mağazalarının sattığı kostüm ve pardesüler, emsalsiz bir biçimdedir.

SAĞLAM

ŞİK

UCUZ

Hali hazırda piyasanın en zengin çeşitleri, her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla satılmaktadır.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yapacaklar ayrıca tenzilâh tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: **Selim Ragıp Emeç**

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: **A. Ekrem UŞAKLILIK**

DOKÜMAN: 1

Hatay
Vilâyetimiz

Bu muazzam eserin HATAY'a hasredilen birinci sayısı

2 Ağustos

Çarşamba günü çıkıyor.

40 asırlık tarihile, bütün manevî ve maddî kıymetlerle ve 200 den fazla fotoğraf ve tablo ile HATAY'ı yaşatan bu eser

70. Büyük sayfa - 30 kuruştur.

Kaput Bezi ve iplik

Malatya Bez ve iplik

Fabrikaları T.A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen

Adana fabrikamızın

Silindiri 75 ve 90 santim B.

(Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 8,

10, 12, 14, 16, 18 numara vater ip-

likleri imalatı piyasaya arz edil-

miştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza

veya Ankara Atatürk bulvarı And

apartman No. 4 daireye müracaat

edilmesi.

Telgraf adresi: Çeşit Adana